

การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

The Evaluation of Master's Degree Program in Visual Arts Education,
Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts and Faculty of Education,
Silpakorn University.

คณะผู้วิจัย

1. อาจารย์ ดร.อภินิทัศน์	จิตรกร
2. รองศาสตราจารย์ญาณวิทย์	กฤษณาทอง
3. รองศาสตราจารย์ทินกร	กาฬสุวรรณ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิริยญา	ดวงรัตน์
5. อาจารย์อติยศ	สรศุภานุรักษ์
6. อาจารย์ฐานิศร์	เหมศาสตร์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประจำปีงบประมาณ 2559

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่อง	การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	
คำสำคัญ	การประเมินหลักสูตร/ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา	
ชื่อผู้วิจัย	1. อาจารย์ ดร.อภินิทัศน์ จิตรกร (หัวหน้าโครงการวิจัย) 2. รองศาสตราจารย์ญาณวิทย์ ฤกษ์เจทอง (ผู้ร่วมวิจัย) 3. รองศาสตราจารย์ทินกร กาษรสุวรรณ (ผู้ร่วมวิจัย) 4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัชญา ดวงรัตน์ (ผู้ร่วมวิจัย) 5. อาจารย์อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ (ผู้ร่วมวิจัย) 6. อาจารย์ฐานิสร์ เหมศาสตร์ (ผู้ร่วมวิจัย)	
ปีที่พิมพ์เผยแพร่	พ.ศ. 2560	

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์
1) เพื่อประเมินหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPPI_{EST} Model โดยประเมินผลหลักสูตรใน 8 ด้านคือ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 5 กลุ่ม ได้แก่ โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบไปด้วยผู้เกี่ยวข้อง 5 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิต จำนวน 29 คน นักศึกษา จำนวน 23 คน คณาจารย์ผู้สอน จำนวน 17 คน คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 14 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 17 คน และการตรวจสอบเอกสารหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $SD. = 0.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกๆ ด้าน ดังนี้

2. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD. = 0.47$) โดย อาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กรรมการบริหาร หลักสูตร บัณฑิต และลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษา ตามลำดับ

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $SD. = 0.59$) โดยความคิดเห็นจากบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD. = 0.53$) โดย กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอน ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษา

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, $SD. = 0.42$) โดย กรรมการ/อาจารย์ประจำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษา

6. ผลการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $SD. = 0.46$) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

7. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, $SD. = 0.57$) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

8. ผลการประเมินด้านความยั่งยืน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, $SD. = 0.57$) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

9. ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $SD. = 0.54$) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ดังนี้

1 ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 4 มีความซ้ำซ้อนกัน แนวทางการพัฒนาปรับปรุงคือ ปรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้กระชับขึ้น ไม่ซ้ำซ้อน

ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ควรปรับรายวิชาที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน บูรณาการ เนื้อหาวิชาเป็นรายวิชาเดียวกัน ทำให้รายวิชากระชับขึ้น

ในรายวิชา 200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เวลาใน 1 ภาคการศึกษานั้น ไม่เพียงพอต่อการที่นักศึกษาจะพัฒนาสร้างสรรค์งานคุณภาพเพื่อนำไปสู่วิทยานิพนธ์ได้ แนวทางปรับปรุง คือ การเพิ่มรายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมวิทยานิพนธ์ขึ้นอีก 1 รายวิชา

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า นักศึกษาที่เข้าเรียนในหลักสูตร มีพื้นฐานที่แตกต่างกันมาก แนวทางในการปรับปรุงคือ การจัดกลุ่มระดับพื้นฐานความรู้ความสามารถ หรือมีการจัดกิจกรรมเสริม เพื่อปรับพื้นฐานก่อนเปิดภาคการศึกษา

ในส่วนของแหล่งค้นคว้าทางวิชาการทางห้องสมุดของมหาวิทยาลัยวิทยาเขตสนามจันทร์ ควรมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบในวันปฐมนิเทศน์หรือมีการจัดนักศึกษาเข้าฟังอบรมการใช้บริการ ฐานข้อมูลของห้องสมุด

2.3 ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ไม่มีการนำนักศึกษา ออกไปทัศนศึกษาภายนอกห้องเรียน แนวทางปรับปรุง/พัฒนา หลักสูตรจึงควรจัดให้มีการพานักศึกษา ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยบรรจุลงในรายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นรายวิชาก่อนการทำ วิทยานิพนธ์ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางในการนำเสนอ หัวข้อวิทยานิพนธ์ต่อไป

2.4 ด้านผลผลิต ปัญหาที่พบ คือ จำนวนนักศึกษาที่เลือกทำวิทยานิพนธ์ทางด้านวิจัย ทางศิลปศึกษามีจำนวนน้อยกว่านักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ด้านสร้างสรรค์มาก สัดส่วนของผู้ทำวิจัยและ สร้างสรรค์ไม่สมดุลกัน แนวทางในการปรับปรุง/แก้ไข คือ ควรเพิ่มการฝึกปฏิบัติการทำวิจัยทางด้าน ศึกษาศาสตร์ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น รายวิชาระเบียบวิธีการวิจัยทางศิลปศึกษา เพื่อฝึกฝนการทำ

วิจัยและเพิ่มความมั่นใจให้กับนักศึกษา ทั้งอาจารย์ให้นักศึกษาเข้ารับฟังสัมมนาทางวิชาการต่างๆ เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้นักศึกษาในการคิดหาหัวข้อการวิจัยใหม่ๆ ได้

2.5 ด้านผลกระทบ ปัญหาที่พบ คือ ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและเวทินำเสนอ ผลงานวิชาการระดับนานาชาติ รวมทั้งหอศิลป์ให้นักศึกษาหรือบัณฑิตจัดแสดงผลงานสร้างสรรค์ แนวทางการปรับปรุง/พัฒนา คือ ทางคณะกรรมการบริหารหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย และคณะทั้ง 2 คณะ ควรประสานความร่วมมือ สนับสนุนการนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติและการแสดงผลงานสร้างสรรค์ในหอศิลป์ที่ได้รับการรับรอง โดยการสนับสนุนงบประมาณ และ/หรือการหาข้อมูล ประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษาทราบ

Abstract

The objectives of the research entitled "The Evaluation of Master's Degree Program in Visual Arts Education, Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts and Faculty of Education, Silpakorn University" were to 1) evaluate the Master's Degree Program in Visual Arts Education, Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts and Faculty of Education, Silpakorn University in context, input, process, product, impact, effectiveness, sustainable and transportability 2) study problems and guidelines to improve the Master's Degree Program in Visual Arts Education, Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts and Faculty of Education, Silpakorn University.

The research team used Danial L. Stufflebeam evaluation model. The CIPPI_{EST} model was used in eight contexts, namely: Context, Input, Process, Product, Impact, Effectiveness, Sustainable and Transportability. The data was collected by using questionnaires consisted of 5 groups of people involving in the curriculum: 29 graduates, 23 students, 17 faculty members, 14 committee/routine curriculum instructors, 17 graduate's employers.

The instruments used in the study were rating scale and open-ended questionnaires. The collected data were analyzed by using percentage (%), mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and content analysis.

The results of the research were as follows: -

1. The result of the Evaluation of Master's Degree Program in Visual Arts Education has found at the most appropriate level of evaluation in all areas (\bar{X} = 4.52, SD. = 0.52).

2. The result of the Context evaluation was at the highest level of propriety (\bar{X} = 4.60, SD. = 0.47). The faculty members had the most average score following by the committee/routine curriculum instructors, and the graduates respectively. The students had the most minimum average score.

3. The result of the Input evaluation was at the highest level of propriety (\bar{X} = 4.50, SD. = 0.59). The graduates had the most average score following by the faculty

members, and the students respectively. The committee/routine curriculum instructors had the most minimum average score.

4. The result of the Process evaluation was at the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.58$, SD. = 0.53). The committee/routine curriculum instructors had the most average score following by the graduates and the faculty members respectively. The students had the most minimum average score.

5. The result of the Product evaluation was at the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.41$, SD. = 0.42). The committee/routine curriculum instructors had the most average score following by the graduates, the faculty members, and the graduates' employers respectively. The students had the most minimum average score.

6. The result of the Impact evaluation was at the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.53$, SD. = 0.46). The graduates had the most average score, and the graduates' employers had the score in the high level.

7. The result of the Effectiveness evaluation was at the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.50$, SD. = 0.57). The graduates had the most average score, and the graduates' employers had the score in the high level.

8. The result of the Sustainability evaluation was at the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.47$, SD. = 0.57). The graduates had the most average score, and the graduates' employers had the score in the high level.

9. The result of the Transportability was at the highest level of propriety ($\bar{X} = 4.59$, SD. = 0.54). The graduates had the most average score, and the graduates' employers had the score in the high level.

The results of the problem study from the open-ended questions and the guideline to improve the Master's Degree Program in Visual Arts Education were as follows: -

1. The context aspect found that the objectives of the program article 1 and 4 were duplicated. The guideline to improve was to eliminate and integrate the

overlap objectives into one objective. The objective article 2, to improve the quality of art teachers to have ethics, should be revised to emphasize work ethics.

In terms of course structure, more timeframes were proposed. The improvement approach was to modify duplicated courses, and integrate similar subject matters into the same course to make the course tighten up such as Course 200 501 Experiments in Creative Visual Arts and Courses 200 502 Experimental Creative Visuals Art.

In Course 200 504 Seminar, one semester was not enough for students to develop quality work to lead to a thesis. The guideline for improvement is to add one more seminar course for thesis preparation.

2. The Input aspect indicated that students enrolling in the program had very different basic knowledge and skill. The approach to improvement was grouping students having similar level of basic knowledge or having additional activities to adjust the foundation before the semester.

In the area of library resources of the University, Sanamchan campus, books and electronic databases were available to support graduate studies. But students may not know, so they did not access the service. Thus, the solution was to inform students on the orientation day or to organize the students to attend the library database service training.

2.3 The Process aspect found that there was no field trip in the program. The approach to improvement was adding a field trip in a pre-thesis seminar course. In order for students to be able to apply the knowledge gained from the study visit as a guideline to the thesis topic presentation.

2.4. The Productivity aspect found that the number of students who did a research in art education was smaller than that of students who did their thesis on art creativity. The guideline for improvement was to increase the training of research in art education in the related subjects, such as the Research Methodology in Art Educations course, for students to practice doing a research and increase their confidence and to encourage students to attend academic seminars to urge them to create new research topics.

2.5 The Impact aspect revealed a lack of budget support and international stages for academic presentation, including art galleries for students or graduates to exhibit their works. The improvement approach was that the curriculum management Committees, Graduate school and faculty should collaborate in supporting students to attend international academic presentations and creative exhibitions in accredited galleries by providing budget aiding and/ or public relations information for students.

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง.....	ด
สารบัญภาพ.....	ต

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
หลักสูตร	13
การประเมินหลักสูตร	21
หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ขอบเขตการวิจัย	58
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	83

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย	86
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม	94
ตอนที่ 3 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตร.....	136
ตอนที่ 4 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามจากผู้ใช้งานจริง.....	143
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	145
สรุปผลการวิจัย	145
อภิปรายผล	152
ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร.....	159
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	163
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	164
เอกสารอ้างอิง	165
ภาคผนวก	170
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	170
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	172
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	248
ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	290
ประวัติคณะผู้วิจัย	305

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการประเมินหลักสูตร.....	7
2 ความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้านในรูปแบบการประเมิน CIPP กับบทบาทการประเมิน	38
3 ประเด็นการประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตร.....	80
4 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต.....	86
5 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	87
6 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน	89
7 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตร	91
8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตร	94
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม...	97
10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านบริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)	98
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)	108
12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)	114
13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation).....	121
14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านผลกระทบ (I: Impact Evaluation).....	128
15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านประสิทธิผล (E: Effectiveness Evaluation).....	130
16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความยั่งยืน (S: Sustainability Evaluation)	132
17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการถ่ายทอดความรู้ (T: Transportability Evaluation).....	134
18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร	136
19 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากผู้เข้ามามีบัณฑิต	143

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับบัณฑิตของหลักสูตร	68
3	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาของหลักสูตร.....	71
4	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตร	73
5	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร	76
6	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร	79
7	ผลการประเมินหลักสูตรรายด้านทั้ง 8 ด้าน.....	97
8	ผลการประเมินหลักสูตร ด้านบริบท รายด้านทั้ง 4 ด้าน.....	107
9	ผลการประเมินหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า รายด้านทั้ง 4 ด้าน	113
10	ผลการประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการรายด้านทั้ง 6 ด้าน.....	120
11	ผลการประเมินหลักสูตร ด้านผลผลิต รายด้านทั้ง 6 ด้าน.....	127

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักประการหนึ่ง คือการผลิตบัณฑิต โดยเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่างๆ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทุกหลักสูตรจะกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา หลักสูตรเป็นสิ่ง สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดกรอบแนวทางและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพเนื่องด้วยหลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษาและยังเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา กำหนดความมุ่งหมายขอบข่ายของเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อแหล่งการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนการสอนดังนั้นหลักสูตรจะต้องมีคุณภาพกล่าวคือมีความชัดเจนเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับบริบทและจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้กระบวนการประเมินและปรับปรุงมาตรฐานของหลักสูตรจะทำให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่มีคุณภาพ เพราะการประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน เอกสารและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเพื่อนำมาพิจารณาในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (วสันต์ทองไทย. 2551: 1)

หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการศึกษา เพราะเป็นการขยายแนวคิดในการจัดการศึกษาหรือปรัชญาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นหากสามารถสร้างหลักสูตรที่ดีได้ย่อมจะทำให้การจัดการศึกษابرรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้ การที่จะทราบได้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นไว้นั้นเหมาะสมหรือไม่เพียงใดนั้น จึงจำเป็นต้องมีการประเมินผล การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญอย่างมากในกระบวนการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการควบคุมคุณภาพ การประกันคุณภาพของการศึกษาหลายๆ ระดับ ตั้งแต่ระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตจนถึงระดับชาติ ผู้ที่มีบทบาทในการประเมินทั้งในระดับผู้จัดทำนโยบายการศึกษา ผู้กำกับดูแล จนถึงระดับผู้ปฏิบัติ จึงควรทำความเข้าใจกับประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการประเมินหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อจะได้กำหนดวางแผนการประเมินหลักสูตรที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการประเมิน และสามารถนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ได้จริงดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่ขาดไม่ได้ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และเนื่องจากหลักสูตรนั้นต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ไม่สามารถกำหนดไว้ตายตัวได้ การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ในสถานศึกษา

ซึ่งตามหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาแล้วหลักสูตรจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการด้านวิชาการและวิชาชีพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อให้ได้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อวิชาชีพและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. 2545 : 7-8) เมื่อใช้หลักสูตรไปได้ระยะหนึ่งจะต้องมีการประเมิน ซึ่งการประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่จะประเมิน (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2537 : 217)การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการวัดและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์พิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่า หลักสูตรนั้นๆ มีประสิทธิภาพแค่ไหน เมื่อ

นำไปใช้แล้ว บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดหรือไม่เพียงใด มีอะไรต้องแก้ไข เพื่อนำผลมาใช้ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าหลักสูตรที่มีคุณภาพเมื่อนำไปใช้ต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเป็นสาระสำคัญส่วนหนึ่งของแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่ระบุว่าสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีความพร้อมเกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์นักศึกษากระบวนการเรียนการสอนและปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนและการปฏิบัติการที่ดีเกี่ยวกับหลักสูตรมีเกณฑ์ระบุว่าควรมีการประเมินหลักสูตรในทุกๆหนึ่งรอบการศึกษา

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการจัดเตรียมสารสนเทศสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการบริหารหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคม ในการประเมินหลักสูตรทำได้หลายลักษณะ ถ้าต้องการประเมินตามช่วงเวลาของการดำเนินการหลักสูตร (1)การประเมินก่อนพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรที่จะพัฒนา พิจารณาสภาพปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรว่าหลักสูตรที่จะพัฒนานั้นมีความสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือไม่ (2)การประเมินร่างหลักสูตรหรือการวิเคราะห์หลักสูตร โดยตรวจสอบความเหมาะสมความชัดเจนและความสมบูรณ์ของตัวหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร รวมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร(3)การประเมินก่อนการใช้หลักสูตร โดยมุ่งเน้นประเมินความพร้อมและความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตร (4)การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร โดยมุ่งศึกษาความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นช่วงๆ ว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นไปตามแผนดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรในแต่ละช่วงของการดำเนินงาน และ(5)การประเมินหลังการใช้หลักสูตรครบวงจร โดยมุ่งตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น และผลกระทบของหลักสูตร และเป็นการประเมินผลสรุปรวมของหลักสูตรทั้งหมด ขั้นตอนสำคัญในการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย (1)การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน(2)การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมิน (3)การกำหนดวัตถุประสงค์และตัวบ่งชี้การประเมิน (4)การออกแบบการประเมิน (5)การจัดทำโครงการประเมินหลักสูตร (6)การพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล (7) การเก็บรวบรวมข้อมูล (8) การวิเคราะห์ข้อมูล และ(9)การรายงานผลการประเมินหลักสูตร แล้วผู้บริหารควรนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรตามช่วงระยะเวลาของการดำเนินการหลักสูตรซึ่งจะทำให้ผลการประเมินหลักสูตรมีคุณค่า เกิดประโยชน์ต่อหลักสูตรและมีความคุ้มค่ากับการลงทุนที่ได้มีการประเมินหลักสูตร(พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2558: 13)

การประเมินหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากผู้ใช้หลักสูตรจะประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบระบบการบริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรแล้ว ยังต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2548 : 17) เพื่อให้หลักสูตรระดับอุดมศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่องการประเมินหลังการใช้หลักสูตรครบวงจร (pay-off evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบเมื่อการดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการตรวจสอบว่า ผลการดำเนินการใช้หลักสูตรได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการติดตามตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียงว่ามีอะไรเกิดขึ้นตามมาอีกบ้าง กล่าว

โดยสรุป การประเมินหลังการดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจร มีจุดเน้นโดยเป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้น (outcome) และผลกระทบ (impact) ของหลักสูตรและเป็นการประเมินผลสรุปรวมของหลักสูตรทั้งหมด (summative evaluation) คือการประเมินตั้งแต่การวางแผนหลักสูตร การใช้หลักสูตร และผลผลิตของหลักสูตร(พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2558: 19)

รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีมได้เสนอแนะว่า ในการประเมินหลักสูตร ควรพิจารณาหรือตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ใน 4 ประเด็น คือ 1) การประเมินสภาวะแวดล้อมของหลักสูตร 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตร 3) การประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรและ 4)การประเมินผลผลิตของหลักสูตร การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินต่างๆ จะช่วยให้ผู้ประเมินสามารถออกแบบและวางแผนการประเมินได้อย่างสมเหตุสมผล มีความเชื่อมั่นในการดำเนินการประเมินหลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จได้ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบประเมินหลักสูตรแบบชิปของสตัฟเฟิลบีม (CIPP model) และต่อมาขยายผลที่ผลิตเป็น IEST อีก จึงเป็น CIPPI_{EST} Model เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์ 2553 : 31-32) เพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของหลักสูตรมากกว่ารูปแบบการประเมินอื่นๆมีความทันสมัยและเป็นการประเมินที่ต่อเนื่องซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดและช่วยในการตัดสินใจดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจ

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ที่ดำเนินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามาเป็นเวลายาวนานถึง 71 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2486 มีความสำคัญในการเป็นมหาวิทยาลัยทางทางด้านศิลปะแห่งแรกในประเทศไทย ดังจะกล่าวได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์ที่บูรณาการทั้งศาสตร์และศิลป์ ปัจจุบันได้เปิดสอนครอบคลุมในทุกสาขาวิชา เช่น ด้านศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และโบราณคดี วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ มณฑลศิลป์ และวิทยาศาสตร์การเกษตร โดยมีคณะจิตรกรรมและประติมากรรมเป็นคณะวิชาแรกที่จัดตั้งขึ้นที่วิทยาเขตวังท่าพระ และคณะศึกษาศาสตร์นับเป็นคณะวิชาที่ 3 ที่ได้รับการจัดตั้ง และเป็นคณะวิชาที่ 2 ที่จัดตั้งขึ้นที่วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนมาเป็นเวลา 44 ปี โดยมีปณิธานในการจัดการศึกษาไว้ว่า “ผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศในวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้นำในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ การวิจัย นวัตกรรมทางการศึกษา อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ของสังคม” และเมื่อพิจารณาวิสัยทัศน์ดังนี้ “เป็นสถาบันชั้นนำที่มีความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Educational Organization : EEO) การผลิตและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา การวิจัยตลอดจนให้บริการทางการศึกษาได้อย่างครอบคลุมทุกด้านในระดับสากล” (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557) จะเห็นได้ว่าคณะศึกษาศาสตร์มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถทั้งทางวิชาชีพและเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม และเพื่อสนองตอบพันธกิจและวิสัยทัศน์ดังกล่าว คณะศึกษาศาสตร์จึงจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาบัณฑิต

หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาเปิดดำเนินการหลักสูตรปี 2552 จนปัจจุบันเป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 เป็นหลักสูตรร่วมกันระหว่างคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอนและเพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทยผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหาร การศึกษา การวิจัย วิจารณ์ และการเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะและเพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์

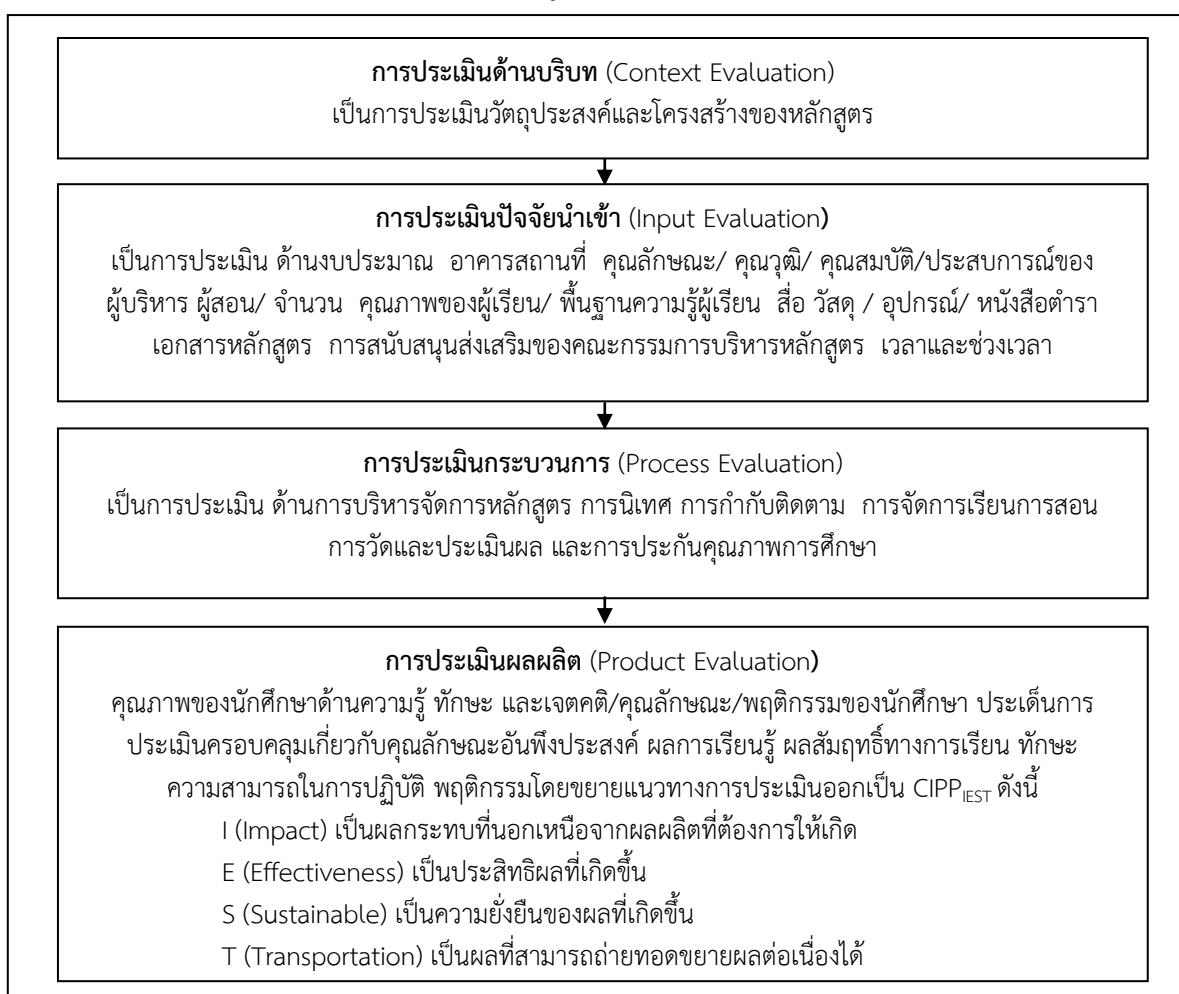
ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา เปิดขึ้นในปี พ.ศ. 2552 และรับนักศึกษา รุ่นแรกในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2552 เป็นหลักสูตร 2 ปี รับนักศึกษาแล้วจำนวน 7 รุ่น ผลิตบัณฑิต แล้วจำนวน 92 คน และในปี พ.ศ. 2556 หลักสูตรฯ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่เป็น หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556) ซึ่งในปีการศึกษา 2558 ผลการดำเนินงานของหลักสูตรฯ มีมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556) จำนวน 12 คน

ตั้งแต่เปิดหลักสูตรจนถึงปัจจุบัน หลักสูตรยังไม่ได้รับการประเมินอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 คณะศึกษาศาสตร์จึงต้องดำเนินการประเมินหลักสูตรดังกล่าว เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้มาตรฐานตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต่อไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative research) ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินของ Daniel L. Stufflebeam ที่มีชื่อว่า CIPP Modelและต่อมายายผลที่ผลิตเป็น IEST อีก จึงเป็น CIPPIEST Modelเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์ 2553: 31-32)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง มีความต้องการ หรือปัญหาอะไรบางอย่างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองหรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบางอย่างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษา และสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร ประเด็นการประเมินครอบคลุม เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่างๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างไร จะขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากรและสรรพกำลังจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่ อย่างไร ประเด็นการประเมินครอบคลุม เกี่ยวกับงบประมาณ อาคารสถานที่ คุณลักษณะ/ คุณวุฒิ/ คุณสมบัติ/ ประสบการณ์ของผู้บริหาร ผู้สอน/ จำนวน คุณภาพของผู้เรียน/ พื้นฐานความรู้ผู้เรียน สื่อ วัสดุ / อุปกรณ์/ หนังสือตำรา เอกสารหลักสูตร การสนับสนุนส่งเสริมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เวลา และช่วงเวลา

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นจุดเด่น จุดอ่อนหรือจุดที่ควรพัฒนาของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ หรือ จุดเด่น จุดอ่อน หรือจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานในการใช้หลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป ฉะนั้นจึงต้องมีการจัดบันทึกผลการประเมินกระบวนการนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลายๆ วิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศ การกำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายจะตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ รวมทั้งความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ สมรรถนะ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงได้หรือไม่อย่างไร อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธกับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติ พฤติกรรม

ในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ CIPP Model ต่อมาได้มีการขยายแนวคิดโดยการขยายผลผลิต (Product: P) ออกเป็น IEST โดย (มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ 2554: 5)

- I (Impact) เป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิด
- E (Effectiveness) เป็นประสิทธิผลที่เกิดขึ้น
- S (Sustainable) เป็นความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้น
- T (Transportation) เป็นผลที่สามารถถ่ายทอดขยายผลต่อเนื่องได้

ผลจากการขยายแนวคิดทำให้การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ CIPP Model มีการขยายการประเมินผลผลิต (Product) โดยส่วนใหญ่ขยายผลการประเมินผลผลิตครอบคลุมถึงผลกระทบ (Impact) ด้วย คือเน้นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาผลที่ นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ อาจมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการศึกษาต่อการปฏิบัติงาน การได้รับรางวัล เกียรติยศ เกียรติบัตร การเป็นที่ยอมรับ การมีชื่อเสียงของสถาบัน การนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

รูปแบบการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจึงใช้รูปแบบการประเมินของ Danial L. Stufflebeam เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร เนื่องจากรูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านของหลักสูตรอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ไม่เน้นการวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร การพิจารณาจะพิจารณาใน 8 ด้าน คือ (มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ 2554: 5-6)

1. การประเมินบริบท (C: Context Evaluation) เป็นการประเมินความสอดคล้องชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร การดำเนินงานหลักสูตร
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (I: Inputs Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยคุณสมบัติของผู้เรียน คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงงบประมาณในการดำเนินงานของหลักสูตร
3. การประเมินกระบวนการ (P: Process Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของพฤติกรรมของผู้สอน พฤติกรรมของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร การวัดและประเมินผล การศึกษา การให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการประกันคุณภาพการบริหารหลักสูตร
4. การประเมินผลผลิต (P: Products Evaluation) เป็นการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านความรู้ ความสามารถในการนำความรู้ในหลักสูตรไปใช้ในการทำงาน ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคุณภาพของนักศึกษา ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ/คุณลักษณะ/พฤติกรรมของนักศึกษา
5. การประเมินด้านผลกระทบ (I: Impact Evaluation) ได้แก่การประเมินผลงาน หรือผลที่เกิดจากการเรียน และนำไปใช้ในการทำงาน หรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น เช่น การผลิตและเผยแพร่งานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ หรือผลงานทางวิชาการ การยอมรับจากชุมชนและสังคม
6. การประเมินด้านประสิทธิผล (E: Effectiveness Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดกับตัวมหาบัณฑิตโดยตรงหลังจบการศึกษา ได้แก่ประสิทธิภาพด้านวิชาการ ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ ประสิทธิภาพด้านการจัดการ ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น
7. การประเมินด้านความยั่งยืน (S: Sustainability Evaluation) เป็นการประเมินความรู้ความสามารถของบัณฑิต ในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางาน การประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปสู่งานอื่น ๆ ความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาระความรู้ในสาขาวิชา การ

พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม การทำงานเป็นทีม การพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาด้านทักษะภาษา การพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูล

8. การประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ (T: Transportability Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดกับบัณฑิต ในการปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน การปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก การปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยใช้รูปแบบจำลองซิปปียีส (CIPP_{EST} model) (มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ 2554: 5-6) ได้แก่การประเมินบริบทการประเมินปัจจัยนำเข้าการประเมิน กระบวนการ การประเมินผลผลิต การประเมินด้านผลกระทบการประเมินด้านประสิทธิผลการประเมินด้าน ความยั่งยืนการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อไป

ตารางที่ 1 แสดงขอบเขตด้านเนื้อหาการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด
1. เพื่อประเมินสภาวะแวดล้อม/บริบท (C: Context Evaluation)	1. ด้านวัตถุประสงค์ 2. ด้านแผนการดำเนินงาน 3. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	1.1 ด้านการผลิตบัณฑิต 1.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะ 1.3 ด้านการจัดการบริหารการศึกษาและการวิจัย 1.4 ด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการและภาคปฏิบัติ 2.1 แผนการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา

ตารางที่ 1 แสดงขอบเขตด้านเนื้อหาการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด
		3.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร 3.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (I :Inputs Evaluation)	1. เนื้อหาสาระของหลักสูตร 2. คุณสมบัติผู้เรียน 3. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ 4. ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร ได้แก่ สื่อ ตำรา และสถานที่ 5. งบประมาณในการผลิตบัณฑิต ของหลักสูตร	1. ค่าร้อยละระดับความพึงพอใจ/ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาในด้านต่างๆ 2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านงบประมาณ
3. เพื่อประเมินกระบวนการ (P: Process Evaluation)	1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอน 2. ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน 3. ด้านการจัดการเรียนการสอน 4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 6. ด้านการประกันคุณภาพ	1. ค่าร้อยละระดับความพึงพอใจ/ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนและการบริการ/สนับสนุน 2. ค่าร้อยละระดับความพึงพอใจ/ความคิดเห็นของผู้สอนที่มีต่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนและการบริการ/สนับสนุน 3. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
4. เพื่อประเมินผลผลิต (P:Products Evaluation)	1. คุณภาพของนักศึกษา ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ/ คุณลักษณะ/พฤติกรรมของนักศึกษา	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา 2. ความสามารถหรือทักษะในการปฏิบัติงานของบัณฑิต 3. ร้อยละของนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร 4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิต
5. เพื่อประเมินผลกระทบ (I:Impact Evaluation)	1. การประเมินผลงาน หรือผลที่เกิดจากการเรียน และนำไปใช้ในการทำงาน หรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น 2. การผลิตและเผยแพร่งานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานวิชาการ	1. ค่าร้อยละระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง 2. จำนวนงานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานวิชาการ
6. การประเมินด้านประสิทธิผล (E: Effectiveness Evaluation)	1. ประสิทธิภาพด้านวิชาการ 2. ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ 3. ประสิทธิภาพด้านการจัดการ 4. ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ 5. ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่	1. ค่าร้อยละระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง 2. ความสามารถหรือทักษะในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตารางที่ 1 แสดงขอบเขตด้านเนื้อหาการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด
	คุ่มค่า 6. ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์	
7. การประเมินด้านความยั่งยืน (S: Sustainability Evaluation)	1. การนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางาน 2. การประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปสู่งานอื่น ๆ 3. ความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร 4. สารความรู้ในสาขาวิชา 5. การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม 6. การทำงานเป็นทีม 7. การพัฒนาวิชาชีพ 8. การพัฒนาด้านทักษะภาษา 9. การพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูล	1. คำร้อยละระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง
8. การประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ (T:Transportability Evaluation)	1. การปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน 2. การปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก 3. การปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา	1. คำร้อยละระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มเป้าหมาย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร แบ่งเป็น5กลุ่ม ดังนี้

1. บัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่เรียนด้วยหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาปี 2557-2558 (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552)
2. นักศึกษาสาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา
3. ผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา
4. คณาจารย์ประจำหลักสูตร ผู้สอนรายวิชาต่างๆ และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา
5. ผู้บริหารคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ (คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ประธานบริหารหลักสูตร และกรรมการบริหารหลักสูตร)

กลุ่มเป้าหมาย จำแนกเป็น

1. บัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552) ในปีการศึกษา 2557 -2558 จำนวน 29 คน

2. นักศึกษา ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 23 คน
3. ผู้ใช้บัณฑิต ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ในปี 2557-2558จำนวน 17คน
4. คณาจารย์และผู้สอนรายวิชาต่างๆ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต 17 คน
5. ผู้บริหารหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และ คณะศึกษาศาสตร์ (คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหาร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร) จำนวน 14คน

ขอบเขตด้านการประเมิน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPP_{EST} modelในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ความคิดเห็นของคณะกรรมการและอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษามหาบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการใช้หลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยด้าน บริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการผลิตผลกระทบ ประสิทธิภาพความยั่งยืนและการถ่ายโยงความรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต หมายถึง ประมวลแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะของผู้เรียนที่มุ่งไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การบริหาร การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. การประเมินหลักสูตร หมายถึง การศึกษารวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ของหลักสูตร รวมทั้งข้อมูลด้านบัณฑิต เพื่อนำมาวิเคราะห์ตรวจสอบประสิทธิภาพและกระบวนการเพื่อประเมินคุณค่าของหลักสูตร รวมถึงการสรุปผลและการรายงานผลการประเมินเพื่อนำผลไปใช้ในการพิจารณา ตัดสินใจต่างๆ ของผู้บริหาร รวมทั้งการนำผลมาเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเป็นการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. การประเมินสภาวะแวดล้อม/บริบท หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ แผนการดำเนินงานของหลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แผนการดำเนินงาน รวมทั้งจุดอ่อนจุดแข็งของหลักสูตร โดยมุ่ง

ประเมินในด้านความชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายด้านต่างๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย รวมทั้งความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

4. การประเมินปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติผู้เรียน คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ งบประมาณในการผลิตบัณฑิต ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

5. การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินด้านพฤติกรรมของผู้สอน ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพ ของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2552) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

6. การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินคุณภาพของนักศึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ/คุณลักษณะ/ พฤติกรรมของนักศึกษา โดยประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร และคุณลักษณะของมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

7. การประเมินผลกระทบ หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ผลที่เกิดจากการเรียนและนำไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น การผลิตและเผยแพร่งานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานวิชาการ ของบัณฑิตหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

8. การประเมินด้านประสิทธิผล หมายถึง การประเมินผลที่เกิดกับตัวบัณฑิตโดยตรงหลังจบการศึกษา ได้แก่ ความมั่นใจในในองค์ความรู้ที่มีอยู่ และความเชี่ยวชาญ ประสิทธิภาพด้านวิชาการ ประสิทธิภาพด้านวิชาชีพ ประสิทธิภาพด้านการจัดการ ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า และประสิทธิภาพในการริเริ่มสร้างสรรค์

9. การประเมินด้านความยั่งยืน หมายถึง การประเมินความรู้ ความสามารถของบัณฑิต ในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้พัฒนางาน หรือเชื่อมโยงความรู้ที่ได้ไปสู่การทำงานหรือพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ ความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาระความรู้ในสาขาวิชาการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมการทำงานเป็นทีมการพัฒนาวิชาชีพการพัฒนาด้านทักษะภาษาการพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูล

10. การประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ หมายถึง การประเมินผลที่เกิดกับบัณฑิต ในการปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน การปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอกการปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา

11. บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ตามหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในระหว่างปีการศึกษา 2556 ถึง ปีการศึกษา 2558

12. นักศึกษาหมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท ตามหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

13. ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง บุคคลผู้ทำหน้าที่บริหาร หรือควบคุมดูแลรับผิดชอบการทำงานในหน้าที่ของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะ

จิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่สำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2556-2558

14. ผู้บริหาร/ คณะกรรมการดำเนินงานหมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

15. ผู้สอน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้ในรายวิชาตามหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

16. อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง ผู้ทำหน้าที่จัดการและดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพ พิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความเหมาะสมและข้อบกพร่องของหลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาใน ด้านวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา กระบวนการบริหารหลักสูตร ตลอดจนคุณภาพของบัณฑิต
2. ได้แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาและรองรับการตรวจสอบจาก คณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตร

- 1.1 ความหมายของหลักสูตร
- 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
- 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

2. การประเมินหลักสูตร

- 2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
- 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
- 2.3 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
- 2.4 เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร
- 2.5 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร
- 2.6 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร
- 2.7 รูปแบบการประเมินหลักสูตร
 1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake)
 2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)
 3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน (Scriven)
 4. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ แฮมมอนด์ (Hammond)
 5. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus)
 6. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

3.หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

กาญจนา คุณารักษ์ (2540: 1-4) ได้รวบรวมความหมายหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ รายวิชาหรือรายการเนื้อหาที่สอนโรงเรียน
2. หลักสูตร คือ ประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน
3. หลักสูตร คือ พาหนะที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษา
4. หลักสูตร คือ สิ่งที่โรงเรียน ผู้ปกครอง คาดหมายหรือมุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้รับหรือมีคุณสมบัติในสิ่งนั้นๆ
5. หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์

6. หลักสูตร คือ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ทางการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
7. หลักสูตร คือ เอกสาร หนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรใดๆ เช่น แผนการสอน คู่มือครู แบบเรียน เป็นต้น
8. หลักสูตร คือ แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนดในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
9. หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้
- 10.หลักสูตร คือ วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่วัดด้วยทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติในการพัฒนา

หลักสูตร

วิชย วงษ์ใหญ่ (2543: 95) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่าหลักสูตร (Curriculum) มีรากศัพท์จากภาษาละตินว่า “race - course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขัน เนื่องมาจากเป้าหมายของหลักสูตรมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งอนาคตและในปัจจุบันได้อย่างมีความสุขความหมายของหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกลุ่มวิชารายวิชา เนื้อหาสาระ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 9) ให้ความหมายหลักสูตรว่า คือ SOPEA ประกอบด้วย

S คือ Subject matter ได้แก่ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน

O คือ Object ได้แก่ วัตถุประสงค์

P คือ plans ได้แก่ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียนที่คาดหวัง

E คือ learner's experience ได้แก่ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนมาจัดโดยโรงเรียน

A คือ education activities ได้แก่ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน

สังัด อุทรานันท์ (2527: 6) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่เกิดขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตร ประกอบด้วยมวลประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้ทำได้รับรู้ และได้ตอบสนองต่อการแนะนำของโรงเรียน
- 3.หลักสูตร เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตร ประกอบด้วยประสบการณ์ทางเรียนซึ่งได้วางแผนล่วงหน้าเพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ต้องการ

ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540: 3-5) ได้อธิบายความหมายของ “หลักสูตร” ว่ามีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด แต่จำแนกความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร ออกเป็น 2 ใหญ่ๆ ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สถาบันการศึกษาจัดให้ซึ่งหมายรวมถึงประสบการณ์การเรียนรู้และการนำหลักสูตรไปใช้ด้วย แนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของทั้งทาบาและไทเลอร์ที่เห็นว่า หลักสูตรประกอบด้วยจุดมุ่งหมายประสบการณ์ทางการศึกษาหรือเนื้อหาการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาหรือจัดการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

2. หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรหมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นิยามหลักสูตรในลักษณะที่เป็นเอกสาร หรือโครงการการศึกษาที่สถาบันการศึกษาได้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้จึงหมายถึง แผนการเรียนรู้หรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชา

ต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผน ความคิดเห็นของนักการศึกษา กลุ่มนี้ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง แต่ทั้งแผนประสบการณ์การเรียนกับการสอนที่ปฏิบัติจริงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

รุจิรัฐสาร (2551: 9) ให้ความหมายของคำว่า “หลักสูตร” มาจากภาษาละตินว่า “Racecourse” แต่เมื่อนำมาใช้ทางการศึกษามีความหมายว่าเป็นรายการกระบวนวิชาแผนการเรียนซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหาซึ่งจะรวมถึงแบบการเรียนการสอนตามจุดประสงค์และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลลัพธ์ของการเรียน

ธำรง บัวศรี (2542: 7) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

จิตพิชญ์เชอร์ตนพงษ์ (2539: 3) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 5 ประการคือ

Curriculum as objectives หลักสูตรคือจุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ

Curriculum as subjects and subject matter หลักสูตรคือรายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน

Curriculum as plans หลักสูตรคือแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่ผู้เรียน

Curriculum as educational activities หลักสูตรคือกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน

Curriculum as learner's experiences หลักสูตรคือประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน

อนุชัยตั้งศุภพรชัย (2546: 7) มีความเห็นว่าหลักสูตรคือการรวบรวมความรู้ประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ เพื่อทำให้เกิดแผนการเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของผู้ศึกษาและมีการเน้นให้ผู้ศึกษาได้มีการพัฒนาทางด้านความคิดทักษะต่างๆ และเปิดโอกาสการเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการในอนาคต

ชวาวลัยรุณเลิศ (2552: 6) กล่าวว่า หลักสูตรคือแผนการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมายโครงสร้างรายวิชา กิจกรรมการวัดและประเมินผลและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคลและตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

มาเรียม นิลพันธุ์ (2553: 6) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร หมายถึง เอกสารข้อกำหนดเกี่ยวกับมวลประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาไปในแนวทางที่ต้องการ

ทั้งนี้ นักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรประเทศ ได้ให้ความหมายและคำจำกัดความของหลักสูตรไว้ โดยสรุปดังนี้

Tyler (1970: 79) ได้สรุปว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่เด็กจะต้องเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีโรงเรียนเป็นผู้วางแผนและกำกับเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษา

Caswell and Cambell (1935: 66) ได้ให้จำกัดความว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งมวลของผู้เรียน ภายใต้การแนะนำของครู

Good (1973: 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียน ภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถานศึกษา
2. หลักสูตร หมายถึง เคাঁโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อในทางอาชีพต่อไป
3. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อสำเร็จหรือรับ ประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหนึ่ง

Taba (1962: 10) กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึงเอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้

Oliva (1992: 8-9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรโดยแบ่งเป็นการให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ บริบทหรือสภาพแวดล้อม และวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามของหลักสูตร ในลักษณะนี้จึงเป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตรซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หรือหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือหลักสูตรที่เน้นการปฏิรูปสังคม เป็นต้น
2. การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรจึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไร หรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรในแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายนั้นๆ เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดผู้เรียน เป็นต้น
3. การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการนิยามในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้เป็นรายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

ทั้งนี้ Oliva ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียน และในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วย จำนวนของแผนการต่างๆ ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้างหลายหลาย เป็นแนวทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (course) หรือเป็นรายวิชาย่อยต่างๆ (sequence of courses) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าวนี้อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียนหรือโรงเรียนก็ได้

Saylor and Alexander (1974: 4-8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. Curriculum as Objectives หลักสูตรในรูปของวัตถุประสงค์หลักสูตรเมื่อได้รับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขจากหลักสูตรดั้งเดิมแล้วนักการศึกษาก็ได้แยกแยะหลักสูตรและหลักการสอนออกจากกันโดยกล่าวว่าหลักสูตร (Curriculum) ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนส่วนการสอน (Instruction) คือวิธีการที่นำไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. Curriculum as Experiences หลักสูตรในรูปของประสบการณ์หรือความรู้ความชำนาญโน้ตค้นเกี่ยวกับเรื่องการมีประสบการณ์ของผู้เรียนโดยผู้เรียนจะได้นำประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับเหล่านั้นไป

พัฒนาความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นหนทางมุ่งไปสู่การปฏิบัติเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้า

3. Curriculum as a Plan หลักสูตรในรูปของการวางแผนหลักสูตรหมายถึงแผนที่จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ (Learning Opportunities) เพื่อเกิดผลสัมฤทธิ์ในเป้าประสงค์โดยทั่วไป (Board Goals) และวัตถุประสงค์เฉพาะที่สัมพันธ์กัน (Related Specific Objectives) สำหรับประชากรแต่ละกลุ่ม

Beaucham (1968: 15) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึงการออกแบบการศึกษาสำหรับคนในกลุ่มสังคมเพื่อให้เกิดประสบการณ์การศึกษาในการเรียน

ในแวดวงนักศึกษามีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลากหลาย หลักสูตรเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาแต่อาจแบ่งกลุ่มความหมายของหลักสูตรได้เป็น 3 กลุ่มหลักๆ คือ 1) กลุ่มความหมายที่เน้นถึงเนื้อหาสาระที่จะต้องเรียนรู้ 2) กลุ่มความหมายที่เน้นความหมายสำคัญของจุดหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และ 3) กลุ่มความหมายที่เน้นกระบวนการที่จะพัฒนาผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึงมวลงประสบการณ์ความรู้ต่างๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการหรือแผน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้พัฒนาและมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้หลักสูตรอาจเป็นเอกสารที่กำหนดแผนการดำเนินงานที่จัดไว้เป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาถึงวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายระบบการศึกษาระยะเวลาการศึกษาการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ประจำหลักสูตรโครงสร้างองค์ประกอบของหลักสูตรเนื้อหารายวิชาการประกันคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนและสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนในแต่ละวัยแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้เรียนว่าควรเรียนรู้สาระการเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงใด จากการศึกษาเอกสารพบว่าผู้มีที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้โดยสรุป ดังนี้

สุนีย์ภูพันธ์ (2546: 17) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า

- 1) หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการจัดการศึกษา
- 2) หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
- 3) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนโดยตรง
- 4) ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
- 5) หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามพัฒนาการของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายการศึกษา
- 6) หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
- 7) หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร

8) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าวิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร

9) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่นเป็นพลเมืองของประเทศชาติและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

10) หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ความสามารถความประพฤติทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคมและบำเพ็ญให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

ใจทิพย์เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 10-13) ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่คอยกำหนดทิศทางให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาและเป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกันด้วยเหตุนี้หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการสอนของครูเป็นส่วนใหญ่และในขณะที่หลักสูตรต้องพึงการสอนการสอนก็ต้องพึ่งหลักสูตรเช่นกัน

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 152) สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ 9 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ

2. หลักสูตร เป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง

3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาล หรือเป็นธรรมเนียมในการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม

4. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมดูแลติดตามให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลด้วย

5. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับต่างๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐแก่สถานศึกษาอีกด้วย

6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลังซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ผล

8. หลักสูตรจะกำหนดและลักษณะรูปร่างของสังคมในอนาคตได้ว่า จะเป็นไปในรูปใด

9. หลักสูตรเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนประเทศใดจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสมทันสมัย มีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงย่อมได้กำลังที่มีประสิทธิภาพสูง

ชวาลย์รุณเลิศ (2552: 7-8) สรุปความสำคัญของหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะนำความมุ่งหมายของการศึกษาออกไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จเปรียบเสมือนสิ่งที่จะคอยบังคับหรือกำหนดทิศทางในการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาหลักสูตรทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงได้เพราะผู้พัฒนาหลักสูตรต้องการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างไรก็สามารถที่จะกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาให้เป็นไปตามที่ต้องการได้

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์เพราะองค์ประกอบเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ในด้านการจัดการเรียนรู้การบริหารหลักสูตรการวัดและประเมินผล การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรดังต่อไปนี้

Beauchamp (1975:107) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ประการ

1. เนื้อหา
2. จุดมุ่งหมาย
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

Tyler (1970) ได้เสนอข้อคิดเห็นไว้ 4 ประการในการจัดทำหลักสูตรดังนี้

1. ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่สถาบันต้องการให้บรรลุมีอะไรบ้าง
2. เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมาย จะต้องจัดประสบการณ์อะไรบ้าง
3. ประสบการณ์ที่กำหนดไว้สามารถจัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
4. ทราบได้อย่างไรว่าบรรลุความประสงค์แล้ว

Taba (1962: 422) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า ต้องประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์เรียนรู้
3. การประเมินผล

ดังนั้นจึงสามารถสรุปองค์ประกอบของหลักสูตร ได้ดังนี้

1. การวางแผนหลักสูตร (Curriculum Planning) เป็นการใช้พื้นฐานแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ อย่างแรกต้องทราบจุดมุ่งหมายการศึกษาที่โรงเรียนต้องแสวงหา มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นความรู้ ผู้เรียนและสังคมอาจเพิ่มเติมด้านสาขาวิชาและด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปวางแผนหลักสูตร

2. การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) การออกแบบหลักสูตรคือ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยการนำจุดมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมาจัดทำกรอบการปฏิบัติ ซึ่งหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการของหลักสูตร

3. การจัดหลักสูตร (Curriculum Organization) เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยต้องพิจารณาว่าตรงตามแผนที่ได้วางไว้หรือไม่ และสอดคล้องกับคำถามที่ 3 ของไทเลอร์ ที่ได้กล่าวว่า จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการบริหาร การนิเทศ และการจัดการเรียนรู้

4. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร รวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้นในอนาคต

Beauchamp (1968: 108) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบคือ ส่วนที่ป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ที่ได้ (Output) ซึ่งแตกต่างกับกาญจนา คุณารักษ์ (2540: 22 - 23) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่าประกอบด้วย 1) ความมุ่งหมาย 2) เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ 3) วิธีการสอน 4) วัสดุอุปกรณ์การสอน 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) การประเมินผล กล่าวโดยสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยนโยบายจุดมุ่งหมายเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล

চারিবাস্তবী (2532: 8 อ้างถึงใน มาเรียมนิลพันธุ์, 2555: 12-13) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึงสิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึงผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากการเรียนจบหลักสูตร
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึงลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึงผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มีรวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้มีทักษะและความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึงการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์แผ่นฟิล์มแถบวีดิทัศน์ฯลฯและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆรวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเทคโนโลยีการศึกษาและอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

องค์ประกอบหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และส่งผลถึงลักษณะ โครงสร้าง รูปแบบของหลักสูตรว่าจะเป็นอย่างใด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ ความมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum implementation) การประเมินผล (evaluation) จากแนวคิดต่างๆ ของนักวิชาการสามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตร
2. โครงสร้างเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
3. เวลาเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบกระบวนการและมีประสิทธิภาพ
4. กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอน ทั้งนี้เพื่อให้แนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. การวัดและการประเมินผล เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของหลักสูตรก่อนและหลังการนำไปใช้

2. การประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมและนำเสนอข้อมูล เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร โดยมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

ธารง บัวศรี (2542: 155) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำต่อเนื่องกัน ตั้งแต่เริ่มวางแผนจัดทำหลักสูตรต้นแบบจนกระทั่งได้หลักสูตรแม่บทที่สมบูรณ์และถึงขั้นการนำไปใช้ ซึ่งต้องมีการประเมินผลเป็นลำดับต่อไป

สุมิตร คุณานุกร (2523: 7) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ การหาว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุให้หลักสูตรไม่สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย

สุจริตเพียรชอบ (2523: 32-34) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ผู้ประเมินหลักสูตรจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางด้านหลักสูตรและด้านการประเมินผล การประเมินผลหลักสูตรตามแนวใหม่นั้นเน้นการประเมินทั้งโปรแกรมการศึกษาและควรประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยการประเมินหลักสูตรที่ดีควรมีโครงการประเมินที่แน่นอนวิธีการประเมินหลักสูตรว่าสัมฤทธิ์ผลตามปณิธานที่ตั้งไว้หรือไม่อาจทำได้ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
- 2) การวิเคราะห์หลักสูตรจากผลการวิจัยต่างๆ เช่น วิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาต่างๆ
- 3) การตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันและรวบรวมข้อเสนอแนะจากแหล่งต่างๆ ศึกษาข้อดีข้อบกพร่องของหลักสูตรศึกษาจากรายงานการวิจัยข้อคิดเห็นและจากเอกสารหรือการประชุมต่างๆ
- 4) การวิเคราะห์หลักสูตรโดยใช้เกณฑ์การประเมินผล
- 5) การวิเคราะห์โครงการการประเมินผล

กรรณิการ์ สัจกุลและบุญมี เณรยอด (2522: 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อจะดูว่าการจัดกิจกรรมหลักสูตรและการสอนได้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่และดูว่าการเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายมากนักน้อยเพียงใด

Stufflebeam D.L. (1971: 40) ให้คำจำกัดความการประเมินผลการศึกษาคือกระบวนการพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกในการจัดการเรียนการสอน

อุไรอภิชาติ บันลือและวรพจน์ ศรีวงศ์กุล (2548: 21-25) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการประเมินผลหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตรทั้งนี้เพราะการประเมินหลักสูตรทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้นอันจะเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้โดยสะดวก

การประเมินผลหลักสูตร (Curriculum Evaluation) เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะได้ทราบถึงคุณค่าของหลักสูตรตัดสินใจได้ว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีเพียงใด ผลผลิตของหลักสูตรคือผู้เรียนเมื่อจบออกไปแล้วเป็นอย่างไร การประเมินผลหลักสูตรนั้นประเมินตั้งแต่ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ขณะทดลองใช้ และเมื่อประกาศใช้แล้วเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลจะทำให้การประเมินผลหลักสูตรเป็นระบบระเบียบและเป็น

แนววิทยาศาสตร์ประเมินได้ตามจุดที่ต้องการและการประเมินผลหลักสูตรควรจะประเมินผลทั้งหมดของหลักสูตรเช่นจุดมุ่งหมายเนื้อหาการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนกิจกรรมการวัดผลเป็นต้นการประเมินผลจะส่งผลการประเมินไปยังผู้มีส่วนในการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นสมควรที่จะแก้ไขปรับปรุงเพียงใดมีปัญหาอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรนั้นจะช่วยเหลือส่งเสริมให้หลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ดีและสนองความต้องการต่างๆของผู้เรียนสังคมเศรษฐกิจการปกครองจิตวิทยาการเรียนรู้การประเมินผลหลักสูตรควรจะดำเนินการและกระทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพสูงขึ้น

จากความคิดเห็นของนักการศึกษาต่างๆ สามารถสรุปได้ว่าการประเมินผลหลักสูตรหมายความว่ากระบวนการพิจารณาอย่างเป็นระบบเพื่อให้รู้ถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยการประเมินผลหลักสูตรต้องทำการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบผลดีและผลเสียของการบริหารจัดการโดยนำข้อบกพร่องมาทำการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นการประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะทำหลักสูตร เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินประสิทธิภาพและคุณค่าของหลักสูตรด้วยการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบการประเมินผลหลักสูตรต้องทำอยู่ตลอดเวลาหากไม่มีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอปัญหาต่างๆอาจเกิดขึ้นเรื่อยๆซึ่งถ้าหลักสูตรได้รับการประเมินอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นจะได้ทำการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้ใช้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพทันต่อสภาพสังคมปัจจุบัน

2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

ชวาลักษณ์รุณเลิศ (2552: 9-10) กล่าวว่าว่าการประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหลายประการดังนี้

2.2.1 ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆทราบความจำเป็นและความต้องการของประชากรเป้าหมายของหลักสูตรเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมและผู้เรียน

2.2.2 ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแผนงานกิจกรรมและหลักสูตรให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติเพื่อลดโอกาสเสี่ยงอุปสรรคที่จะให้หลักสูตรล้มเหลว

2.2.3 การประเมินความสำเร็จของหลักสูตรจะทำให้ทราบว่า การใช้หลักสูตรบังเกิดผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงใดผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ไปใช้ได้มากน้อยเพียงใดคุ้มค่าหรือไม่ควรจะปรับปรุงและพัฒนาส่วนใดเพื่อเป็นการลดโอกาสสูญเสียเปล่าอีกทางหนึ่ง (บุญชมศรีสะอาด. 2546)

2.2.4 การประเมินผลหลักสูตรจะทำให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรเห็นจุดเด่นจุดอ่อนของตนและจะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมทั้งหากผู้รับผิดชอบมองเห็นความสำเร็จในการนำหลักสูตรไปใช้ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจหรือสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

2.3 เกณฑ์การประเมินหลักสูตร

วิชัยวงษ์ใหญ่ (2543: 48-51) เสนอความคิดว่าผลการประเมินหลักสูตรจะมีความน่าเชื่อถือเพียงใดอยู่ที่ เกณฑ์การพิจารณาการประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการประเมินหลักสูตรโดยจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประเมินเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสำหรับการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. ความเที่ยงตรงภายใน (internal validity) หมายถึงการออกแบบการประเมินเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ประเมินผลของการประเมินตรงตามปรากฏการณ์ที่เป็นตัวแทนภายในขอบข่ายของการพิจารณาอย่างถูกต้องและเป็นจริง

2. ความเที่ยงตรงภายนอก (external validity) หมายถึงผลการประเมินหลักสูตรที่ได้สามารถนำไปอ้างอิงสรุปได้อย่างกว้างขวางเพียงใดเกี่ยวกับเรื่องเวลาสิ่งแวดล้อมภูมิภาคและบุคคลที่มีสภาพความคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ประเมิน

3. ความเชื่อถือได้ (reliability) หมายถึงความคงที่ของข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้จากการใช้เครื่องมือหลายอย่างผู้ประเมินหลักสูตรควรคำนึงถึงความเพียงพอของการเก็บหรือวัดหรืออาจจะกระทำการวัดหลายๆ ครั้งหรือวัดครั้งเดียวด้วยเทคนิคการวัดแบบต่างๆ เพื่อตรวจสอบความคงที่ของคำตอบเรื่องนี้ผู้ประเมินหลักสูตรต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการวัดค่อนข้างมากมีความละเอียดรอบคอบและมีความรับผิดชอบ

4. ความสอดคล้องสัมพันธ์ (relevance) หมายถึงข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมินเพียงใดการกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินไว้ชัดเจนจะช่วยให้ผู้ประเมินมีความระมัดระวังในการเก็บข้อมูลและตรวจสอบตนเองเสมอว่าได้ทำกิจกรรมการประเมินสอดคล้องกับประเด็นที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย

5. ความเป็นปรนัย (objectivity) หมายถึงคนส่วนใหญ่มีความเข้าใจข้อมูลที่ได้จากการวัดตรงกันมากน้อยเพียงใดผู้ประเมินรวบรวมข้อมูลรายละเอียดและตัดสินใจแปลผลตรงกับบุคคลที่ร่วมประเมินด้วยความเป็นปรนัยของการประเมินจึงเกิดขึ้น

6. ขอบเขตของการใช้ผลการประเมิน (pervasiveness) หมายถึงการนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้อย่างกว้างขวางและมีการเผยแพร่อย่างไรการเขียนรายงานการประเมินหลักสูตรจะต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำเสนอให้ถูกต้องเช่นผู้บริหารศึกษาในเทศน์ครูและคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต้องการทราบและใช้ผลการประเมินกว้างและลึกในลักษณะที่แตกต่างกัน

7. ความเชื่อถือและการยอมรับ (credibility) หมายถึงผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมินมีความเชื่อถือในผู้ประเมินและยอมรับข้อมูลจากการประเมินได้อย่างมากน้อยเพียงใดเพราะความสัมพันธ์ของผู้ประเมินหลักสูตรกับผู้ใช่ผลการประเมินหลักสูตรจะมีอิทธิพลต่อการประเมินหลักสูตรมาก

8. ความสำคัญ (importance) หมายถึงการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบหลักสูตรที่จะประเมินการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลว่าข้อมูลส่วนใดมีประโยชน์มากกว่ากันเพราะการประเมินหลักสูตรบางครั้งต้องทำการประเมินที่มีลักษณะกว้างและลึกการเก็บรวบรวมข้อมูลถ้าไม่มีการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบของหลักสูตรที่เก็บข้อมูลมาจำนวนน้อยแต่กลับมีความสำคัญผู้ประเมินหลักสูตรจะต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญให้กับข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม

9. เวลา (timeliness) หมายถึงการรายงานผลการประเมินจะทันใช้ในเวลาที่ต้องการหรือไม่การใช้เวลาสำหรับกิจกรรมการประเมินการเขียนรายงานการประเมินเป็นรายละเอียดจะต้องใช้เวลามากอาจจะทำให้พลาดโอกาสที่จะใช้ผลการประเมินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการใช้หลักสูตรการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรรวมทั้งการตัดสินใจหลักสูตรดังนั้นการเสนอรายงานอาจจะทำเป็นระยะโดยนำเสนอแบบไม่เป็นทางการก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการรายงานผลที่ช้าเกินกว่ากำหนดและไม่ทันนำมาใช้การพิจารณาตัดสินใจ

10. ขอบข่ายของการประเมิน (scope) หมายถึงระบบและแบบแผนของการประเมินที่จะเอื้ออำนวยให้การศึกษาได้อย่างกว้างและลึกผู้ประเมินจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและไม่ควรหยาบยววิธีการประเมินเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งมาใช้ในการประเมินหลักสูตร

11. ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึงการพิจารณาทางเลือกในการปฏิบัติเมื่อทำการประเมินเสร็จเรียบร้อยทางเลือกนั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับผู้ร่วมงานค่าใช้จ่ายประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินหลักสูตรครั้งนี้มีทรัพยากรอะไรบ้างที่สูญเสียนั้นสามารถหลีกเลี่ยงได้มีสถานการณ์หรือเหตุการณ์อะไรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแต่ไม่ได้นำมาใช้ศึกษาการดำเนินการประเมินส่วนมากจะพบกับข้อจำกัดต่างๆ ผู้ประเมินหลักสูตรต้องมีความตระหนักและรับผิดชอบต่อจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรให้มากในการประเมินสิ่งใดก็ตามผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นใช้ในการประเมินเพราะเกณฑ์คือสิ่งที่เป็นหลักสำหรับตัดสินใจซึ่งการกำหนดเกณฑ์เพื่อการประเมินกระทำได้หลายวิธีตามลักษณะของเกณฑ์

นักวิชาการได้เสนอแนวคิดและกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

ธวัชชัยชัยจรณายกุล (2529 : 226-227) กล่าวว่าการใช้เกณฑ์การประเมินผลควรพิจารณาให้สัมพันธ์กับผลที่ได้รับที่พึงปรารถนากระบวนการของการใช้หลักสูตรและความเหมาะสมของหลักสูตรกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ผลที่ได้รับเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ของการประเมินผลการศึกษาซึ่งอาจจำแนกผลที่ได้รับออกเป็นหลายประเภทได้แก่จำแนกเป็นผลที่ได้รับในระยะสั้นและระยะยาวจำแนกเป็นผลที่ได้รับโดยตั้งใจกับมิได้ตั้งใจและจำแนกผลที่ได้รับจากพฤติกรรมที่แสดงออกในสามด้านคือพฤติกรรมทางพุทธิลักษณะจิตลักษณะและปฏิบัติลักษณะกระบวนการเป็นเกณฑ์อีกอย่างหนึ่งที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการใช้หรือการเรียนรู้หลักสูตรอันเป็นปรากฏการณ์ในรูปของการดำเนินงานซึ่งเป็นกระบวนการที่ได้วางแผนหรือตั้งใจไว้ว่ากิจกรรมในห้องเรียนและปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นหรือไม่ความเหมาะสมกับมาตรฐานการประเมินผลควรตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรกับมาตรฐานที่ได้มาจากลักษณะในด้านต่างๆ ที่พึงปรารถนาเช่นหลักสูตรประกอบด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยหรือไม่

Neagley and Evans (1976) ได้กำหนดเกณฑ์การ

ประเมินหลักสูตรไว้ 7 ประการคือ

1. หลักสูตรที่ดีจะต้องมีการวางแผนจัดทำและประเมินผลอย่างเป็นระบบ
2. หลักสูตรที่ดีจะต้องยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพการณ์และสภาพของผู้เรียน
3. หลักสูตรที่ดีจะต้องรักษาคุณภาพของวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ ไว้ตลอดเวลา
4. หลักสูตรที่ดีจะต้องสะท้อนวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาออกมาชัดเจน
5. หลักสูตรที่ดีจะต้องส่งเสริมให้ประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน
6. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุด
7. หลักสูตรที่ดีจะต้องใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การเรียนรู้และจากทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่

2.5 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการพิจารณาคุณค่าหรือค่านิยม(Worth or Value) ของหลักสูตร ขั้นตอนหรือวิธีการประเมินจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งนักศึกษามากท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรดังนี้

Taba (1962:324) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์และตีความวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มองเห็นกระจ่างชัดในเชิงพฤติกรรม คือ ปฏิบัติได้จริง (Formulation and Clarification for Objective)
2. คัดเลือกและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับค้นหลักสูตร (Selection and Construction of the Appropriate Instruments for Getting Evidences)
3. ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นประเมินผลหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Application of Evaluative Criteria)
4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนและลักษณะของการสอนเพื่อนำมาประกอบในการแปลผลของการประเมิน (Information on the Background of Students and the Nature of Instruction in the light of Which to Interpret the Evidences)
5. แปลผลของการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการสอนต่อไป (Translation of Evaluation Findings into Improvement of the Curriculum and Instruction)

นอกจากนี้ ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ได้เสนอขั้นตอนการประเมินหลักสูตรแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้ (2550: 175-191)

1. การบริหารจัดการก่อนการประเมินหลักสูตร
 - 1.1 การกำหนดนโยบาย แนวทาง หลักการในการประเมินหลักสูตร
 - 1.2 การแต่งตั้งทีมงานประเมินหลักสูตร
 - 1.3 การเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินหลักสูตร
2. การออกแบบการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การประเมินหลักสูตร
 - 2.2 การออกแบบการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 การวางแผนในการประเมินหลักสูตร
3. การดำเนินการประเมินหลักสูตร
 - 3.1 การกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินหลักสูตร
 - 3.2 การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
 - 3.3 การกำหนดเครื่องมือในการประเมิน
 - 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
4. การรายงานผลและเผยแพร่ผลการประเมินหลักสูตร
5. การรับรองผลการประเมินหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 198 – 202) สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 256) และ Brady (1990: 166-168) ได้เสนอแนวคิดในการกำหนดขั้นตอนการประเมินหลักสูตรไว้สอดคล้องกันว่า ในการประเมินหลักสูตรนั้นผู้ประเมินควรดำเนินตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังต่อไปนี้คือ

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินหลักสูตรต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่าจะประเมินในส่วนใดหรือเรื่องใด และในแต่ละเรื่องจะศึกษาบางส่วนในเรื่องนั้นๆ ก็ได้

2. ขั้นตอนวางแผนออกแบบการประเมิน
 - 2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.2 การกำหนดแหล่งข้อมูล
 - 2.3 การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน
 - 2.5 การกำหนดเวลา
3. ขั้นรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล
5. ขั้นรายงานผลการประเมิน

จากขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรที่นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดมา สามารถสรุปขั้นตอนการประเมิน หลักสูตรได้ดังนี้

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการประเมิน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมินเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการในการดำเนินการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไร ในส่วนใดด้วยวัตถุประสงค์อย่างไร เช่น ต้องการประเมินเอกสารหลักสูตรเพื่อดูว่าเอกสารหลักสูตรถูกต้อง สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากแค่ไหน หรือจะประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ในเรื่องอะไร แคไหนหรือการนำหลักสูตรไปใช้ทั้งหมด หรือประเมินหลักสูตรทั้งระบบ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินที่ชัดเจนทำให้เราสามารถกำหนดวิธีเครื่องมือ และขั้นตอนในการประเมินได้อย่างถูกต้อง และทำให้การประเมินหลักสูตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลถูกต้องเป็นที่เชื่อถือได้

2. ขั้นกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการที่จะใช้ในการประเมินผล การกำหนดเกณฑ์และวิธีการประเมินเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการประเมินเกณฑ์การประเมินเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตรที่ถูกประเมิน การกำหนดวิธีการที่จะใช้ในการประเมินผลทำให้เราสามารถดำเนินงานไปตามขั้นตอนอย่างราบรื่น

3. ขั้นการสร้างเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะมีผลทำให้การประเมินนั้นน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลายอย่าง ซึ่งผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และสร้างอย่างมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงสูง

4. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นการรวบรวมข้อมูลนั้นผู้ประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลตามขอบเขตและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ ในบางครั้งถ้าจำเป็นต้องอาศัยผู้อื่นในการรวบรวมข้อมูล ควรพิจารณาผู้ที่จะมาทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเหมาะสม เพราะผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีส่วนช่วยให้ข้อมูลที่รวบรวมได้มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ

5. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นนี้ผู้ประเมินจะต้องกำหนดวิธีการการจัดระบบข้อมูล พิจารณาเลือกใช้สถิติในการใช้ข้อมูลที่เหมาะสม แล้วจึงวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

6. ขั้นสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการประเมิน ในขั้นนี้ผู้ประเมินจะสรุปและรายงานผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต้น ผู้ประเมินจะต้องพิจารณารูปแบบของการรายงานผลว่าควรจะเป็นรูปแบบ

ใด และการรายงานผลจะมุ่งเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีคุณภาพหรือไม่ เพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ควรแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิก

2.6 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เราทราบถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร การประเมินผลมีประโยชน์ในการจัดการศึกษาการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยผลจากการประเมินผลเป็นสำคัญ ประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตรมีดังนี้ (สุนีย์ ภูพันธ์ 2546 : 257 – 258)

1. สร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจและค่านิยมที่มีต่อโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน
 2. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้นมีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกต้อง ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น
 3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา
 4. ช่วยในการบริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจะได้รู้ว่าควรจะต้องตัดสินใจและสนับสนุนช่วยเหลือหรือบริการทางใดบ้าง
 5. ให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไขร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับทางโรงเรียน
 6. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้การสอนนักเรียนได้ผลดี ด้วยความร่วมมือกันทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
 7. ช่วยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร ช่วยให้สามารถวางแผนการเรียนในอนาคตได้
- ข้อมูลของการประเมินผลหลักสูตรทำให้ทราบเป้าหมายแนวทาง และขอบเขตในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน
8. ช่วยให้การประเมินผลเป็นระบบระเบียบ เพราะมีเครื่องมือและหลักเกณฑ์ทำให้เป็นเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตรทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

2.7 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

นักวิชาการซึ่งเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการประเมินผลเสนอแนะหลายรูปแบบด้วยกัน ในการออกแบบประเมิน ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการประเมินอย่างไร จึงจะทำให้ผลการประเมินที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของผู้ที่จะใช้ผลประเมิน ถ้าพิจารณาให้ละเอียด รูปแบบการประเมินบางรูปแบบจะมีความคล้ายคลึงกันในปัจจุบันรูปแบบของการประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ (สุนีย์ ภูพันธ์ 2546: 259)

1. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ กลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่นๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)
2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสแตค (Robert E. Stake)

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส โกว (Doris T. Gow)

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่าน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเป็นหลัก กล่าวคือ พิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการ ประเมินผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความเป็นอิสระในการประเมินและต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven)

วิธีการประเมินหลักสูตรต้องได้รับการวิเคราะห์และออกแบบให้สามารถที่จะประเมินได้ครบถ้วนในขอบข่ายสาระทั้งหมด รูปแบบต่างๆ ที่จะใช้ในการประเมินผลมีอยู่หลายรูปแบบการประเมินหลักสูตรมีขอบเขตต่างๆ ที่จะต้องทำการประเมินกว้างขวางมาก ผู้มีหน้าที่ในการประเมินผลจำเป็นต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด และจะต้องนำรูปแบบต่างๆ ไปใช้อย่างถูกต้องตรงตามจุดหมายและลักษณะของขอบข่ายสาระแต่ละอย่าง ทั้งนี้เป็นไปได้ว่า การประเมินผลขอบข่ายสาระทั้งหมดของหลักสูตรจำเป็นต้องใช้วิธีการหลายวิธีหรือหลายๆ รูปแบบ จึงจะได้ข้อมูลที่มีความเชื่อมั่นในการที่จะนำไปพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณค่าเหมาะสมกับความต้องการของสังคม รูปแบบการประเมิน มีดังนี้

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสแตค (Stake)

Stake (1967: 525-540) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรว่าผู้ประเมินต้องทราบข้อมูลที่แท้จริงให้ได้เพื่อจะอธิบายและตัดสินใจสิ่งที่กำลังศึกษานั้นคือการประเมินควรพิจารณาอย่างครอบคลุมมิใช่ส่วนใดของโครงสร้างซึ่งสแตคได้เสนอแนะให้ทำการประเมิน

องค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน (antecedents) ประเมินสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่กับการดำเนินการใช้หลักสูตรหรือสภาพเงื่อนไขปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินโครงการ

2. การประเมินกระบวนการ (transactions) การประเมินเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนผู้เรียนกับผู้เรียนประเมินกิจกรรมดำเนินการกิจกรรมที่ปฏิบัติ

3. การประเมินผลผลิต (outcomes) ประเมินความสามารถด้านต่างๆของผู้เรียนหรือผลการนำโครงการไปปฏิบัติในการรวบรวมข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึกข้อมูลทั้ง 3 ประการและแยกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. ผลที่เกิดขึ้นจริง (observation) คือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

2. ผลที่คาดหวัง (intents) จะครอบคลุมวัตถุประสงค์และเป้าหมายทั้งหมดของโครงการ

3. มาตรฐานในการดำเนินงาน (standards) หมายถึงคุณลักษณะที่ควรมีควรได้รับการกระทำ
4. การตัดสินใจ (judgment) เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือสิ่งที่นำเข้าปฏิบัติการและผลการดำเนินการในการประเมินองค์ประกอบทั้ง 3

สเตคได้เสนอแนวทางในการรวบรวมข้อมูล 2 ประการ คือ

1. ข้อมูลในการอธิบายเป็นการศึกษาความสอดคล้องและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ระหว่างผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง
2. ข้อมูลในการตัดสินใจเป็นการนำเอาข้อมูลจริงของแต่ละองค์ประกอบไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์คือการเปรียบเทียบที่ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดคุณภาพหรือความเป็นเลิศไว้อย่างแน่นอนว่าเป็นอย่างไรหรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานสัมพัทธ์คือการใช้หลักสูตรอื่นที่คล้ายกันมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)

Tyler (1970: 110-125) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรเป็นการเปรียบเทียบว่า พฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยมีกระบวนการจัดการศึกษา 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แนวคิดของไทเลอร์เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก

ไทเลอร์มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรคือ

1. เพื่อตัดสินใจว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมประสบผลสำเร็จหรือไม่

2. เพื่อการประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ เพื่อให้สาธารณะชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเข้าใจปัญหาความต้องการของการศึกษา

ไทเลอร์ได้จัดลำดับการเรียนการสอนและการประเมินผลดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายอย่างกว้างๆ โดยวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ คือ นักเรียน สังคม และเนื้อหาสาระ
2. กำหนดจุดประสงค์เฉพาะอย่างชัดเจน
3. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้
4. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม
5. ประเมินผลโดยการตัดสินใจด้วยการวัดผลทางการศึกษา
6. หากหลักสูตรไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็จะต้องมีการตัดสินใจที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงหลักสูตรนั้น

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์จะเห็นว่า เป็นการยึดความสำเร็จของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ โดยอาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าความสำเร็จใดจึงจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินผลในลักษณะนี้จึงเป็นการประเมินผลสรุปมากกว่าการประเมินผลความก้าวหน้า

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน (Scriven)

Scriven (1969) อ้างถึงใน ชูจิตรอินทวงค์ (2541: 39-83 ได้เสนอแนวคิดโดยเน้นการประเมินออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. การประเมินย่อย (formative evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการหรือการดำเนินหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การประเมินรวมหรือการประเมินรวบยอด (summative evaluation) เป็นการประเมินสรุปของหลักสูตรจะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้วทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรตลอดจนหาจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้วเพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น
3. การประเมินภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ภายในตัวของมันเองเช่นการประเมินเนื้อหาจุดมุ่งหมายกระบวนการในการให้คะแนนและเจตคติของครูเป็นต้น
4. การประเมินผลสำเร็จ (pay-off evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่างๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งในการดำเนินการหลักสูตรเช่นการประเมินผลที่เกิดจากการเรียนการสอนของครูที่มีต่อนักเรียนหรือผลที่เกิดกับครูหรือผลที่เกิดกับผู้ปกครองเป็นต้น

สคริเวนได้เน้นความสำคัญของการประเมินจุดมุ่งหมายว่าควรดำเนินการก่อนซึ่งถ้าจุดมุ่งหมายยังมีความไม่เหมาะสมจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในการพิจารณาปรับปรุงจุดมุ่งหมายอาจใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญก็ได้

4. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ แฮมมอนด์ (Hammond)

Robert Hammond มีแนวคิดในการประเมินหลักสูตรโดยยึดจุดประสงค์เป็นหลักคล้ายไทเลอร์ แต่แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดที่ต่างจากไทเลอร์โดยที่แฮมมอนด์เสนอว่า โครงสร้างสำหรับการประเมินนั้นประกอบด้วยมิติ (Dimensions) ใหญ่ๆ หลายมิติด้วยกัน แต่ละมิติก็จะประกอบด้วยตัวแปรสำคัญๆ อีกหลายตัวแปร ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตร ขึ้นอยู่กับการปะทะสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรในมิติต่างๆ เหล่านี้ มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติด้านการเรียนการสอน มิติด้านสถาบัน และมิติด้านพฤติกรรม

1. มิติด้านการสอนประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปรคือ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน คือการจัดครูและนักเรียนให้พบกัน และดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งส่วนการจัดในส่วนนี้จะต้องคำนึงถึงเวลาและสถานที่ด้วยเนื้อหาวิชา วิธีการหมายถึงหลักการเรียนรู้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ งบประมาณ
 2. มิติด้านสถาบันประกอบด้วยตัวแปรที่ควรคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตร 5 ตัวแปร คือ นักเรียน ครู ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัว ชุมชน
 3. มิติด้านพฤติกรรมมีองค์ประกอบของพฤติกรรม 3 ด้าน คือพฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านทักษะ (Psychomotor Domain) และพฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain)
- แนวความคิดการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ เริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ แล้วจึงเริ่มกำหนดทิศทางและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรขั้นตอนของการประเมินหลักสูตรมีดังนี้
1. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน ควรจะเริ่มต้นที่วิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และจำกัดระดับชั้นเรียน
 2. กำหนดตัวแปรในมิติการสอนและมิติสถาบันให้ชัดเจน

3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุถึง 1) พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงว่าประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด 2) เงื่อนไขของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น 3) เกณฑ์ของพฤติกรรมที่บอกให้รู้ว่านักเรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ มากน้อยเท่าใด

4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวกำหนดที่พิจารณาหลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่เพื่อตัดสิน รวมทั้งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

5. วิเคราะห์ผลภายในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมแท้จริงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้ และเป็นการตัดสินว่าผลหลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด

6. พิจารณาส่งที่ควรเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

แนวคิดในการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนดีใช้แนวคิดของไทเลอร์เป็นพื้นฐานในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลในการปรับปรุงจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น แต่แฮมมอนดีให้แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ตัวแปรของมิติด้าน การสอน และมิติด้านสถาบันซึ่งอาจมีผลต่อการสำเร็จของหลักสูตรนั้นด้วย

5. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus)

Provus (1969) อ้างถึงในวิชียงษ์ใหญ่ (2537: 84-86) ได้เสนอรูปแบบที่เรียกว่าการประเมินความไม่สอดคล้องกันโดยเสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอนคือ

1. การนิยามหลักสูตร (program definition) เป็นการบอกรายละเอียดหรือพิจารณาคุณภาพสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตรอันได้แก่วัตถุประสงค์คุณลักษณะของครูและนักเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนอันรวมถึงวัสดุอุปกรณ์ด้วยโดยเปรียบเทียบกับโครงการเกณฑ์มาตรฐานหรืออาจใช้มาตรฐานจาก taxonomy ก็ได้

2. การประเมินการจัดตั้งหลักสูตร (program installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้การดำเนินการว่ามีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใดซึ่งจะทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตั้งไว้กับสิ่งที่จริง

3. การประเมินกระบวนการ (program process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นเป็นบางส่วนจากการดำเนินการผลย่อยๆ ที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ในแง่ของการปรับปรุงการดำเนินการผู้ซึ่งมุ่งหาคำตอบในขั้นนี้ว่าหลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ย่อยๆเพียงใดและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายได้เพียงใดภายใต้เงื่อนไขใดอาจกล่าวได้ว่าการประเมินกระบวนการนี้คือความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกับผลผลิตที่เกิดขึ้นตามทีระบุไว้

4. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร (program product) เป็นการประเมินผลผลิตขั้นสุดท้ายของหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อมุ่งหาคำตอบว่าหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือจุดมุ่งหมายปลายทางหรือไม่เพียงใด

5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลที่ได้รับ (cost-benefit analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าหลักสูตรดังกล่าวได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใดซึ่งการประเมินในขั้นนี้อาจมีหรือไม่มีก็ขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ของผู้ประเมินจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างไรในการประเมินของโพรวัสทุกขั้นตอนจะมีการเปรียบเทียบสิ่งที่จริงกับเกณฑ์มาตรฐานว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใดซึ่งถ้าพบความไม่สอดคล้องกันก็จะได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการตัดสินใจหรือจะตัดสินใจยกเลิกโครงการต่อไป

6. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

แบบจำลอง (Model) หมายถึง วิธีการสื่อสารทางความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อในลักษณะต่างๆ เช่น แผนภูมิ แผนผัง ระบบสมการ และรูปแบบอื่น เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย และสามารถนำเสนอเรื่องราวได้อย่างมีระบบ การประเมินผลโครงการนั้น มีแนวคิดและโมเดลหลายอย่าง ณ ที่นี้ ขอเสนอแนวคิดและโมเดลการประเมินแบบชิปปี้ หรือ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel. L. Stufflebeam) เพราะเป็นโมเดลที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน

แนวคิด การประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ในปี ค.ศ. 1971 สตัฟเฟิลบีมและคณะ ได้เขียนหนังสือทางการประเมินออกมาหนึ่งเล่ม ชื่อ “Educational Evaluation and decision Making” หนังสือเล่มนี้ ได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เพราะให้แนวคิดและวิธีการทางการวัดและประเมินผล ได้อย่างน่าสนใจและทันสมัยด้วย นอกจากนั้น สตัฟเฟิลบีมก็ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการประเมินและรูปแบบของการประเมินอีกหลายเล่มอย่างต่อเนื่อง จึงกล่าวได้ว่า ท่านผู้นี้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการประเมิน จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน เรียกว่า CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่าง ฝ่ายประเมินกับ ฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน และ เขาได้แบ่งประเด็นการประเมินผลออกเป็น 4 ประเภท (Stufflebeam 1971 : 261-265) ได้นำเสนอต่อที่ประชุมของสมาคม Phi Delta Kappa เมื่อปีค.ศ. 1970 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีมหรือ CIPP Model มาจากคำย่อจากภาษาอังกฤษ 4 คำคือ

C ย่อมาจาก context แปลว่าบริบท

I ย่อมาจาก input แปลว่าปัจจัยเบื้องต้น

P ย่อมาจาก process แปลว่ากระบวนการ

P ย่อมาจาก product แปลว่าผลผลิต

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีมเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายโดยมีชื่อเรียกเต็มว่า Context – Input – Process – Product Model หรือ The Phi Kappa Committee Model หรือเรียกสั้นๆว่า CIPP (ใจทิพย์เชื้อรัตนพงษ์. 2539: 240 – 241) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีมมีการประเมินข้อมูล 4 ประเภทดังนี้

1. การประเมินบริบท (context evaluation) เป็นการประเมินผลบริบทหรือสภาวะแวดล้อมเพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ต่างๆ ของหลักสูตร ในกรณีที่กำลังจัดทำหลักสูตรใหม่โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัญหาและความต้องการต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าควรที่จะกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างไรจึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่และเมื่อใช้หลักสูตรมาระยะหนึ่งแล้วต้องการประเมินหลักสูตรการประเมินในส่วนนี้คือประเมินเพื่อตรวจสอบดูว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างเนื้อหาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมหรือไม่เพียงใด เป็นการประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Need) ปัญหา (Problem) คุณสมบัติที่มีค่า (Assets) และโอกาส (Opportunities) ที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขแวดล้อมหนึ่งที่กำหนด การประเมินบริบท 4 ส่วนนี้มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การ

ออกแบบหลักสูตร แผนงาน และการให้บริการที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ ทั้งนี้การประเมินบริบทมีวัตถุประสงค์ที่จะ

- 1) กำหนดขอบเขตและบรรยายเกี่ยวกับความตั้งใจในการจัดทำหลักสูตร
- 2) จำแนกผู้รับผลประโยชน์ที่ตั้งใจให้บริการ (หรือกลุ่มเป้าหมาย) และประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มบุคคลดังกล่าว
- 3) จำแนกปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เป็นบ่อเกิดของความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือกลุ่มเป้าหมายนั้น
- 4) จำแนกความเกี่ยวข้องระหว่างคุณสมบัติที่มีค่าและโอกาสการได้รับทุนอุดหนุนที่สามารถนำไปใช้กำหนดเป้าหมายความต้องการจำเป็นนั้น
- 5) จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานสำหรับการกำหนดเป้าหมายมุ่งการปรับปรุง
- 6) ประเมินความชัดเจนและความเหมาะสมเป็นไปได้ของเป้าหมายมุ่งการปรับปรุง
- 7) จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตัดสินผลลัพธ์ของเป้าหมายมุ่งการปรับปรุงหรือความพยายามในการให้บริการการประเมินบริบทอาจจะประเมินได้ทั้งก่อน ระหว่างหรือแม้กระทั่งหลังการดำเนินหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซง (Intervention) อื่นๆ (Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 336)

ในกรณีประเมินบริบทก่อนการดำเนินหลักสูตร สถานศึกษาหรือหน่วยงานจะใช้ผลจากการประเมินบริบทเพื่อช่วยจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายสำหรับหลักสูตรนั้น แต่ถ้าวเป็นการประเมินบริบทระหว่างหรือหลังดำเนินหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงอื่นๆ สถานศึกษาและหน่วยงาน มักจะดำเนินการและจัดทำรายงานการประเมินบริบทควบรวมไปกับการประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กรณีนี้การประเมินบริบทจึงมีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรและช่วยให้ผู้รับบริการได้ประเมินว่าหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าวมีคุณประโยชน์ตอบสนองหรือเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หรือไม่เพียงไรเทคนิควิธีการที่ใช้ในการประเมินบริบท ควรใช้วิธีการเก็บรวบรวมสารสนเทศอย่างหลากหลายครอบคลุมสมาชิกที่เป็นประชากรเป้าหมายรวมถึงสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ซึ่งโดยปกติมักเริ่มจากการซักถามผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อช่วยระบุขอบข่ายการศึกษา หลังจากนั้นผู้ประเมินอาจจะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการรับบริการหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการให้บริการ ซึ่งอาจทำได้โดยการทบทวนเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังและการปฏิบัติงานของบุคคล การจัดเวทีรับฟังจากชุมชน การทดสอบและการสัมภาษณ์ผู้รับประโยชน์รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคนอื่นๆ ในกรณีที่ผู้รับประโยชน์และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนผู้รับบริการจากหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงเป็นประชากรที่มีจำนวนมาก ผู้ประเมินอาจใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแล้วสร้างแบบสอบถามหรือแบบสำรวจความต้องการจำเป็นและทำการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นจำแนกตามกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวกับหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงนั้นหรืออาจศึกษาปัญหาและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิภาพทางการเรียนของนักเรียน ในกรณีเช่นนี้ผู้ประเมินก็อาจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาใดๆเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ทำสอบเปรียบเทียบก็ได้ผลการประเมินบริบทสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวางยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารสามารถนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้สื่อสารกับสมาชิกในสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ความต้องการจำเป็น คุณสมบัติที่มีค่า โอกาส และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของสถานศึกษา แต่สำหรับนักพัฒนาหลักสูตรก็สามารถที่จะนำผลการประเมินบริบทไปใช้เพื่อสนับสนุนขอรับทุนหรือจัดทำสัญญาต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรดังกล่าว ในขณะที่สถานศึกษาให้บริการทางสังคมหรือสถานศึกษาการกุศลอาจใช้สารสนเทศจากผลประเมินบริบทเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคณะทำงานหรือเพื่อ

จำแนกจัดลำดับให้ความช่วยเหลือประชากรเป้าหมาย สำหรับโรงเรียนนั้นก็อาจใช้การประเมินบริบทเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนและผู้ปกครองในการชี้แนะและพัฒนาความก้าวหน้าทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของผู้ประเมินก็ต้องใช้ผลการประเมินบริบทเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับแผนงานหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงนั้นๆ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (input evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรคือปัจจัยด้านบุคลากรนักเรียนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนอาคารสถานที่งบประมาณเพื่อตรวจสอบว่าปัจจัยนำเข้าเหล่านี้มีผลสนับสนุนให้หลักสูตรบรรลุผลในเชิงปฏิบัติหรือไม่อย่างไรจุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อช่วยจัดลำดับหลักสูตรที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น โดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่างๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด ในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การประเมินปัจจัยนำเข้าจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความพยายามเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่หลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงนั้นๆ ต้องการให้เกิด จุดมุ่งเน้นประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้น ในกรณีเช่นนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้าจะมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับบ่งบอกให้เห็นถึงความรับผิดชอบ (Accountability) ใดๆ ของผู้พัฒนาหลักสูตรที่พยายามออกแบบและปรับปรุงงบประมาณใดๆ ของหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว นอกจากนี้แล้วการประเมินปัจจัยนำเข้าก็จะช่วยจำแนกและจัดลำดับแนวทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้เป็นทางเลือกสำหรับการดำเนินงานต่อไป โดยสรุปการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ต่างๆ ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตอบสนองความต้องการจำเป็นให้แก่ผู้รับประโยชน์ ก่อให้เกิดแผนงานที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการบันทึกและสร้างสำเนารับผิดชอบเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้นๆ นอกจากนี้แล้วหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อช่วยให้ผู้นำหลักสูตรหลีกเลี่ยงความสูญเสียเปล่าใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรมหรือหลักสูตรที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าถึงทรัพยากรที่จะต้องสูญเสียไป

ผู้ประเมินสามารถทำการประเมินปัจจัยนำเข้าได้หลายขั้นตอนโดยไม่จำเป็นต้องกระทำตามลำดับต่อเนื่องกัน ผู้ประเมินอาจเริ่มจากการทบทวนปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และตอบสนองความต้องการจำเป็นที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งทำได้ตามขั้นตอนหรือวิธีการต่างๆ ได้แก่ 1) การทบทวนวรรณกรรมหรือเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) การตรวจเยี่ยมหลักสูตรตัวอย่างหรือหลักสูตรที่มีลักษณะคล้ายกัน 3) การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและตัวแทนจากรัฐบาล 4) สืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับการให้บริการจากแหล่งสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต 5) ทบทวนเอกสารบทความเกี่ยวกับรายงานผู้บริโภคหรือเอกสารอื่นๆ ที่ตีพิมพ์เรื่องราวที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และการให้บริการ และ 6) การชี้ชวนให้ผู้ปฏิบัติงานจัดทำข้อเสนอ ผู้ประเมินอาจจัดสารสนเทศเหล่านี้อย่างเป็นหมวดหมู่ไว้ในห้องวางแผนโดยเฉพาะและจัดกลุ่มที่ศึกษาเฉพาะเพื่อทำการสืบค้นหรือดำเนินการจัดทำแผนสัมมนาโดยตรงเกี่ยวกับการวิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในหลักสูตร ผู้ประเมินต้องใช้สารสนเทศที่ได้ทั้งหมดเพื่อนำไปสู่การได้กลยุทธ์หรือแนวทางการดำเนินงานที่มีแนวโน้มศักยภาพก่อให้เกิดการยอมรับได้ต่อการนำไปใช้ ทั้งนี้โดยอาจจัดลำดับแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวโดยอาศัยหรือพิจารณาจากเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

- 1) ตอบสนองการบรรลุความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์
- 2) ตอบสนองต่อเป้าหมายที่เป็นปัญหาของสถานศึกษา
- 3) ศักยภาพของประสิทธิผล
- 4) ต้นทุนที่ต้องใช้

- 5) สอดคล้องมือจริงในทางการเมือง
- 6) มีความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ
- 7) มีศักยภาพเพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกพื้นที่หนึ่งๆ

ต่อจากนั้นผู้ประเมินสามารถที่จะให้คำแนะนำแก่ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจว่าควรที่จะเลือกหรือค้นหาแนวทางการดำเนินงานหรือไม่อย่างไร ในกรณีที่เป็นการค้นหาวัตถุกรรมหรือแนวทางการดำเนินงานใหม่ๆ ผู้ประเมินและผู้รับบริการอาจจัดทำเกณฑ์อย่างเป็นเอกสารชัดเจนที่วัตถุกรรมนั้นต้องบรรลุและจัดลำดับข้อเสนอแนวทางต่างๆ ตามเกณฑ์ที่ต้องการบรรลุซึ่งเลือกไว้แล้ว ในลำดับต่อไป

ผู้ประเมินอาจจัดลำดับข้อเสนอหรือแนวทางที่มีศักยภาพแก่การยอมรับได้และชี้แนะแนวทางหรือคุณลักษณะที่ดีที่สุดให้แก่สถานศึกษาหรือหน่วยงานว่าควรที่จะดำเนินการอย่างไร นอกจากนั้นผู้ประเมินก็อาจทำได้โดยการจัดให้มีการรับฟังเพื่อให้ได้สารสนเทศเพิ่มเติมจากผู้ปฏิบัติหรือผู้บริหารเกี่ยวกับข้อเสนอหรือแนวทางต่างๆ ที่ดีที่สุดสำหรับเป็นทางเลือกการตัดสินใจให้แก่หน่วยงานสถานศึกษานั้นๆ การประเมินปัจจัยนำเข้า นำไปประยุกต์ใช้ได้หลายกรณี อาทิ ผู้บริหารใช้สำหรับจัดทำข้อเสนอเพื่อขอรับเงินลงทุนสนับสนุนการดำเนินงานจากคณะกรรมการกำหนดนโยบายในหน่วยงานหนึ่งๆ โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษาใช้สำหรับจัดทำข้อเสนอเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนแผนงาน หลักสูตรทางการศึกษา ในขณะที่เดียวกันผู้กำหนดนโยบายหรือผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจทางการศึกษาก็ใช้สำหรับการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับความคุ้มค่าหรือประสิทธิผลที่จะได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนหรืองบประมาณที่ต้องจัดสรรให้กับหลักสูตรหรือนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ

3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรในขั้นปฏิบัติการหรือประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบดูว่ากิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตรในสภาพที่เป็นจริงเป็นอย่างไรมีปัญหาและข้อบกพร่องอย่างไรเป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือหลักสูตรไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผนงาน หลักสูตร วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินกระบวนการก็คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้จัดการและผู้ปฏิบัติงานในหลักสูตรนั้นๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของหลักสูตรว่าเป็นไปตามตารางเวลาที่กำหนดหรือไม่ การใช้งบประมาณและประสิทธิภาพเป็นอย่างไร สำหรับวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งก็เพื่อชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในการปรับปรุงการใช้งบประมาณและแนวทางการดำเนินงานของหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะโดยปกติแล้วเมื่อมีการเริ่มต้นการดำเนินงานของหลักสูตรหรือแผนงานผู้ปฏิบัติงานย่อมไม่สามารถที่จะกำหนดสิ่งต่างๆ ได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดกิจกรรม การใช้บุคลากร งบประมาณ หรืออื่นๆ ดังนั้นการได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการ ก็สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงสิ่งต่างๆ ในหลักสูตรให้สามารถดำเนินการต่อไปและมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ในการประเมินกระบวนการนั้น ควรทำการเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมและค่าใช้จ่ายจริง กับกิจกรรมในแผนงาน หลักสูตร และงบประมาณที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร รวมทั้งบรรยายให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้และท้ายที่สุดก็ควรจัดทำรายงานที่ผู้ร่วมหลักสูตรหรือผู้ทำการสังเกตได้ตัดสินใจคุณภาพของกระบวนการใช้หลักสูตรแผนงานดังกล่าว

ผู้ประเมินกระบวนการจำเป็นต้องดำเนินการค่อนข้างมากในการควบคุมกำกับและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมของหลักสูตรหรือตัวแทรกแซง ซึ่งอาจเริ่มจากการทบทวนกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องแผนการปฏิบัติงาน งบประมาณและการประเมินภูมิหลังของหลักสูตรหรือสิ่งที่แทรกแซงเพื่อที่จะพิจารณาว่ากิจกรรมอะไรที่ควรต้องกำกับในหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว การพิจารณาตัวอย่างที่เป็นไปได้ในการให้บริการกลุ่มผู้รับประโยชน์ การฝึกอบรม ให้คำปรึกษาทีมผู้ปฏิบัติงาน การจัดประชุมทีมผู้ปฏิบัติงาน การควบคุม

กำกับผังงาน (Work flow) การบำรุงรักษาตรวจสอบเครื่องอุปกรณ์การจัดลำดับและแจกจ่ายวัสดุ การควบคุมค่าใช้จ่าย การจัดการสารสนเทศของหลักสูตรเหล่านี้เป็นต้นเทคนิควิธีที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในการประเมินกระบวนการนั้น ผู้ประเมินควรใช้วิธีการที่ไม่ก่อให้เกิดการรบกวน (Unobtrusive) แก่ผู้ปฏิบัติงานให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่ผู้ปฏิบัติงานในหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงนั้นๆ ด้วยเช่นกัน ผู้ประเมินอาจพิจารณาภาพรวมๆ ว่ากิจกรรมหรือการดำเนินงานของหลักสูตรดังกล่าวเป็นอย่างไร โดยการตรวจเยี่ยมและสังเกตที่ศูนย์ของกิจกรรมนั้น การทบทวนวิเคราะห์เอกสารที่ปรากฏ (เช่น แผนปฏิบัติงาน งบประมาณ รายงานบัญชีและระยะเวลาการจัดประชุม) การเข้าร่วมประชุมกับทีมปฏิบัติงานและการสัมภาษณ์บุคคลหลัก หลังจากนั้นผู้ประเมินต้องจัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อค้นพบและประเด็นการสังเกต ผู้ประเมินควรแสดงให้เห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของกระบวนการอย่างชัดเจนตามที่ได้จากผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำเสนอรายงานนี้ในการประชุมทีมผู้ปฏิบัติงาน และเชิญผู้อำนวยการของทีมผู้ปฏิบัติงานให้เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายเกี่ยวกับข้อค้นพบซึ่งปรากฏในรายงาน ทีมงานของหลักสูตรอาจจะใช้รายงานเพื่อการตัดสินใจให้เหมาะกับการปฏิบัติงานของตนต่อไป ต่อจากนั้นผู้ประเมินก็ควรทบทวนเกี่ยวกับแผนงานการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งต่อไปรวมทั้งการจัดทำรายงานตามลำดับ โดยการสอบถามความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากทีมผู้ปฏิบัติงานถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำได้ สารสนเทศที่มีประโยชน์มากที่สุด ในการจัดประชุมนำเสนอรายงานให้กับทีมผู้ปฏิบัติงานในครั้งต่อไป ซึ่งทีมผู้ปฏิบัติงานก็อาจจะให้ข้อเสนอแนะที่ดีเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินว่าควรจะเก็บอย่างไร เช่น อาจใช้การสังเกต บันทึกการปฏิบัติงานประจำวันของทีมผู้ปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ประเมินก็ควรจะสอบถามผู้ปฏิบัติงานถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมหรือดีที่สุดสำหรับการใช้ประโยชน์จากรายงานการประเมินช่วงถัดไป

ผู้ประเมินกระบวนการควรจัดลำดับรายงานโดยพิจารณาว่าจะก่อให้เกิดผลดีที่สุดแก่ทีมผู้ปฏิบัติงานในการนำไปใช้ในแผนปฏิบัติงานและบูรณาการเข้ากับสิ่งแวดล้อมโดยรอบหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ผู้ประเมินควรจะต้องบรรยายให้เห็นถึงสิ่งที่เบี่ยงเบนออกไปจากแผนงานที่กำหนด และควรชี้ให้เห็นถึงความผันแปรเหล่านี้ว่ามีลักษณะอย่างไรเมื่อพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างบุคคลกลุ่มบุคคลหรือสถานที่ที่แตกต่าง เบี่ยงเบนไปจากแผนงานนั้น ผลการประเมินกระบวนการนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายกรณียกตัวอย่าง เช่น สมาชิกในทีมงานใช้สำหรับชี้แนะแนวทางการดำเนินกิจกรรม แก่แผนงานที่ผิดพลาดและจัดทำบันทึกความรับผิดชอบ ผู้จัดการบางคนใช้ตารางหรือปฏิทินสะท้อนผลกลับผลการประเมินกระบวนการที่จัดทำตามปกติ หรือสม่ำเสมอเพื่อทำให้ทีมผู้ปฏิบัติงานรักษาหน้าที่และความรับผิดชอบของตน การประเมินกระบวนการยังช่วยให้บุคคลภายนอกได้เรียนรู้ว่าอะไรคือสิ่งสำคัญที่ต้องทำและอะไรคือต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในกรณีที่พวกตนต้องการกระทำในลักษณะที่คล้าย ๆ กันนี้

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ เพียงใดวัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ความสำเร็จ และตัดสินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุลความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้น การประเมินผลผลิตก็ต้องประเมินผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งที่เป็นไปในทางบวกและทางลบอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่ผู้ประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่า ผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย

การประเมินผลผลิตควรดำเนินการโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์การตัดสินใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อหลักสูตรหรือสิ่งที่ได้รับการประเมิน (Evaluated) นั้น ในบางครั้งก็อาจทำการเปรียบเทียบ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับหลักสูตรหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินอื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันและก็มีอยู่บ่อยๆ ที่ผู้รับบริการจากหลักสูตรต้องการจะรู้ว่าหลักสูตรดังกล่าวได้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ และมีประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุนดำเนินการเพียงไร ดังนั้นในทางที่เหมาะสมแล้วผู้ประเมินก็ควรที่จะวิเคราะห์ตีความให้เห็นว่าจุดอ่อนของการใช้หลักสูตรหรือแผนปฏิบัติงานส่วนใดที่เป็นสาเหตุทำให้ได้ผลลัพธ์อ่อนด้อยลงไปด้วย เทคนิควิธีการที่ใช้ประเมินผลผลิตมิได้กำหนดไว้อย่างเป็นแบบแผนตายตัว แต่ผู้ประเมินอาจต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลายร่วมกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาผลลัพธ์ทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน รวมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้ามกันไประหว่างข้อค้นพบที่หลากหลายอีกด้วยในการประเมินผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้น ผู้ประเมินจำเป็นต้องศึกษา ค้นหาผลลัพธ์ที่มีได้คาดหมายด้วย ทั้งผลลัพธ์ในเชิงบวกและเชิงลบโดยการรับฟังความคิดเห็นหรือสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสิ่งที่ได้รับการประเมินเพื่อที่จะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน และสืบหาข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบสำหรับยืนยันหรือไม่ยืนยันสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้แล้วผู้ประเมินอาจใช้วิธีการศึกษารายกรณีโดยเลือกบุคคลที่ได้รับการประสบความสำเร็จจากหลักสูตรหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินเพื่อทำการสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรดังกล่าว หรือผู้ประเมินอาจใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายของกลุ่มผู้เข้าร่วมหลักสูตรเพื่อให้ตัดสินใจเกี่ยวกับการได้รับบริการตามมุมมองของแต่ละคนทั้งที่เป็นภาพบวกและภาพลบ ยิ่งไปกว่านั้นผู้ประเมินก็อาจจะให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรหรือสิ่งที่ได้รับการประเมิน เขียนเสนอตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการได้รับบริการและก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของตน เช่น ผลผลิตของงานที่เพิ่มขึ้น หรือตำแหน่งหน้าที่การงานใหม่ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งผู้ประเมินอาจใช้การสังเกตเพื่อจำแนกและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มบุคคลโดยเปรียบเทียบตามรายการตรวจสอบผลลัพธ์กับหลักสูตรให้บริการอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับหลักสูตรที่ได้รับการประเมิน การจัดทำรายงานข้อค้นพบจากการประเมินผลผลิตอาจทำให้แตกต่างกันตามขั้นตอนกล่าวคือ ผู้ประเมินอาจจัดทำรายงานผลผลิตที่เกิดขึ้นในแต่ละวงจรของหลักสูตร รายงานดังกล่าวนี้ควรจะแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรหรือสิ่งแทรกแซงนั้นๆ ได้บรรลุเป้าหมายความต้องการจำเป็นเพียงไร ในขณะที่รายงานเมื่อสิ้นสุดวงจรรอบทั้งหมดของหลักสูตร ควรเป็นรายงานที่นำเสนอให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ สรุปรวมทั้งหมดของหลักสูตรดังกล่าว ดังนั้นรายงานผลการประเมินผลผลิต จึงต้องเป็นการสรุปตีความให้เห็นถึงผลที่ชัดเจนในการตอบสนองความต้องการจำเป็น ต้นทุนที่ใช้ดำเนินการและผลตอบแทนหรือผลการปฏิบัติทั้งหมดที่ได้รับในแผนงาน หลักสูตรนั้นๆ ผู้ประเมินยังต้องจัดทำรายงานการศึกษาติดตามเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ระยะยาวที่เกิดขึ้นอีกด้วย นอกจากนั้นบางกรณีอาจต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์และบูรณาการผลที่ได้รับทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อเสนอต่อกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มหรือแต่ละบุคคลผลการประเมินผลผลิตนั้น ประชาชนทั่วไปนำมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าหลักสูตรแผนงาน หรือสิ่งแทรกแซงนั้นมีคุณประโยชน์เพียงพอต่อการนำไปดำเนินการต่อเนื่องต่อไป หรือควรดำเนินการซ้ำอีกหรือควรขยายขอบเขตการนำไปใช้ในสถานการณ์หรือสถานที่อื่นๆ ต่อไป ในขณะที่สถานศึกษาและหน่วยงานก็ยังใช้สำหรับปรับเปลี่ยนหรือแทนที่แผนการปฏิบัติในการที่จะทำให้เกิดประสิทธิผลได้มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนและตอบความต้องการจำเป็นของสมาชิกทั้งหมดที่เน้นประชากรเป้าหมาย ผลจากการประเมินผลผลิตมีความสำคัญในทางจิตวิทยาเป็นอย่างมาก เมื่อผลจากการประเมินแสดงให้เห็นถึงความองงามที่เกิดขึ้นจากแนวทางที่ชาญฉลาดในการดำเนินหลักสูตร ผลการประเมินเช่นนี้นับเป็นสิ่งเสริมแรงที่ดีสำหรับทั้งทีมปฏิบัติงานในหลักสูตรและผู้รับบริการจากหลักสูตรหรืออาจจะเป็นสิ่งที่ทำลาย ลดทอนแรงจูงใจก็ได้ ถ้าหากผลที่ได้จากการประเมินผลผลิตนั้นมีความอ่อนด้อยหรือไม่แสดงถึงความองงามใดๆ ที่จะพึงได้รับจากหลักสูตรนั้นๆ เลยประเด็นสำคัญสุดท้ายที่ต้องพึงระวังในการจัดทำรายงานการประเมินผลผลิต ก็คือ ผู้ประเมินไม่ควรเร่งรีบประเมินผลผลิตและจัดทำรายงานสู่สาธารณะ

อย่างทันทีทันใด เพราะเหตุว่าการดำเนินหลักสูตรต้องการระยะเวลาพอสมควรที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามความรับผิดชอบ (Accountability) ที่ระบุไว้ การจัดทำรายงานการประเมินผลผลิตที่ยังไม่มีคุณภาพสูงกอม (Premature) อย่างเพียงพอ อาจนำไปสู่ความไม่สามารถตัดสินใจได้เกี่ยวกับความต่อเนื่องของหลักสูตรเพราะเหตุว่าทำให้ไม่พบผลลัพธ์ใดๆ เกิดขึ้นเลย ทั้งนี้เนื่องจากผลลัพธ์ของหลักสูตรต้องใช้ระยะเวลายาวพอสมควรในการศึกษาติดตามดังนั้นถ้าหากการจัดทำรายงานการประเมินผลผลิตสู่สาธารณะได้มีการหน่วงเวลาอย่างสมเหตุสมผลแล้วผู้ประเมินอาจจะพบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับใช้สนับสนุนการดำเนินงานหลักสูตรอย่างต่อเนื่องต่อไป

แต่อย่างไรก็ตามผู้ประเมินก็สามารถจะตอบสนองข้อเรียกร้องของทีมงานปฏิบัติงานในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการแสดงผลข้อค้นพบหรือผลการประเมินผลผลิตเป็นระยะๆ (Formative Product Evaluation) เพื่อช่วยให้บรรลุความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักสูตร โดยการแลกเปลี่ยน ข้อค้นพบให้แก่สมาชิกผู้ปฏิบัติงานในหลักสูตรนั้นโดยตรง กฎก้าบ้นหลัก (Rules of Thumb) สำหรับผู้ประเมินนั้นคือ ควรลดความสำคัญในการประเมินผลผลิตของหลักสูตรในระยะแรกๆ และไม่ควรเร่งรีบจัดทำรายงานสู่สาธารณะควรเสนอข้อค้นพบจากการประเมินผลผลิตเป็นระยะๆ ให้แก่ทีมงานปฏิบัติงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เท่านั้น ผู้ประเมินควรแจกจ่ายข้อค้นพบจากการประเมินผลผลิตให้กับผู้มีสิทธิ์รับรู้ภายหลังจากหลักสูตรนั้นมีระยะเวลาพอสมควรและมีคุณภาพสูงกอมที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์แล้ว หรือกล่าวอย่างถึงที่สุดได้ว่า จำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงมีความเป็นมืออาชีพในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำรายงานข้อค้นพบการประเมินผลผลิตสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลผลิตเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่แสดงถึงรายงานความรับผิดชอบของสถาบันหรือหน่วยงานที่ดำเนินหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงใดๆ เมื่อใดก็ตามที่รายงานนั้นแสดงให้เห็นความมีนัยสำคัญของผลสัมฤทธิ์อย่างเด่นชัด ก็จะถูกนำไปใช้โน้มน้าวชุมชนและหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนเพื่อให้เพิ่มเติมงบประมาณและขอรับการสนับสนุนทางการเงินได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าหากผู้มีอำนาจตัดสินใจรู้ว่าสิ่งแทรกแซงหรือหลักสูตรนั้นๆ ไม่ทำให้ได้ผลตอบแทนที่มีความสำคัญอื่นใดเลยก็将会ให้ยกเลิกการลงทุนดำเนินการอีกต่อไป (รัตนะบัวสนธ์: 5-12)

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้านในรูปแบบการประเมิน CIPP กับบทบาทการประเมินเป็นระยะๆ และการประเมินสรุปรวม

บทบาทการประเมิน Evaluation Roles	บริบท Context	ปัจจัยนำเข้า Input	กระบวนการ Process	ผลผลิต Product
การประเมินเป็นระยะๆ : มุ่งใช้สารสนเทศที่ได้จาก CIPP เพื่อมองมุ่งไปข้างหน้าช่วยสำหรับการตัดสินใจและประกันคุณภาพของโครงการแผนงานหรือ สิ่งแทรกแซง	ชี้แนะสำหรับการจำแนกความต้องการจำเป็นของสิ่งแทรกแซงและเลือกจัดลำดับเป้าหมาย (บนพื้นฐานการประเมินความต้องการจำเป็นปัญหาคุณสมบัติที่มีค่าและโอกาสที่จะเกิดขึ้น)	ชี้แนะสำหรับการเลือกแผนปฏิบัติงานหรือกลยุทธ์อื่นๆ (บนพื้นฐานของการประเมินทางเลือกกลยุทธ์และทรัพยากรที่จัดให้สำหรับโครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซง) รวมทั้งการตรวจสอบ	ชี้แนะสำหรับการนำแผนปฏิบัติงานไปใช้ (บนพื้นฐานของการกำกับควบคุมและการตัดสินใจกรรมในแผนงานนั้น)	ชี้แนะสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องการปรับเปลี่ยนการดัดแปลงหรือแม้กระทั่งการยุติหรือระงับความพยายามใดๆ ของโครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซงนั้น (บนพื้นฐานของการประเมินผลลัพธ์)

บทบาทการประเมิน Evaluation Roles	บริบท Context	ปัจจัยนำเข้า Input	กระบวนการ Process	ผลผลิต Product
		แผนปฏิบัติงาน		และผลข้างเคียงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น)
การประเมินสรุปรวม : มุ่งใช้สารสนเทศที่ได้จาก CIPP เพื่อมองย้อนกลับสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ คุณประโยชน์ ความซื่อสัตย์ แม่นยำ และความมีนัยสำคัญของโครงการ	เปรียบเทียบการประเมินความต้องการจำเป็น ปัญหาคุณสมบัติที่มีค่าและโอกาสกับเป้าหมายและการจัดลำดับความสำคัญ	เปรียบเทียบกลยุทธ์การออกแบบและงบประมาณของโครงการกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและผู้รับประโยชน์ของโครงการนั้น	การบรรยายอย่างครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงโดยการเปรียบเทียบกับกิจกรรมในแผนงานที่ออกแบบไว้	เปรียบเทียบผลลัพธ์และผลข้างเคียงทั้งหมดของโครงการกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจากโครงการที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน ตีความผลที่ได้รับโดยพิจารณาร่วมกับผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ

รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPP_{EST} มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้: รัตนะบัวสนธ์: 14

จากรูปแบบการประเมินหลักสูตรทั้ง 6 รูปแบบผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ของสตัฟเฟิลบีม(CIPP model) และต่อมาขยายผลที่ผลิตเป็น IEST อีก จึงเป็น CIPP_{EST} Model เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร (มาเรียม นิลพันธุ์ 2553 : 31-32) เพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของหลักสูตรมากกว่ารูปแบบการประเมินอื่นๆ มีความทันสมัยและเป็นการประเมินที่ต่อเนื่องซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดและช่วยในการตัดสินใจดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจ

รูปแบบการประเมิน CIPP_{EST} และการนำไปใช้

รูปแบบการประเมิน CIPP_{EST} คือส่วนขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) ของสิ่งที่ได้รับการประเมินซึ่งมักได้แก่โครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่างๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์นั่นเองทั้งนี้ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นพิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (Evaluation Questions) แต่ละมิติดังนี้ (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002: 66; Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 327) การประเมินผลกระทบเป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าสิ่งที่ผู้รับผลประโยชน์ (จากโครงการหรือสิ่งแทรกแซง) ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความ

ต้องการที่จะได้รับตอบสนองตามความต้องการจำเป็นนั้นคืออะไรบ้างคำถามนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้นั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้นการประเมินประสิทธิผลเป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงบรรลุตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่การประเมินความยั่งยืนเป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไรคำถาม (รัตนะบัวสนธ์:19)

จะเห็นว่ามิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้าน จากการขยายการประเมินผลผลิต ตามรูปแบบการประเมิน CIPP เดิม นั้น แท้ที่จริงก็คือ การประเมินในส่วนที่สตัฟเฟิลบีม เรียกว่า “ผลลัพธ์”(Outcomes) ของโครงการนั่นเอง เพียงแต่เป็นการจำแนกและตั้งคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังนั้นวิธีการนำรูปแบบการประเมิน CIPP_{EST} ไปใช้จึงยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ที่กล่าวผ่านมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าของรูปแบบการประเมินทั้งที่เป็นการประเมินเป็นระยะๆ และการประเมินสรุปรวมเหล่านี้เป็นต้น

3.หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา
ภาษาอังกฤษ Master of Fine Arts Program in Visual Arts Education

2. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย ศิลปมหาบัณฑิต (ทัศนศิลปศึกษา)
ชื่อย่อภาษาไทย ศล.ม. (ทัศนศิลปศึกษา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ Master of Fine Arts (Visual Arts Education)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.F.A. (Visual Arts Education)

3. วิชาเอก ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

4.1 แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
4.2 แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร 2 ปี
5.2 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย
5.3 การรับเข้าศึกษา รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยศิลปากร
5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 เริ่มเปิดสอนภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556
คณะกรรมการวิชาการให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ .18.. /2555.. วันที่ .27... เดือน .
ธันวาคม... พ.ศ. ..2555..
สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ...5.. / ..2556. วันที่ ..8... เดือน .พฤษภาคม..
พ.ศ. ..2556...

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปีการศึกษา 2557

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- (1) ผู้สอนศิลปะ
- (2) นักวิจารณ์ทางด้านศิลปะ
- (3) นักวิชาการด้านศิลปะ
- (4) นักสร้างสรรค์ทางศิลปะ
- (5) ผู้ประกอบการอาชีพอิสระด้านศิลปะ
- (6) ผู้สร้างสรรค์สื่อทางศิลปะ

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

พัฒนานักศึกษาให้เป็นครูสอนศิลปะ ที่มีความสามารถทั้งในด้านปฏิบัติและด้านวิจัยทางทัศนศิลป์ในระดับสูง ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม ศรัทธาในวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การเข้าใจเข้าถึงทัศนศิลป์ศึกษา เป็นแหล่งรวบรวม และผลิตผลงานสร้างสรรค์ เอกสารตำราทางทัศนศิลป์ศึกษา

1.2 ความสำคัญ

หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษามีความสำคัญสำหรับบุคคลในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและศิลปะประยุกต์ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปที่จะนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านศิลปะ และเทคนิคการสอนไปพัฒนาผลิตผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ จัดการให้บริการศิลปะเพื่อเรียนการสอน การเรียนรู้ และประยุกต์ใช้การวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัย ในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษานักเรียน คุณภาพของสังคม ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทยซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและ คุณภาพชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งบุคคลอื่นที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน

1.3.2 เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย

1.3.3 เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ

1.3.4 เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ จัดการศึกษาในระบบทวิภาค ข้อกำหนดต่างๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 และ/หรือที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภายหลัง (ภาคผนวก ก)

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน มีการจัดการเรียนการสอนภาคการศึกษาพิเศษฤดูร้อน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ของสาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาต้น เดือนมิถุนายน – กันยายน

ภาคการศึกษาปลาย เดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์

ภาคการศึกษาพิเศษฤดูร้อน เดือนมีนาคม – พฤษภาคม

มีการดำเนินการหลักสูตรใน วัน – เวลา ราชการและนอกเวลาราชการ

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 และ/หรือที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภายหลัง

2.2.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2.2.2.1 สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิตศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือ

2.2.2.2 สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือ

2.2.2.3 สาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 2

รายวิชาบังคับ	จำนวน	16	หน่วยกิต
รายวิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์	มีค่าเทียบเท่า	12	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต

แผน ข

รายวิชาบังคับ	จำนวน	16	หน่วยกิต
รายวิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	14	หน่วยกิต
การค้นคว้าอิสระ	มีค่าเทียบเท่า	6	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 รหัสวิชา กำหนดไว้เป็นเลข 6 หลักโดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละสามหลัก เลขสามหลักแรก เป็นเลขประจำหน่วยงานที่รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ ดังนี้

200 หมายถึง คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

463	หมายถึง	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
465	หมายถึง	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
466	หมายถึง	สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์
468	หมายถึง	ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
477	หมายถึง	สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

เลขสามหลักหลัง เป็นเลขบอกรหัสวิชา ดังนี้

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

เลขตัวแรก หมายถึง ระดับการศึกษา

5 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญามหาบัณฑิตสาขาวิชาทัศน

ศิลปศึกษา ของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

เลขสองตัวหลัง หมายถึง กลุ่มและลำดับที่ของรายวิชา

01-39 หมายถึง รายวิชาบังคับ

40-49 หมายถึง ศิลปนิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

50-99 หมายถึง รายวิชาเลือก

คณะศึกษาศาสตร์

เลขตัวแรก หมายถึง ระดับการศึกษา

4, 5 หมายถึง ระดับการศึกษาปริญญามหาบัณฑิต ของคณะ

ศึกษาศาสตร์

เลขสองตัวหลัง หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชา

3.1.3.2 การคิดหน่วยกิต

รายวิชาบรรยาย 1 หน่วยกิต เท่ากับ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกหรือทดลองหรือปฏิบัติการ ในกลุ่มวิชาบังคับ 1 หน่วยกิต เท่ากับ 3

ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกหรือทดลองหรือปฏิบัติการ ในกลุ่มวิชาเลือก 1 หน่วยกิต เท่ากับ 2

ชั่วโมงต่อสัปดาห์

รายวิชาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม 1 หน่วยกิต เท่ากับ 3 – 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ศิลปนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ 1 หน่วยกิต เท่ากับการศึกษาค้นคว้า 3 ถึง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ ตั้งแต่ 45 ถึง 60 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษาปกติ

ในแต่ละรายวิชากำหนดเกณฑ์ในการคำนวณหน่วยกิตจาก จำนวนชั่วโมงบรรยาย (บ) ชั่วโมงปฏิบัติ (ป) และชั่วโมงที่นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน (น) ต่อ 1 สัปดาห์แล้วหารด้วย 3 ซึ่งมีวิธีคิด ดังนี้

$$\text{จำนวนหน่วยกิต} = \frac{\text{บ} + \text{ป} + \text{น}}{3}$$

การเขียนหน่วยกิตในรายวิชาต่างๆ ประกอบด้วยเลข 4 ตัวคือ

เลขตัวแรกอยู่นอกวงเล็บ เป็นจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น

เลขตัวที่สอง สาม และสี่ อยู่ในวงเล็บบอกโดย

เลขตัวที่สองบอกจำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สามบอกจำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สี่บอกจำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลาต่อสัปดาห์

3.1.3.3 รายวิชา

แผน ก แบบ ก 2

รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชา ดังต่อไปนี้

200 501	การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค (Technical Experiment in Visual Arts)	2(1-3-2)
200 502	การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์ (Experiments in Visual Arts Genres)	2(1-3-2)
200 503	ศิลปะวิจารณ์ (Art Criticism)	2(2-0-4)
200 504	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Practical Seminar)	2(1-3-2)
477 501	การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ (Management of Learning for Art Teachers)	2(2-0-4)
477 502	วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา (Research Methodology in Art Education)	3(3-0-6)
477 503	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ (Measurement and Evaluation in Art Education)	3(3-0-6)

รายวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

นักศึกษาต้องเลือกเรียนกลุ่มวิชาศิลปะไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาการศึกษาไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิตโดยเลือกจากรายวิชาในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มวิชาศิลปะ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

200 550	ทัศนศิลป์วิจักษ์ (Visual Arts Appreciation)	2(2-0-4)
200 551	ปัญหาทางทัศนศิลป์ (Problems in Visual Arts)	2(2-0-4)
200 552	สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล (Individual Visual Art Seminar)	2(2-0-4)
200 553	สัมมนาศิลปะร่วมสมัย (Seminar in Contemporary Art)	2(2-0-4)
200 554	ทัศนศิลป์ 2 มิติ (Two-dimensional Visual Arts)	2(1-2-3)
200 555	ทัศนศิลป์ 3 มิติ (Three-dimensional Visual Arts)	2(1-2-3)
200 556	ศิลปะไทย (Thai Art)	2(1-2-3)

กลุ่มวิชาการศึกษาไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต**1. วิชาชีพครู**

461 432	การจัดการการศึกษา (Educational Management)	2(2-0-4)
463 423	จิตวิทยาการเรียนการสอน (Psychology of Learning and Instruction)	2(2-0-4)
465 451	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู (Communicative Thai for Teachers)	2(1-2-3)
466 425	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู (Communicative English for Teachers)	2*(2-0-4)

หมายเหตุ * นักศึกษาที่สอบรายวิชา 466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ได้ค่าระดับผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B มีสิทธิ์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องสอบภาษาต่างประเทศอีก ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 ข้อ 32.2.4

2. วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา

477 504	ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา (Skills in Organizing Extracurricular Activities in Art Education)	2(1-2-3)
477 505	ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา (Theory and Curriculum Development in Art Education)	2(2-0-4)
477 511	นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ (Innovation and Technology for Art Transferring)	3(2-2-5)

3. วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

468 431	การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน (Graphic Design for Instructional Media System)	3(3-0-6)
468 441	การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา (Television and Video Program Production for Education)	2(1-2-3)
468 443	การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา (Production of Slides for Education)	3(3-0-6)
468 444	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (Production of Printed Materials)	2(1-2-3)
468 445	สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ (Mass Communication for Non-Formal Education)	2(2-0-4)
468 451	คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน (Computer Graphics for Instructional Media)	2(1-2-3)

นอกเหนือจากรายวิชาเลือกตั้งกล่าวข้างต้น นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาจากทุกรายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาอื่นๆ ที่บัณฑิตวิทยาลัยเปิดสอน เพื่อทดแทนวิชาเลือกกลุ่มวิชาศิลปะและกลุ่มวิชาการศึกษาได้ไม่เกินกลุ่มวิชาละ 2 หน่วยกิต โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ศิลปนิพนธ์		มีค่าเทียบเท่า	12	หน่วยกิต
200 540	ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (Art Thesis/ Thesis)	มีค่าเทียบเท่า	12	หน่วยกิต

แผน ข

รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชา ดังต่อไปนี้

200 501	การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค (Technical Experiment in Visual Arts)	2(1-3-2)
200 502	การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์ (Experiments in Visual Arts Genres)	2(1-3-2)
200 503	ศิลปะวิจารณ์ (Art Criticism)	2(2-0-4)
200 504	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Practical Seminar)	2(1-3-2)
477 501	การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ (Management of Learning for Art Teachers)	2(2-0-4)
477 502	วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา (Research Methodology in Art Education)	3(3-0-6)

477 503	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ (Measurement and Evaluation in Art Education)	3(3-0-6)
---------	--	----------

รายวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

นักศึกษาต้องเลือกเรียนกลุ่มวิชาศิลปะ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาการศึกษา ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

โดยเลือกจากรายวิชาในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มวิชาศิลปะ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

200 550	ทัศนศิลป์วิจักษ์ (Visual Arts Appreciation)	2(2-0-4)
200 551	ปัญหาทางทัศนศิลป์ (Problems in Visual Arts)	2(2-0-4)
200 552	สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล (Individual Visual Art Seminar)	2(2-0-4)
200 553	สัมมนาศิลปะร่วมสมัย (Seminar in Contemporary Art)	2(2-0-4)
200 554	ทัศนศิลป์ 2 มิติ (Two-dimensional Visual Arts)	2(1-2-3)
200 555	ทัศนศิลป์ 3 มิติ (Three-dimensional Visual Arts)	2(1-2-3)
200 556	ศิลปะไทย (Thai Art)	2(1-2-3)

กลุ่มวิชาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

1. วิชาชีพครู

461 432	การจัดการการศึกษา (Educational Management)	2(2-0-4)
463 423	จิตวิทยาการเรียนการสอน (Psychology of Learning and Instruction)	2(2-0-4)
465 451	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู (Communicative Thai for Teachers)	2(1-2-3)
466 425	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู (Communicative English for Teachers)	2*(2-0-4)

หมายเหตุ * นักศึกษาที่สอบรายวิชา 466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ได้ค่าระดับผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B มีสิทธิ์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องสอบภาษาต่างประเทศอีก ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550 ข้อ 32.2.4

2. วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา

477 504	ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา (Skills in Organizing Extracurricular Activities in Art Education)	2(1-2-3)
477 505	ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา (Theory and Curriculum Development in Art Education)	2(2-0-4)
477 511	นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ (Innovation and Technology for Art Transferring)	3(2-2-5)

3. วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

468 431	การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน (Graphic Design for Instructional Media System)	3(3-0-6)
468 441	การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา (Television and Video Program Production for Education)	2(1-2-3)
468 443	การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา (Production of Slides for Education)	3(3-0-6)
468 444	การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (Production of Printed Materials)	2(1-2-3)
468 445	สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ (Mass Communication for Non-Formal Education)	2(2-0-4)
468 451	คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน (Computer Graphics for Instructional Media)	2(1-2-3)

นอกเหนือจากรายวิชาเลือกดังกล่าวข้างต้น นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาจากทุกรายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาอื่นๆ ที่บัณฑิตวิทยาลัยเปิดสอน เพื่อทดแทนวิชาเลือกกลุ่มวิชาศิลปะและกลุ่มวิชาการศึกษาได้ไม่เกินกลุ่มวิชาละ 2 หน่วยกิต โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

การค้นคว้าอิสระ		มีค่าเทียบเท่า	6	หน่วยกิต
200 541	การค้นคว้าอิสระ (Independent Study)	มีค่าเทียบเท่า	6	หน่วยกิต

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

แผน ก แบบ ก 2

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 501	การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	2(1-3-2)
477 501	การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ วิชาเลือก	2(2-0-4) 4
	รวมจำนวน	8

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 502	การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	2(1-3-2)
200 503	ศิลปะวิจารณ์	2(2-0-4)
477 502	วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา	3(3-0-6)
477 503	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ วิชาเลือก	3(3-0-6) 2
	รวมจำนวน	12

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 504	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ วิชาเลือก	2(1-3-2) 2
	รวมจำนวน	4

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
200 540	ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์	12
	รวมจำนวน	12

แผน ข

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 501	การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	2(1-3-2)
477 501	การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ วิชาเลือก	2(2-0-4) 6
	รวมจำนวน	10

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 502	การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	2(1-3-2)
200 503	ศิลปะวิจารณ์	2(2-0-4)
477 502	วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา	3(3-0-6)
477 503	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ วิชาเลือก	3(3-0-6) 4
	รวมจำนวน	14

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 504	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ วิชาเลือก	2(1-3-2) 4
	รวมจำนวน	6

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต(บ-ป-น)
200 541	การค้นคว้าอิสระ	6
	รวมจำนวน	6

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร(มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ, 2554)มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPP_{EST} Model เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การตรวจเอกสารหลักสูตร สอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร, คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตร, ผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ใช้บัณฑิต, นักศึกษา และบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติคือค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยภาพรวม พบว่า บัณฑิต นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะ และ คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือวัตถุประสงค์หลักสูตรเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน
3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์มีศักยภาพที่เหมาะสม
4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีการตรวจสอบงาน และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างชัดเจนเหมาะสม
5. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความเป็นผู้นำทางวิชาการ/วิชาชีพ มีความสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด
6. ผลการประเมินด้านผลกระทบ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บัณฑิตได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาไปสร้างผลงานทางวิชาการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน และผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตส่งผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงานได้รับผลประโยชน์ตรงตามที่คาดหวัง
7. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านวิชาการภายในหน่วยงาน
8. ผลการประเมินด้านความยั่งยืนพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการพัฒนาวิชาชีพ
9. ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือบัณฑิตนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและประยุกต์กับตาม

ความต้องการของชุมชนโดยการปรับปรุงและการนำไปใช้ เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีใหม่ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง

ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มีดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า โครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร(แผน 2) มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป รายวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน จึงควรบูรณาการเนื้อหาวิชาที่ซ้ำซ้อนเป็นรายวิชาเดียวกัน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า วิชาบังคับแกนบางรายวิชาผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิชา มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ในการจัดการเรียนการสอนควรมีการแบ่งกลุ่มย่อยผู้เรียนตามกลุ่มวิชาหรือตามระดับพื้นฐานความรู้ความสามารถ ห้องสืบค้นข้อมูล มีสื่อ อุปกรณ์ ไม่เหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้า และขาดความพร้อมในการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ควรจัดอุปกรณ์ สื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อการเรียนรู้ ตำรา เอกสาร วารสารในห้องสมุดมหาวิทยาลัยขาดความทันสมัย ควรมีการประสานงานสั่งซื้อ หนังสือ วารสาร ตำราต่างๆ ให้มากขึ้น

3. ด้านกระบวนการ พบว่า แนวการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร และการสอนไม่เป็นระบบ ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับนักศึกษาล่วงหน้าเพื่อให้นักศึกษาเตรียมความพร้อมและงบประมาณ

การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ขาดความชัดเจนและไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรรับนักศึกษาที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ ของตนเองในแต่ละด้าน

การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) มีความยืดหยุ่นมากเกินไปจนทำให้ขาดความเป็นระบบ ควรกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกรายวิชา ทุกกลุ่มวิชา ไม่ขึ้นอยู่กับอาจารย์แต่ละบุคคล

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ และคณะ (2552: ณ - ณ) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลหลักสูตรในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ โดยมีผู้ให้ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มอาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน 2) กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 – 5 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 38 คน 3) กลุ่มมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในช่วงปีการศึกษา 2546 – 2550 จำนวน 57 คน 4) กลุ่มผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่มหาบัณฑิตทำงานอยู่ จำนวน 12 คน 5) กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาของมหาบัณฑิตที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน และ 6) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) โดยใช้ CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินบริบทในด้านวัตถุประสงค์ พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 5 ข้อ มีความชัดเจน เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต่างๆ และมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสม ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ด้านนักศึกษา พบว่า มีความ

เหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด และในด้านองค์ประกอบอื่นๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด

3. การประเมินกระบวนการ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด และด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด

4. การประเมินผลผลิต ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมหำบัณฑิตมีความเห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่มหำบัณฑิตทำงานอยู่ พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมหำบัณฑิตอยู่ในระดับมากและกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาของมหำบัณฑิตที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก พบว่าส่วนใหญ่มีความพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

5. การประเมินผลกระทบ พบว่า กลุ่มมหำบัณฑิตมีความเห็นว่า ตนเองสามารถนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก

งานวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ ภาควิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (จุฑารัตน์ ศราวรรณวงศ์และคณะ, 2555) งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้วิธีการวิจัยแบบประเมิน โดยใช้ตัวแบบซีป (CIPP Model) เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ บริบทหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต กระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิต ประชากรวิจัยประกอบด้วยอาจารย์ นิสิตปัจจุบัน มหำบัณฑิต และนายจ้างของมหำบัณฑิต รวม 77 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 แบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวนร้อยละ 93.51 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าบริบทของหลักสูตรปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต กระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิตมีความเหมาะสมระดับมาก การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงและที่ผู้ใช้มหำบัณฑิตคาดหวังมีความแตกต่างกัน โดยคุณลักษณะของบัณฑิตที่ผู้ใช้มหำบัณฑิตคาดหวังสูงกว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริง ข้อเสนอแนะงานวิจัยหลักสูตรควรปรับปรุงด้านรายวิชา สถานที่เรียน สื่อการสอน และการจัดแผนการเรียน

งานวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง พ.ศ. 2552 (สุภาพรตรีนภา, 2555) การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยงหลักสูตร พ.ศ. 2552 คณะสถิติประยุกต์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนอาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอนและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการประเมินแบบ Formative Evaluation นำหลักการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam มาประยุกต์ใช้และใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ทำการประเมินหลักสูตรใน 4 ด้านได้แก่ด้านบริบทของหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร/การบริหารและด้านผลผลิตของหลักสูตรผลที่ได้จากการวิจัยจะนำมาเป็นข้อมูลประกอบแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของมหำบัณฑิตและตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

ผลการศึกษาพบว่า

ด้านบริบทของหลักสูตรในภาพรวมผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรอาจารย์พิเศษภายนอกในด้านโครงสร้างเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยมีอาจารย์ผู้สอนภายในและภายนอกคณะและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดการจ้างงานและการก้าวไปสู่วิชาชีพนักคณิตศาสตร์ ประกันภัยในระดับสากลแต่มีประเด็นที่ผลสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางซึ่งควรจะนำมาปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรได้แก่การปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่องานและสังคมการเปิดวิชาเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นประโยชน์กับนักศึกษาและควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเสริมพื้นฐาน (Introduction Programming Language) วิชาพื้นฐานตัวแบบเชิงเส้นและวิชาเลือกทางด้านธุรกิจและธุรกิจการเงินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานระดับสากลโดยนำหลักสูตรต่างประเทศมาเทียบเคียงประกอบการปรับปรุงหลักสูตรและควรนำวิชาที่คปภ.กำหนดมาบรรจุไว้ในหลักสูตรและเปิดสอนให้นักศึกษา

ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรคุณวุฒิ/คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนและผู้จัดการจัดการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการกำหนดแผนการศึกษาคุณวุฒิและความรู้ความสามารถและการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ประกอบกับเอกสารตำราการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นกันแต่มีประเด็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางซึ่งควรนำมาปรับปรุงได้แก่เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนการจัดแผนการศึกษาและการเปิดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนตลอดหลักสูตรลำดับการเรียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาความเพียงพอของจำนวนอาจารย์ต่อการจัดการเรียนการสอนและการนำผลการประเมินการสอนของอาจารย์มาปรับปรุงในภาคการศึกษาต่อไป

ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและการบริการการจัดตารางเรียนตารางสอนการจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรการวัดผลและประเมินผลรายวิชาปัจจัยเกื้อหนุนและสิ่งสนับสนุนการศึกษาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคุณภาพบุคลากรสายสนับสนุนและการบริการนักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากโดยประเด็นส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นกันแต่มีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางซึ่งควรนำมาปรับปรุงได้แก่การจัดตารางเวลาการสอบการจัดโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียนการจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้ประสบการณ์และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้การวัดผลจากการทำรายงานเป็นสิ่งจำเป็นข้อมูลข่าวสารด้านการเรียนบน website ของคณะมีครบถ้วนเหมาะสมและช่วงเวลาในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Office Hours)

ด้านผลผลิตของหลักสูตรเนื้อหาวิชาในหลักสูตรตรงกับความต้องการของนักศึกษาการศึกษาในหลักสูตรก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่การศึกษาในหลักสูตรสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปวิเคราะห์และตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพคุณสมบัติของนักศึกษาที่จบในหลักสูตรตรงตามความต้องการของตลาดการจ้างงานและนักศึกษามีความพึงพอใจในการศึกษาในหลักสูตรนี้พบว่าในภาพรวมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อด้านผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วยมากแต่มีข้อเสนอแนะให้นำวิชาที่คปภ.กำหนดทุกวิชาเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรเพื่อประโยชน์ในวิชาชีพนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในระดับประเทศและการก้าวไปสู่ระดับสากล

งานวิจัยในต่างประเทศ

การวิจัยเรื่องการใช้บริบท การป้อนข้อมูล กระบวนการ และผลิตผล รูปแบบการประเมินผลสำหรับการประเมินผล การวิจัย และการออกแบบโปรแกรมปัญญาโทออนไลน์ (Tokmak, H.S. Baturay, H.M., & Fadde, P. 2013: 273-292) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและออกแบบโปรแกรมปัญญาโทจากสาขาสารสนเทศ ประกอบด้วย 12 หลักสูตรจากสาขาข้อมูล โดยใช้บริบท การป้อนข้อมูล กระบวนการ และผลิตผล CIPP Model การดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการแบบผสมผสาน Mixed Method โดยใช้แบบจำลอง CIPP คำถามวิจัยประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้

1. อะไรคือความต้องการของนักเรียนในหลักสูตรปัญญาโทออนไลน์
2. มีการกำหนดกลยุทธ์และกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในหลักสูตรปัญญาโทออนไลน์หรือไม่
3. ควรปรับปรุงหลักสูตรปัญญาโทออนไลน์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนอย่างไร
4. การรับรู้ในการปรับปรุงหลักสูตรของนักเรียนต่อหลักสูตรปัญญาโทออนไลน์ต่อไปนี้เป็นอย่างไร

ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมผ่านการสำรวจรูปแบบ CIPP Model ซึ่งประกอบด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยและแบบสอบถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน มีอัตราการตอบกลับประมาณ 60% ระบุว่าหลักสูตรไม่ได้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนอย่างเต็มที่ จากการค้นพบนี้ ผู้จัดการโครงการจึงตัดสินใจที่จะปรับปรุงหลักสูตร และจัดกลุ่มโฟกัสกับนักเรียนของหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการออกแบบใหม่ให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น ตัวอย่างและภาพรวมทั้งวิดีโอ ปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์ผู้สอนเพิ่มขึ้นผ่านการประชุมแบบตัวต่อตัว และมีการจัดประชุมพิเศษก่อนสอบเพื่อให้ตัวอย่างเพิ่มเติม สามารถนำเสนอเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองนักเรียน ดำเนินการขั้นตอนการประเมิน นักเรียนในหลักสูตรได้รับการส่งแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคิดและการปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ของนักศึกษารู้สึกพอใจกับหลักสูตรฉบับใหม่

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลคณะของมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์แห่งเตหะราน โดยใช้รูปแบบ CIPP ในมุมมองของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา (Narges Neyazi, et al. 2016) การประเมินผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่มีความต้องการที่เพิ่มขึ้นสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดความรับผิดชอบระหว่างเจ้าหน้าที่และส่งผลต่อการจัดอันดับมหาวิทยาลัย ในด้านการศึกษาสถาบันการศึกษาวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ การผลิตนักศึกษาที่มีความรู้และการปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัย ในรูปแบบการประเมินผลหลายรูปแบบ CIPP หรือ บริบท การป้อนข้อมูล กระบวนการ ผลิตผล เป็นวิธีการที่เป็นประโยชน์ในการประเมินผลทางการศึกษา การศึกษาดำเนินการใน 4 คณะที่เลือกจากมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์แห่งประเทศเตหะราน (TUMS) (สาธารณสุข การพยาบาลและการผดุงครรภ์การฟื้นฟูสมรรถภาพและสหเวชศาสตร์การแพทย์) งานวิจัยนี้ได้ศึกษาระดับคุณภาพของหลักสูตรระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2557 ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมผ่านทางแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ผลการวิจัยแสดงถึงสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ของบริบท กระบวนการผลิตผล และการป้อนข้อมูล ยกเว้น "ความสนใจและความเข้าใจของนักศึกษาต่อเขตข้อมูลและตลาดแรงงาน ซึ่งมีความพึงพอใจค่อนข้างมาก ในตอนท้ายนักวิจัยแนะนำขั้นตอนบางประการเพื่อปรับปรุงเป้าหมายและภารกิจของโครงการ งบประมาณที่จัดสรรหลักสูตร และการจัดหาระบบการติดต่อสื่อสารกับผู้สำเร็จการศึกษา

งานวิจัยเรื่องการประเมินโครงการปริญญาเอกด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ในอิหร่าน: แนวทางแบบ CIP (Mahshid AbdiShahshahani et al., 2015) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานะของโครงการปริญญาเอกสาขาอนามัยการเจริญพันธุ์โดยใช้แบบจำลอง CIPP ในบริบทของบริบท (Context), การป้อนข้อมูล (Input), กระบวนการ (Process) และผลิตผล (Product) ในโรงเรียนการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 5 แห่งในอิหร่าน ข้อมูลรวบรวมได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้น 5 ชุด ซึ่งสร้างขึ้นอย่างชัดเจนสำหรับกลุ่มผู้เข้าร่วม 5 กลุ่มคือคณบดี คณาจารย์ ผู้บริหารห้องสมุด บัณฑิต นักศึกษา และรายการตรวจสอบการประเมินผลอุปกรณ์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสถานะของโครงการปริญญาเอกด้านอนามัยการเจริญพันธุ์มีความเหมาะสมพอสมควร การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการปรับปรุงตัวชี้วัดที่ไม่เหมาะสมและลำเอียงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเพิ่มคุณภาพของโปรแกรม การศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการปริญญาเอกด้านสุขภาพการเจริญพันธุ์ของประเทศอิหร่านโดยใช้รูปแบบ CIPP ในสี่โดเมนของบริบท การป้อนข้อมูล กระบวนการ และผลิตผล

การศึกษาใช้วิจัยเชิงพรรณนาตามแบบจำลอง CIPP ได้ดำเนินการในปีพ. ศ. 2016 ในด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โรงเรียนของมหาวิทยาลัยทางการแพทย์ของอิหร่าน (เตหะราน, Shahid Beheshti, Isfahan, Shahrud และ Mashhad) ซึ่งเป็นโครงการปริญญาเอกด้านสุขภาพอนามัยการเจริญพันธุ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหัวหน้าแผนกการผดุงครรภ์/ ผู้รับผิดชอบด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ($n = 5$), อาจารย์ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ($n = 18$), คณะผู้บริหารห้องสมุด ($n = 5$), บัณฑิต ($n = 12$) และนักศึกษาปริญญาเอก ($n = 54$) จากปี 2006 ถึง พ.ศ. 2011 การวิจัยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมของมหาวิทยาลัยอิสฟาฮันทางการแพทย์แล้ว ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเลือกโดยวิธีการสำรวจประชากรและขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่เลือก ผู้ประเมินพบว่าการมีผู้ประเมินหลายรายในบทบาทที่แตกต่างกันเป็นเรื่องสำคัญในการบรรลุผลสำเร็จ ความเข้าใจในคุณภาพของการสอนหลักสูตรปริญญาเอกการพยาบาล ดังนั้นในการศึกษาจึงเก็บรวบรวมแนวคิดของหัวหน้าภาควิชา คณาจารย์ บรรณารักษ์ บัณฑิตและนักศึกษา ให้มีความครอบคลุมการประเมินโครงการ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิภาพ ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมิน ของ Danial L. Stufflebeam มาเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร โดยมีพื้นฐานจากรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model และขยายเป็น CIPPI_{EST} Model เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านของหลักสูตรอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้ คือ ขอบเขตในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัย

1. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2557-2559 รวมจำนวน 29 คน
2. นักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 23 คน
3. ผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา จำนวน 17 คน
4. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ จำนวน 17 คน
5. คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา จำนวน 14 คน

โดยกลุ่มเป้าหมายได้โดยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

1.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา

ทัศนศิลปศึกษา

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่

2.1 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารในหัวข้อการประเมินหลักสูตร

2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับหลักสูตร

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง ซึ่งถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการประเมิน CIPPI_{EST} Model ของ Danial L. Stufflebeam และหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวกับกรประเมินหลักสูตรเพื่อกำหนดโครงสร้างการประเมิน

2. สร้างข้อคำถามตามโครงสร้างการประเมิน ตามรูปแบบเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) และคำถามปลายเปิด โดยแบบสอบถามประกอบด้วย

เครื่องมือชุดที่ 1 สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพการศึกษา และ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา เป็นคำถามในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) การประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)

มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five Rating Scales) โดยประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรมากที่สุด ถึง น้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมาก
3	หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับน้อย
1	หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การบริหาร รวมทั้งจุดด้อย จุดแข็งของหลักสูตร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตของหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับสอบถามบัณฑิตของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาการสอบถามจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการร่างข้อคำถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยทำการประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item Object Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงข้อรายการนั้นมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการวิจัย ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยมีการกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ลงความคิดเห็นแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องรวมทั้งแก้ไข ปรับปรุง ให้เรียบร้อยตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้ โดยคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad \text{IOC} &= \frac{\sum R}{N} \\ \text{เมื่อ} \quad \text{IOC} &= \text{ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย} \\ \sum R &= \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\ N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{aligned}$$

การแปลความค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) คือ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index Item of Congruent : IOC) เพื่อนำผลการประเมินและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ผลดังนี้ การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 การประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และด้านการประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และได้ผลการประเมินรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสม คือ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 สรุปว่าสามารถนำไปใช้จริงได้หลังแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้ว (ผลการประเมินคุณภาพแสดงในภาคผนวก ค)

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 24 คน จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Conbrach's Alpha-Coefficient)

$$\text{จากสูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

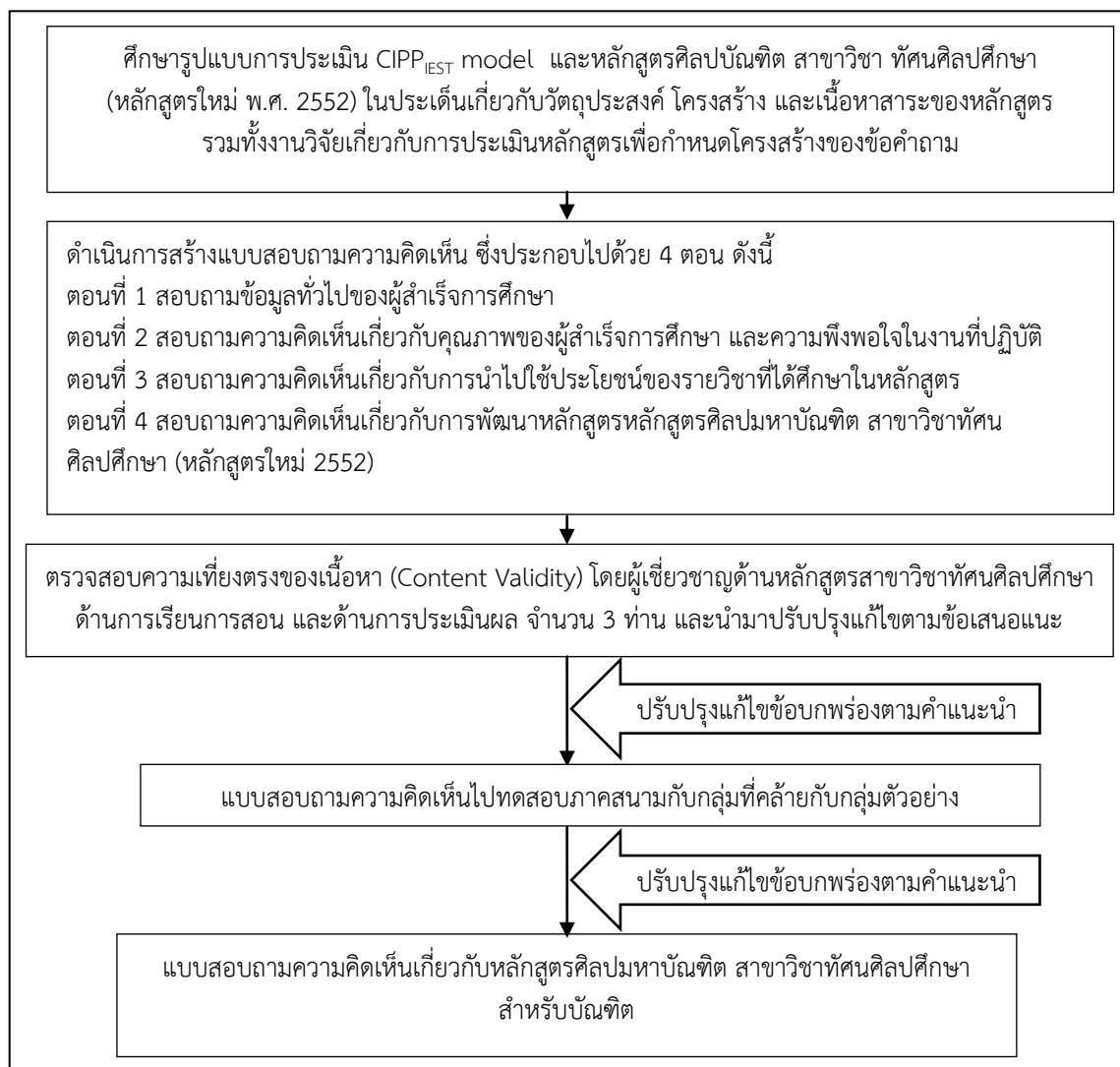
n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

สำหรับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Conbrach's Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

5. ปรับแก้แบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในคำถามให้มีความกระชับ ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับบัณฑิตของหลักสูตร

เครื่องมือชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาของหลักสูตร

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา เป็นคำถามในประเด็น 4 ประเด็น คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five Rating Scales) โดยประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรมากที่สุด ถึง น้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การบริหาร รวมทั้งจุด
ด้อยจุดแข็งของหลักสูตร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลป
มหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาการสอบถามจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการร่าง
ข้อคำถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตาม
เนื้อหา (Content Validity) โดยทำการประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item
Object Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงข้อ
รายการนั้นมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการวิจัย ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50
ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยมีการกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญได้ลงความคิดเห็นแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสม
และความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องรวมทั้งแก้ไข ปรับปรุง ให้เรียบร้อยตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้
โดยคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad \text{IOC} &= \frac{\sum R}{N} \\ \text{เมื่อ} \quad \text{IOC} &= \text{ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่} \\ &\quad \text{ต้องการวิจัย} \\ \sum R &= \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\ N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{aligned}$$

การแปลความค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) คือ
ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 พิจารณา ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index Item of Congruent : IOC) เพื่อนำผลการประเมินและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ผลดังนี้ การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) และได้ผลการประเมินรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสม คือ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 สรุปว่าสามารถนำไปใช้จริงได้หลังแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้ว (ผลการประเมินคุณภาพแสดงในภาคผนวก ค)

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 24 คน จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Conbrach's Alpha-Coefficient)

$$\text{จากสูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

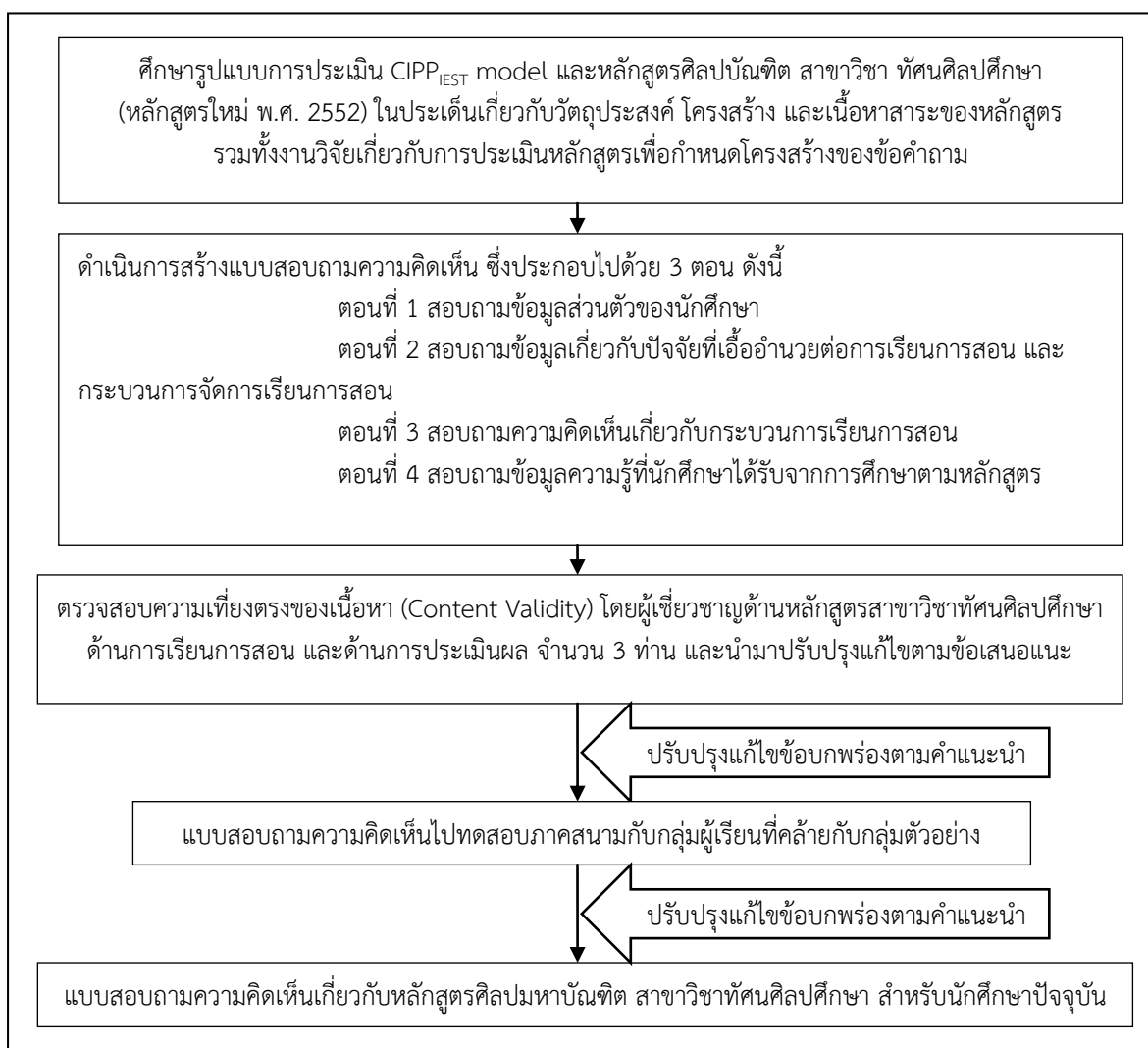
n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

สำหรับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Conbrach's Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

5. ปรับแก้แบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในคำถามให้มีความกระชับ ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาของหลักสูตร

เครื่องมือชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้อย่างบัณฑิต

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาเป็นข้อคำถามในประเด็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิต ข้อคำถามในประเด็นเกี่ยวกับ ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดความรู้ แบบสอบถามผู้ใช้อย่างบัณฑิต แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลของบัณฑิต
- ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 3 สอบถามลักษณะนิสัย/ พฤติกรรมของบัณฑิต
- ตอนที่ 4 สอบถามความสามารถเชิงวิชาการของบัณฑิต
- ตอนที่ 5 สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 6 สอบถามข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตที่พึงประสงค์ในหน่วยงานของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยประเมินความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ และความพึงพอใจต่อบัณฑิต สาขาวิชา จากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาการสอบถามจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการร่างข้อคำถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยทำการประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item Object Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงข้อรายการนั้นมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการวิจัย ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยมีการกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญได้ลงความคิดเห็นแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องรวมทั้งแก้ไข ปรับปรุง ให้เรียบร้อยตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้ โดยคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\text{IOC} =$ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

$\sum R =$ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$N =$ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การแปลความค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) คือ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index Item of Congruent : IOC) เพื่อนำผลการประเมินและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

3 ท่าน ได้ผลดังนี้ ด้านการประเมินผลผลิต (Products Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.01 ด้านการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และได้ผลการประเมินรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสม คือ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 สรุปว่าสามารถนำไปใช้จริงได้หลังแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้ว (ผลการประเมินคุณภาพแสดงในภาคผนวก ค)

4. ปรับแก้แบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในคำถามให้มีความกระชับ ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้ใช้นักศึกษาของหลักสูตร

เครื่องมือชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการสอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และ บทบาทที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา เป็นคำถามในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five Rating Scales) โดยประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรมากที่สุด ถึง น้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การบริหาร รวมทั้งจุดด้อยจุดแข็งของหลักสูตร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร เกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาการสอบถามจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการร่างข้อคำถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยทำการประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item Object Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงข้อรายการนั้นมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการวิจัย ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยมีการกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญได้ลงความคิดเห็นแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องรวมทั้งแก้ไข ปรับปรุง ให้เรียบร้อยตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้ โดยคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ $\text{IOC} = \frac{\text{ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย}}{\text{ต้องการวิจัย}}$

$\Sigma R = \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$

$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$

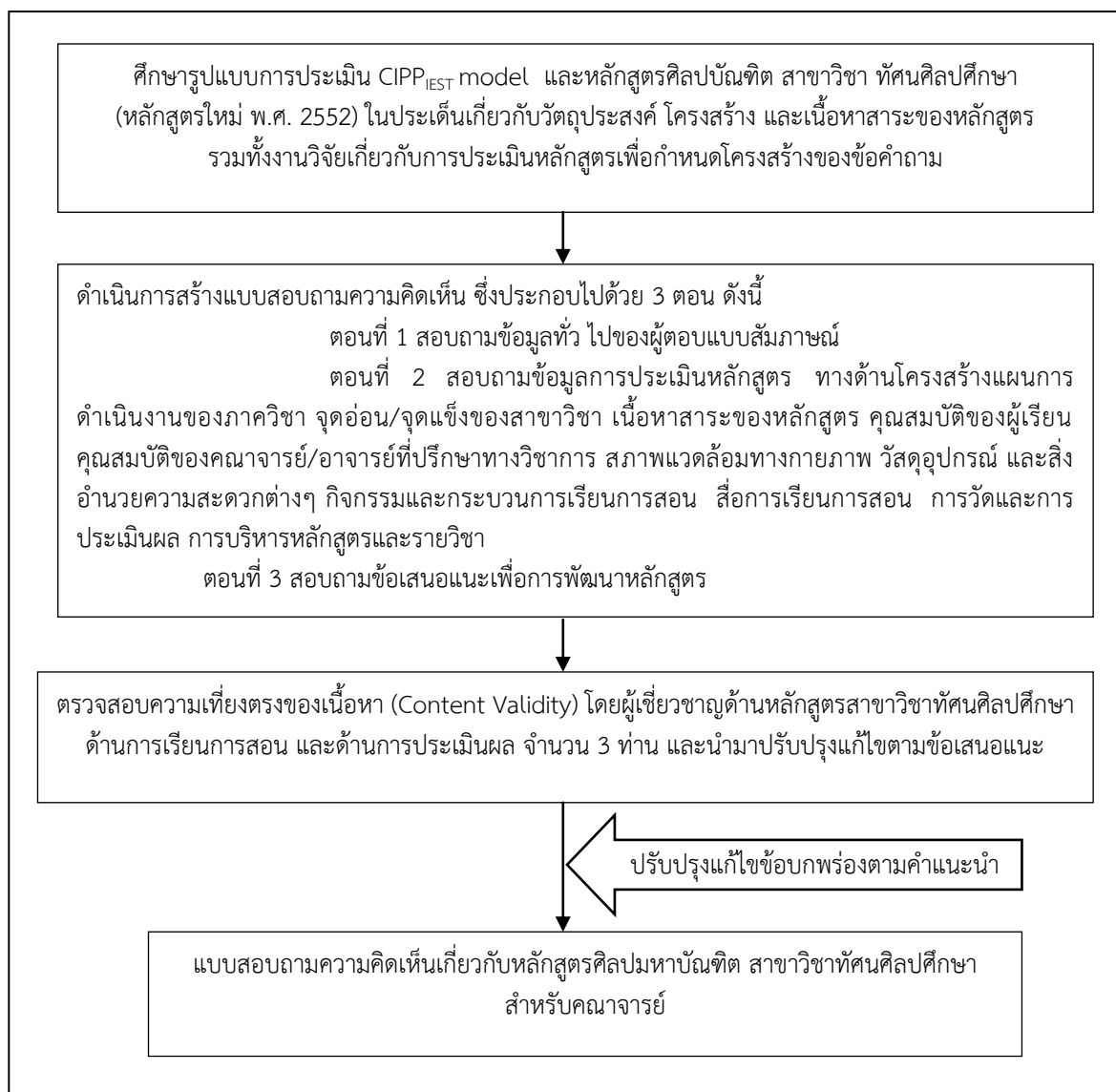
การแปลความค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) คือ

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index Item of Congruent : IOC) เพื่อนำผลการประเมินและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ผลดังนี้ ด้านการประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และด้านการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และได้ผลการประเมินรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสม คือ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 สรุปว่าสามารถนำไปใช้จริงได้หลังแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้ว (ผลการประเมินคุณภาพแสดงในภาคผนวก ค)

4. ปรับแก้แบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในคำถามให้มีความกระชับ ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร

เครื่องมือชุดที่ 5 แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการดำเนินงาน/ อาจารย์ประจำหลักสูตร

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการสอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และ บทบาทที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา เป็นคำถามในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five Rating Scales) โดยประเมินความ

เหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรมากที่สุด ถึง น้อยที่สุด ใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน การบริหาร รวมทั้งจุดด้อย จุดแข็งของหลักสูตร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร เกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาการสอบถามจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม จากนั้นดำเนินการร่างข้อคำถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยทำการประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item Object Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงข้อรายการนั้นมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการวิจัย ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยมีการกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญได้ลงความคิดเห็นแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องรวมทั้งแก้ไข ปรับปรุง ให้เรียบร้อยตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ไว้ โดยคำนวณได้ตามสูตร ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

$$\text{เมื่อ} \quad \text{IOC} = \text{ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย}$$

$$\sum R = \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

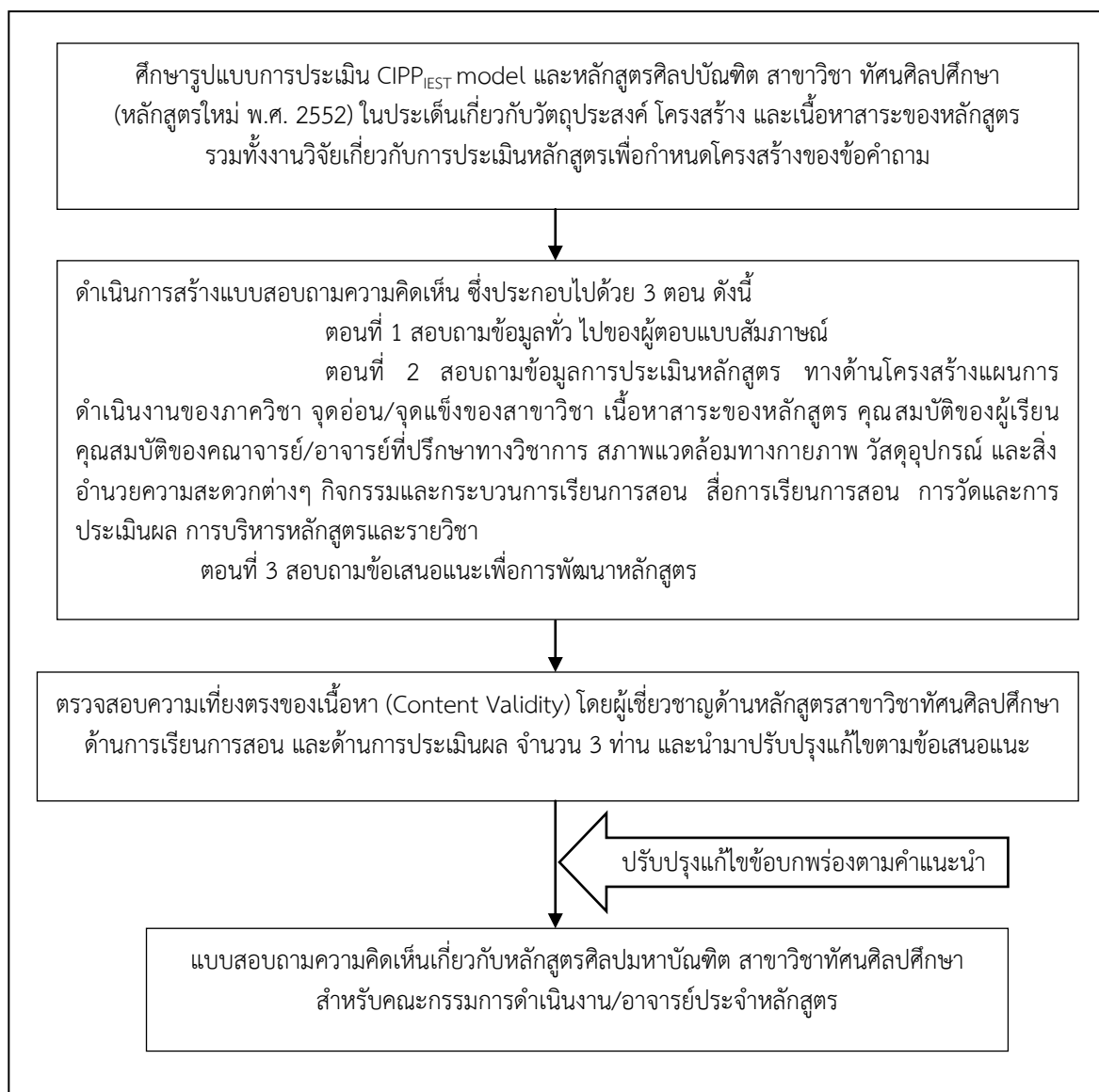
$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

การแปลความค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) คือ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

หลังจากดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index Item of Congruent : IOC) เพื่อนำผลการประเมินและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสำรวจให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ผลดังนี้ ด้านการประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ด้านการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และด้านการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และได้ผลการประเมินรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสม คือ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 สรุปว่าสามารถนำไปใช้จริงได้หลังแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้ว (ผลการประเมินคุณภาพแสดงในภาคผนวก ค)

4. ปรับแก้แบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงภาษาที่ใช้ในคำถามให้มีความกระชับ ชัดเจน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษารุ่นนี้ เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative Research) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบยึดการตัดสินใจ (Decision – making approach) CIPP_{EST} model ที่พัฒนามาจากโมเดลของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นหลัก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากคณะกรรมการดำเนินงาน/ อาจารย์ประจำหลักสูตรผู้สอนในหลักสูตร นักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตร มหบัณฑิต และผู้ใช้มหาบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

3. จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ 3 ประเด็นการประเมินและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
การประเมินภาวะแวดล้อม ด้านบริบท

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/ วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
ด้านบริบท Context (C)						
C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
C2 โครงสร้างของหลักสูตร	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
C3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตร	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
C4 การดำเนินงานหลักสูตร	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	

ด้านปัจจัยนำเข้า

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/ วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
ปัจจัยนำเข้า Input (I)						
I1 คุณสมบัติของผู้เรียน	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
I2 คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/ อาจารย์ที่ปรึกษา	แบบสอบถาม	✓	✓			
I3 สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
I4 งบประมาณ	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	

ด้านกระบวนการ

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการ ประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
กระบวนการ Process (PC)						
PC1 พฤติกรรมของผู้สอน	แบบสอบถาม		✓	✓	✓	
PC2 พฤติกรรมของผู้เรียน	แบบสอบถาม		✓	✓	✓	
PC3 กิจกรรมการเรียนการสอน ในหลักสูตร	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
PC4 การวัดและประเมินผล การศึกษา	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	
PC5 การให้บริการและการ สนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
PC6 ด้านการประกัน คุณภาพ	แบบสอบถาม ศึกษาจากเอกสาร ประกันคุณภาพ ของภาควิชา	✓	✓			
PC7 การบริหารหลักสูตร	แบบสอบถาม	✓				

ด้านผลผลิต

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
ผลผลิต Product (PD) PD1. คุณภาพของนักศึกษา ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ/ คุณลักษณะ/พฤติกรรมของ นักศึกษา	แบบสอบถาม ศึกษาจากเอกสาร	✓	✓	✓	✓	✓

ด้านผลกระทบ

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
ผลกระทบ Impact (IP) IP1. ผลที่เกิดจากการเรียน และนำไปใช้ในการทำงานหรือ พัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น	แบบสอบถาม			✓		✓
IP2. การผลิตและเผยแพร่ งานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือ ผลงานทางวิชาการ	แบบสอบถาม ศึกษาจากเอกสาร			✓		

ด้านประสิทธิผล

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
ประสิทธิผล Effectiveness (E) E1. ประสิทธิภาพด้านวิชาการ	แบบสอบถาม			✓		✓
E2. ประสิทธิภาพด้านทักษะ ในวิชาชีพ	แบบสอบถาม			✓		✓
E3. ประสิทธิภาพด้านการ จัดการ	แบบสอบถาม			✓		✓
E4. ประสิทธิภาพด้านการ สร้างความสัมพันธ์	แบบสอบถาม			✓		✓
E5. ประสิทธิภาพด้านการ ดำเนินงานที่คุ้มค่า	แบบสอบถาม			✓		✓
E6. ประสิทธิภาพด้านการ ริเริ่มสร้างสรรค์	แบบสอบถาม			✓		✓

ด้านความยั่งยืน

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและ อาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหา บัณฑิต	นักศึกษา ปัจจุบัน	ผู้ใช้ บัณฑิต
ความยั่งยืน Sustainability (S) S1. การนำความรู้ที่ได้จาก การศึกษามาใช้ในการ พัฒนางาน	แบบสอบถาม			✓		✓
S2. การประยุกต์องค์ความรู้ที่ ได้จากการศึกษาไปสู่งาน อื่น ๆ	แบบสอบถาม			✓		✓
S3. ความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร/สาระความรู้ ในสาขาวิชา	แบบสอบถาม					✓
S4. การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม	แบบสอบถาม					✓
S5. การทำงานเป็นทีม	แบบสอบถาม					✓

S6. การพัฒนาวิชาชีพ	แบบสอบถาม					✓
S7. การพัฒนาด้านทักษะภาษา	แบบสอบถาม					✓
S8.การพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูล	แบบสอบถาม					✓

ด้านการถ่ายโยงความรู้

หัวข้อการประเมิน	เครื่องมือ/วิธีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
		ผู้บริหารและอาจารย์ประจำ	คณาจารย์	มหาบัณฑิต	นักศึกษาปัจจุบัน	ผู้ใช้บัณฑิต
การถ่ายโยงความรู้ Transportability: T						
T1 การปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับการแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน	แบบสอบถาม			✓		✓
T2. การปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก	แบบสอบถาม			✓		✓
T3. การปรับกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา	แบบสอบถาม			✓		✓

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินผลหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินที่ได้กำหนดไว้ โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2553: 196)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 -5.00 หมายถึง

หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 -4.49 หมายถึง

หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 -3.49 หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 -2.49 หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 -1.49 หมายถึง	หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์ข้อความปลายเปิด คณะผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาในภาพรวมด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืนและด้านการถ่ายทอดความรู้
- ตอนที่ 3 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากบัณฑิตนักศึกษาอาจารย์ผู้สอน และคณะกรรมการบริหาร/อาจารย์ประจำหลักสูตร
- ตอนที่ 4 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการจากผู้ใช้บัณฑิต

โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบไปด้วยผู้เกี่ยวข้อง 5 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิต นักศึกษา คณาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้มหาบัณฑิต

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/ คน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	14	48.30
1.2 หญิง	15	51.70
รวม	29	100.00
2.อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	4	13.80
2.2 26 - 30 ปี	12	41.40
2.3 31 - 35 ปี	0	0
2.4 36 - 40 ปี	4	13.80
2.5 มากกว่า 40 ปี	9	31.00
รวม	29	100.00
3. แผนการศึกษา		
3.1 แผน ก แบบ ก 2	29	100.00
3.1 แผน ข		
รวม	29	100.00
4. จำนวนปีหลังจบการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่า 1 ปี	4	13.80
4.2 1 - 2 ปี	22	75.90
4.3 3 - 4 ปี	3	10.30
รวม	29	100.00
5. อาชีพ		
5.1 รับราชการ	9	31.0
5.2 เอกชน	2	6.9
5.3 ธุรกิจส่วนตัว	5	17.2
5.3 อื่นๆ	13	44.8
รวม	29	100.00
6.ประสบการณ์ทำงานในสายวิชาชีพทางด้าน การศึกษา/ศิลป		
6.1 ต่ำกว่า 2 ปี	2	6.90
6.2 2 - 5 ปี	12	41.40
6.3 6 - 10 ปี	4	13.80
6.4 11 - 15 ปี	0	0.00
6.5 15 - 20 ปี	9	31.00
6.6 มากกว่า 20 ปี	2	6.90
รวม	29	100.00
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
7.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท	7	24.1
7.2 15,001 – 30,000 บาท	22	75.9

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/ คน	ร้อยละ
7.3 30,001 – 50,000 บาท	0	0.00
7.4 มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป	0	0.00
รวม	29	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 29 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30 และเป็นเพศหญิงจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70

อายุต่ำกว่า จำนวน 25 ปี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80, อายุ 26 - 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40, อายุ 36 - 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 และอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

แผนการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเรียน แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

จำนวนปีหลังจบการศึกษาต่ำกว่า 1 ปีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80, 1 - 2 ปีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 75.90 และ 3 - 4 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30

อาชีพรับราชการจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0, เอกชนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9, ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 และอื่นๆ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8

ประสบการณ์ทำงานในสายวิชาชีพทางการศึกษา/ ศิลปินต่ำกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90, 2 - 5 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40, 11 - 15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80, 15 - 20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และ มากกว่า 20 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และ 15,001 – 30,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 75.9

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/ คน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	8	34.80
1.2 หญิง	15	65.20
รวม	23	100.00
2.อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	8	34.80
2.2 26 - 30 ปี	9	39.10
2.3 31 - 35 ปี	2	8.70
2.4 36 - 40 ปี	4	17.40
2.5 มากกว่า 40 ปี	0	0.00
รวม	23	100.00
3. แผนการศึกษา		
3.1 แผน ก แบบ ก 2	23	100.00
3.1 แผน ข	0	0.00

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/ คน	ร้อยละ
รวม	23	100.00
4. นักศึกษาชั้นปีที่ 2	23	100.00
รวม	23	100.00
5. อาชีพ		
5.1 รับราชการ	9	39.10
5.2 เอกชน	1	4.30
5.3 ธุรกิจส่วนตัว	3	13.00
5.3 อื่นๆ	10	43.50
รวม	23	100.00
6.ประสบการณ์ทำงานก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท		
6.1 ต่ำกว่า 2 ปี	10	43.50
6.2 2 - 5 ปี	7	30.40
6.3 6 - 10 ปี	2	8.70
6.4 11 - 15 ปี	3	13.00
6.5 15 - 20 ปี	1	4.30
6.6 มากกว่า 20 ปี	0	0.00
รวม	23	100.00
7. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท		
7.1 ศิลปกรรม/จิตรกรรม/มณฑลศิลป์	17	73.90
7.2 ศิลปศึกษา		
7.3 การออกแบบ	6	26.10
7.4 อื่นๆ	0	0.00
	0	0.00
รวม	23	100.00
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
8.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท	15	65.20
8.2 15,001 – 30,000 บาท	7	30.40
8.3 30,001 – 50,000 บาท	1	4.30
8.4 มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป	0	0.00
รวม	23	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 23 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 และเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.20

อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80, 26 - 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10, 31 - 35 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 และ 36 - 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดศึกษาในแผนการศึกษาแผน ก แบบ ก 2 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

อาชีพรับราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10, เอกชนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30, ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 และอื่นๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50

ประสบการณ์ทำงานก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทต่ำกว่า 2 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50, 2 - 5 ปีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40, 6 - 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70, 11 - 15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 และ 15 - 20 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทศิลปกรรม/จิตรกรรม/ทัศนศิลป์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 73.90 และศิลปศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.20, 15,001 – 30,000 บาทจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และ 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน/ คน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	5	29.40
1.2 หญิง	12	70.60
รวม	17	100.00
2. ตำแหน่งทางวิชาการ		
2.1 อาจารย์	9	52.90
2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์	8	47.10
2.3 รองศาสตราจารย์	0	0.00
2.4 ศาสตราจารย์	0	0.00
รวม	17	100.00
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
3.1 ปริญญาโท	2	11.80
3.2 ปริญญาเอก	15	88.20
3.3 อื่นๆ	0	0.00
รวม	17	100.00
4. ประสบการณ์ทำงาน		
4.1 ต่ำกว่า 2 ปี	0	0.00
4.2 2 - 5 ปี	0	0.00
4.3 6 - 10 ปี	7	41.20
4.4 11 - 15 ปี	5	29.40
4.5 15 - 20 ปี	5	29.40
4.6 มากกว่า 20 ปี	0	0.00
รวม	17	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า มีจำนวนอาจารย์ผู้สอน จำนวน 17 คน เป็นเพศชายจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40, และเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.60

ตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 52.90 และผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10

วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโทจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และระดับปริญญาเอกจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 88.20

ประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 7คน คิดเป็นร้อยละ 41.20, 11 - 15 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 และ 15 - 20 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน/ คน	ร้อยละ
1.เพศ		
1.1 ชาย	7	50.00
1.2 หญิง	7	50.00
รวม	14	100.00
2. ตำแหน่งทางวิชาการ		
2.1 อาจารย์	10	71.40
2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์	2	14.30
2.3 รองศาสตราจารย์	1	7.10
2.4 ศาสตราจารย์	1	7.10
รวม	14	100.00
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
3.1 ปริญญาโท	10	71.43
3.2 ปริญญาเอก	4	28.57
3.3 อื่นๆ	0	0.00
รวม	14	100.00
4. ประสบการณ์ทำงาน		
4.1 ต่ำกว่า 2 ปี	0	0.00
4.2 2 - 5 ปี	0	0.00
4.3 6 - 10 ปี	5	35.70
4.4 11 - 15 ปี	4	28.60
4.5 - 20 ปี	1	7.10
4.6 มากกว่า 20 ปี	4	28.60
รวม	14	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบคำถาม จำนวน 14 คน เป็น เพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 71.40, ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30, รองศาสตราจารย์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 และ ศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโทจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และปริญญาเอกจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

ประสบการณ์ทำงาน 3. 6 - 10 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70, 11 - 15 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60, 15 - 20 ปีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 และมากกว่า 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน/ คน	ร้อยละ
1.ประเภทของหน่วยงาน		
1.1 หน่วยงานราชการ	6	35.30
1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	0	0.00
1.3 หน่วยงานเอกชน/ธุรกิจ	3	17.60
1.4 สถาบันการศึกษา	6	35.30
1.5 อื่น ๆ	2	11.80
รวม	17	100.00
2. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม		
2.1 ผู้อำนวยการ	2	11.80
2.2 ผู้จัดการ	2	11.80
2.3 หัวหน้าฝ่าย	0	0.00
2.4 ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น	6	35.30
2.5 เจ้าของกิจการ	3	17.60
2.6 อื่นๆ	4	23.50
รวม	17	100.00
3.วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	0	0.00
3.2 ปริญญาตรี	6	35.3
3.3 ปริญญาโท	9	52.9
3.4 ปริญญาเอก	2	11.8
3.5 อื่นๆ	0	0.00
รวม	17	100.00
4. จำนวนปีที่บัณฑิตทำงานกับท่าน		
4.1 น้อยกว่า 6 เดือน	2	11.80
4.2 6 - 12 เดือน	7	41.20
4.3 1-2 ปี	4	23.50
4.4 มากกว่า 2 ปี	4	23.50
5. งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จหรือไม่		
5.1 ตรง	17	100.00
5.2 ไม่ตรง	0	0.00
รวม	17	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า มหাবัณฑิตทำงานในประเภทของหน่วยงานเป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30, หน่วยงานเอกชน/ ธุรกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60, สถาบันการศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 และอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80

ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80, ผู้จัดการ จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 11.80, ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 35.30, กิจการ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 และอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3, ปริญญาโท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 และปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

จำนวนปีที่มหาบัณฑิตทำงานกับหน่วยงานน้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8, 6 - 12 เดือน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2, 1-2 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และมากกว่า 2 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5

งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จหรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าตรงทั้งหมด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ ในภาพรวมด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืนและด้านการถ่ายโยงความรู้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็น และการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นรายด้านตามแนวทางการประเมิน CIPPIESTModel ดังต่อไปนี้

- 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม
- 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท
- 2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า
- 2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ
- 2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต
- 2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบ
- 2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประสิทธิผล
- 2.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความยั่งยืน
- 2.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการถ่ายโยงความรู้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรในภาพรวม

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม

รายการ	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
ด้านบริบท	4.54	0.41	มากที่สุด	4.37	0.58	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	-	-	-	4.65	0.54	มากที่สุด	4.60	0.47	มากที่สุด	1
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.76	0.5	มากที่สุด	4.48	0.73	มาก	4.54	0.46	มากที่สุด	-	-	-	4.40	0.70	มาก	4.50	0.59	มากที่สุด	6
ด้านกระบวนการ	4.54	0.62	มากที่สุด	4.32	0.58	มาก	4.49	0.45	มากที่สุด	-	-	-	4.68	0.54	มากที่สุด	4.58	0.53	มากที่สุด	3
ด้านผลผลิต	4.59	0.69	มากที่สุด	4.35	0.52	มาก	4.55	0.46	มากที่สุด	4.40	0.41	มาก	4.64	0.52	มากที่สุด	4.41	0.42	มาก	8
ด้านผลกระทบ	4.65	0.52	มากที่สุด	-	-	-	-	-	-	4.35	0.38	มาก	-	-	-	4.53	0.46	มากที่สุด	4
ด้านประสิทธิผล	4.56	0.50	มากที่สุด	-	-	-	-	-	-	4.43	0.63	มาก	-	-	-	4.50	0.57	มากที่สุด	5
ด้านความยั่งยืน	4.52	0.65	มากที่สุด	-	-	-	-	-	-	4.42	0.48	มาก	-	-	-	4.47	0.57	มาก	7

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวม

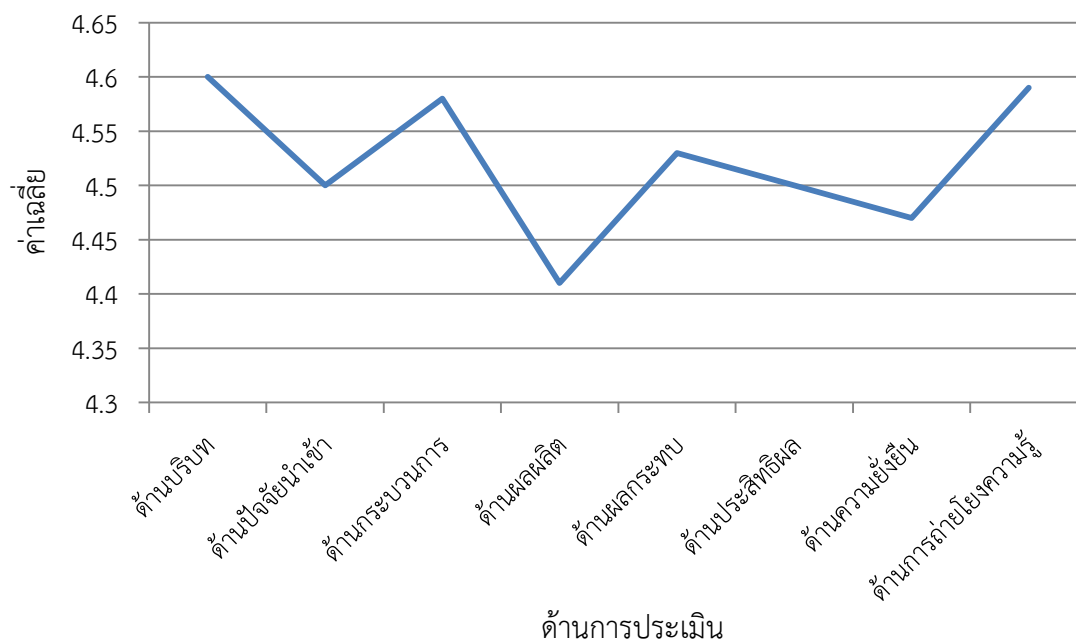
รายการ	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ ที่
ด้านการถ่ายโยง ความรู้	4.65	0.62	มากที่สุด	-	-	-	-	-	-	4.53	0.45	มากที่สุด	-	-	-	4.59	0.54	มากที่สุด	2
รวม	4.60	0.56	มากที่สุด	4.38	0.60	มากที่สุด	4.61	0.43	มากที่สุด	4.43	0.47	มากที่สุด	4.59	0.58	มากที่สุด	4.52	0.52	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาที่ได้จากบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, $S.D.=0.52$) โดยนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.38$, $S.D.=0.60$), ($\bar{X} = 4.43$, $S.D.=0.47$) ส่วนคณะกรรมการบริหารบัณฑิต และอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.59$, $S.D.= 0.58$), ($\bar{X} = 4.60$, $S.D.= 0.56$), ($\bar{X} = 4.61$, $S.D.= 0.43$)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านบริบท ($\bar{X}=4.60$, $S.D. = 0.47$) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X}=4.59$, $S.D. = 0.54$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X}=4.58$, $S.D. = 0.53$) ด้านผลกระทบ ($\bar{X}=4.53$, $S.D. = 0.46$) ด้านประสิทธิผล ($\bar{X}=4.50$, $S.D. = 0.57$) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X}=4.50$, $S.D. = 0.59$) ตามลำดับ และด้านที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ด้านความยั่งยืน ($\bar{X}=4.47$, $S.D. = 0.57$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านผลผลิต ($\bar{X}=4.41$, $S.D. = 0.42$)

นอกจากนี้ผล ผู้บริหารคณะกรรมการหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร ได้ให้ความเห็นในภาพรวมว่าหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษามีความเหมาะสม โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะทางวิชาการ กล้าคิด กล้าแสดงออกในทางวิชาการที่เหมาะสม ทั้งยังมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เนื่องจากหลักสูตรมีข้อเด่นในด้านการร่วมมือและการบูรณาการองค์ความรู้จากทั้ง 2 ศาสตร์ทั้งทางวิชาการและการสร้างสรรค์งานศิลปะ จากทั้ง 2 คณะ ดังข้อความที่ว่า “บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรนี้ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะที่เหมาะสม เนื่องจากการบูรณาการความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้จากทั้ง 2 คณะ” “จุดเด่นของหลักสูตร คือการมีการสอนร่วมกันระหว่าง 2 คณะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ และทักษะปฏิบัติอย่างเต็มที่ เมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถประกอบอาชีพทั้งครู นักวิชาการและศิลปินที่มีคุณภาพได้”

จากผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน นำเสนอในรูปแบบแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 7 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษารายด้านทั้ง 8 ด้าน

จากแผนภาพที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านด้านบริบทมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านบริบทของหลักสูตร															
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร															
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร															
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน	4.45	0.63	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.71	0.61	มากที่สุด	4.66	0.52	มาก
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย	4.31	0.60	มาก	4.61	0.58	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.62	0.51	มากที่สุด
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และการเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษา และการพัฒนางานด้านศิลปะ	4.41	0.62	มาก	4.48	0.59	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.71	0.61	มากที่สุด	4.62	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และ ภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับ สาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชา ทั่วไปได้	4.45	0.63	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.57	มากที่สุด	4.68	0.51	มาก
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร															
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรความ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.24	0.73	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.57	0.64	มากที่สุด	4.54	0.58	มากที่สุด
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับ สภาพการณ์ปัจจุบัน	4.34	0.61	มาก	4.17	0.65	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.45	0.60	มาก
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึง คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ	4.55	0.50	มากที่สุด	4.09	0.73	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.63	0.40	มากที่สุด
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไป ปฏิบัติจริงได้	4.52	0.63	มากที่สุด	4.22	0.73	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	4.79	0.57	มากที่สุด	4.57	0.59	มากที่สุด
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศน ศิลป์ศึกษา	4.34	0.48	มาก	4.35	0.64	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.59	0.47	มากที่สุด
รวม	4.40	0.59	มาก	4.28	0.65	มาก	4.81	0.34	มาก	4.73	0.52	มาก	4.56	0.53	มาก

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร															
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา															
(1) แผน ก แบบ ก 2	4.41	0.50	มาก	4.35	0.64	มาก	4.53	0.51	มาก	4.79	0.42	มาก	4.52	0.52	มาก
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต									ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต															
ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต															
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต															
(2) แผน ข	4.31	0.47	มาก	4.35	0.57	มาก	4.53	0.51	มาก	4.79	0.42	มาก	4.50	0.49	มาก
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต									ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต															
การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต															
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต															
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร															
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)	4.79	0.41	มากที่สุด	3.91	0.90	มาก	4.47	0.51	มาก	4.79	0.42	มากที่สุด	4.49	0.56	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)	4.48	0.50	มาก	4.35	0.57	มาก	4.47	0.51	มาก	4.79	0.42	มากที่สุด	4.52	0.50	มากที่สุด
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้าง หลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.48	0.50	มาก	4.39	0.58	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.59	0.49	มากที่สุด
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของ หลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน	4.45	0.63	มาก	4.39	0.58	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.58	0.53	มากที่สุด
รวม	4.55	0.51	มากที่สุด	4.26	0.65	มาก	4.61	0.47	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด	4.54	0.52	มากที่สุด
1.3 ด้านเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร															
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชา กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.14	0.78	มาก	4.30	0.55	มาก	4.47	0.51	มาก	4.79	0.42	มากที่สุด	4.43	0.57	มาก
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชา ในหลักสูตร	4.59	0.50	มากที่สุด	4.22	0.67	มาก	4.35	0.49	มาก	4.79	0.42	มากที่สุด	4.49	0.52	มาก
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร	4.55	0.50	มากที่สุด	4.22	0.60	มาก	4.35	0.49	มาก	4.64	0.63	มากที่สุด	4.44	0.56	มาก
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ ปฏิบัติใช้ได้จริง	3.97	0.82	มาก	4.39	0.58	มาก	4.35	0.49	มาก	4.79	0.57	มากที่สุด	4.38	0.62	มาก
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของ ตลาดงาน	4.31	0.60	มาก	4.17	0.65	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.44	0.59	มาก

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	4.34	0.61	มาก	4.00	0.73	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.42	0.57	มาก
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	4.45	0.63	มาก	4.17	0.88	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.48	0.66	มาก
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา	4.45	0.63	มาก	4.30	0.70	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.59	0.53	มากที่สุด
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)															
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	4.45	0.63	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.67	0.48	มากที่สุด
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	4.86	0.35	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.78	0.41	มากที่สุด
200 503 ศิลปะวิจารณ์	4.93	0.25	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.83	0.37	มากที่สุด
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	4.55	0.63	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ	4.62	0.62	มากที่สุด	4.52	0.66	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด	4.74	0.47	มากที่สุด
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา	4.38	0.62	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ	4.93	0.25	มากที่สุด	4.30	0.63	มาก	4.47	0.51	มาก	4.86	0.36	มากที่สุด	4.64	0.44	มากที่สุด
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)															
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ															
200 550 ทัศนศิลป์วิจิตร	4.86	0.35	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.81	0.38	มากที่สุด
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์	4.93	0.25	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด	4.35	0.49	มาก	4.86	0.36	มากที่สุด	4.67	0.42	มากที่สุด
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล	4.76	0.43	มากที่สุด	4.43	0.66	มาก	4.35	0.49	มาก	4.93	0.26	มากที่สุด	4.62	0.46	
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย	4.83	0.38	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ	4.83	0.38	มากที่สุด	4.39	0.49	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.74	0.39	มากที่สุด
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ	4.83	0.38	มากที่สุด	4.48	0.59	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.76	0.42	มากที่สุด
200 556 ศิลปะไทย	4.38	0.62	มาก	4.61	0.58	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.68	0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา															
(2.2.1) วิชาชีพครู															
461 432 การจัดการการศึกษา	4.38	0.62	มาก	4.52	0.59	มากที่สุด	4.53	0.51	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.57	0.52	มากที่สุด
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน	4.31	0.60	มาก	4.52	0.51	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.67	0.37	มากที่สุด
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	4.38	0.62	มาก	4.39	0.78	มาก	4.47	0.51	มาก	4.79	0.42	มากที่สุด	4.51	0.58	มากที่สุด
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	4.38	0.62	มาก	4.57	0.59	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.66	0.49	มากที่สุด
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา															
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา	4.52	0.63	มากที่สุด	4.48	0.51	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา	4.55	0.63	มากที่สุด	4.48	0.51	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.69	0.46	มากที่สุด
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ	4.38	0.62	มาก	4.52	0.51	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.65	0.47	มากที่สุด
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	4.28	0.75	มาก	4.39	0.72	มาก	4.41	0.50	มาก	4.50	0.51	มากที่สุด	4.40	0.62	มาก

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน	4.21	0.72	มาก	4.30	0.82	มาก	4.29	0.47	มาก	4.29	0.82	มาก	4.27	0.71	มาก
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา	4.21	0.72	มาก	4.04	0.92	มาก	3.71	0.68	มาก	4.29	0.91	มาก	4.06	0.81	มาก
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา	4.21	0.72	มาก	4.30	0.82	มาก	3.82	0.63	มาก	4.43	0.85	มาก	4.19	0.76	มาก
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	4.28	0.75	มาก	4.30	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก	4.29	0.82	มาก	4.22	0.60	มาก
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ	4.83	0.38	มากที่สุด	4.39	0.83	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน	4.28	0.57	มาก	4.43	0.59	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.60	0.48	มากที่สุด
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ															
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)	4.76	0.47	มากที่สุด	4.43	0.59	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)	4.69	0.75	มากที่สุด	4.22	0.79	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.43	0.64	มาก	4.56	0.63	มากที่สุด
รวม	4.73	0.61	มากที่สุด	4.33	0.69	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	4.65	0.50	มากที่สุด	4.64	0.54	มากที่สุด

1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร

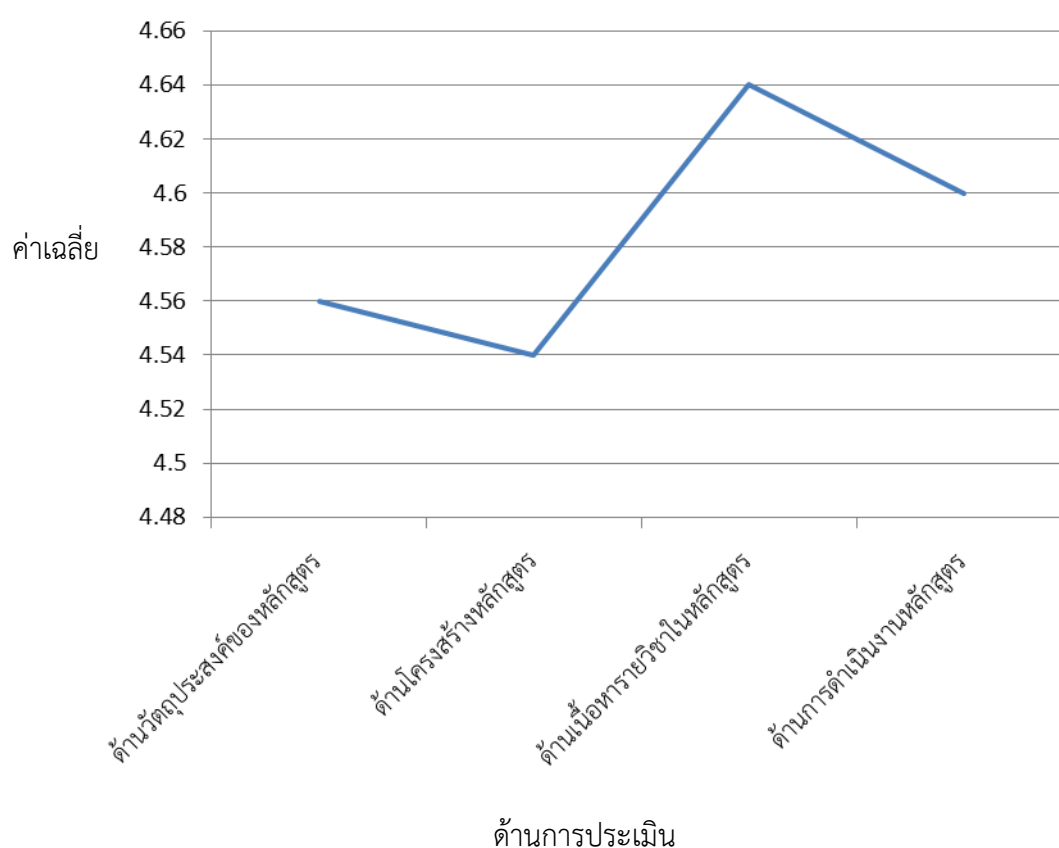
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาด้านสภาพแวดล้อม บริบทของหลักสูตร (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.	4.28	0.41	มาก	4.35	0.57	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.50	0.65	มากที่สุด	4.50	0.49	มากที่สุด
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน	4.79	0.41	มากที่สุด	4.39	0.58	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.70	0.45	มากที่สุด
รวม	4.54	0.41	มากที่สุด	4.37	0.58	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	4.65	0.54	มากที่สุด	4.60	0.47	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.54	0.41	มากที่สุด	4.37	0.58	มาก	4.85	0.36	มากที่สุด	4.65	0.54	มากที่สุด	4.60	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา คณาจารย์ผู้สอน และคณะกรรมการบริหาร/อาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านบริบทมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, S.D. = 0.47) โดย อาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) รองลงมาได้แก่ กรรมการบริหาร/อาจารย์ประจำหลักสูตร ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=0.54), บัณฑิต ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.41) และลำดับสุดท้ายคือนักศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54) รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินงานหลักสูตร ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.47) และด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.52)

จากผลการประเมินหลักสูตรในด้านบริบท ทั้ง 4 ด้าน นำเสนอในรูปแบบแผนภาพ ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 8 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษาด้านบริบท ทั้ง 4 ด้าน

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา															
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา	4.79	0.35	มากที่สุด	4.48	0.59	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.77	0.39	มากที่สุด
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	4.86	0.25	มากที่สุด	4.48	0.59	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.69	0.44	มากที่สุด
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	4.93	0.50	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด	4.71	0.47	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.72	0.49	มากที่สุด
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	4.52	0.43	มากที่สุด	4.48	0.59	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.65	0.46	มากที่สุด
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	4.76	0.49	มากที่สุด	4.43	0.59	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.72	0.46	มากที่สุด
รวม	4.77	0.40	มากที่สุด	4.48	0.57	มาก	4.81	0.38	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร															
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา	4.62	0.62	มากที่สุด	4.48	0.59	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.43	0.93	มาก	4.56	0.65	มากที่สุด
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/หรือศิลปะประยุกต์	4.59	0.62	มากที่สุด	4.26	0.61	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด	4.54	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะไม่น้อยกว่า 2 ปี															
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร	4.41	0.63	มาก	4.39	0.58	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.51	0.55	มากที่สุด
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ	4.55	0.62	มากที่สุด	4.30	0.47	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.49	0.53	มาก
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	4.62	0.57	มากที่สุด	4.39	0.49	มากที่สุด	4.53	0.51	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	3.76	0.57	มาก	4.09	0.73	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.00	0.67	มาก	4.13	0.62	มาก
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	4.24	0.80	มาก	4.13	0.69	มาก	4.47	0.62	มาก	4.00	0.78	มาก	4.21	0.72	มาก
รวม	4.40	0.63	มาก	4.29	0.59	มาก	4.60	0.51	มาก	4.41	0.63	มาก	4.43	0.59	มาก

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด			ที่สุด
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร															
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	4.00	0.53	มาก	4.17	0.65	มาก	4.41	0.71	มาก	4.29	0.61	มาก	4.22	0.63	มาก
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	4.17	0.50	มาก	4.22	0.67	มาก	4.00	0.00	มาก	4.00	0.78	มาก	4.10	0.49	มาก
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	4.48	0.83	มาก	4.26	0.61	มาก	4.00	0.00	มาก	4.00	0.78	มาก	4.19	0.56	มาก
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา	4.14	0.35	มาก	4.09	0.84	มาก	4.06	0.42	มาก	4.50	0.76	มากที่สุด	4.20	0.59	มาก
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา	4.14	0.47	มาก	4.09	0.84	มาก	4.00	0.00	มาก	4.57	0.64	มากที่สุด	4.20	0.49	มาก
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	4.31	0.56	มาก	4.04	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก	4.43	0.75	มาก	4.20	0.53	มาก
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	3.97	0.63	มาก	4.04	0.70	มาก	4.35	0.49	มาก	4.57	0.64	มากที่สุด	4.23	0.62	มาก
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	3.86	0.35	มาก	3.91	0.66	มาก	4.12	0.33	มาก	4.50	0.76	มากที่สุด	4.10	0.53	มาก
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า	3.86	0.90	มาก	3.96	0.70	มาก	4.12	0.33	มาก	4.50	0.76	มาก	4.11	0.67	มาก

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เช่น ห้องสมุด												ที่สุด			
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	3.90	0.41	มาก	3.96	0.87	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.43	0.75	มาก	4.24	0.63	มาก
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	4.79	0.43	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด	3.76	0.52	มาก	4.36	0.92	มาก	4.36	0.62	มาก
รวม	4.15	0.54	มาก	4.11	0.72	มาก	4.13	0.30	มาก	4.38	0.74	มาก	4.20	0.58	มาก
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร															
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต	4.76	0.50	มากที่สุด	4.48	0.73	มาก	4.18	0.39	มาก	4.43	0.75	มาก	4.46	0.59	มาก
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์	-	-		-	-		4.53	0.51	มากที่สุด	4.50	0.65	มากที่สุด	4.52	0.58	มากที่สุด
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร	-	-		-	-		4.76	0.43	มากที่สุด	4.43	0.75	มาก	4.60	0.59	มากที่สุด
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45% ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5%	-	-		-	-		4.76	0.43	มากที่สุด	4.29	0.72	มากที่สุด	4.53	0.58	มากที่สุด

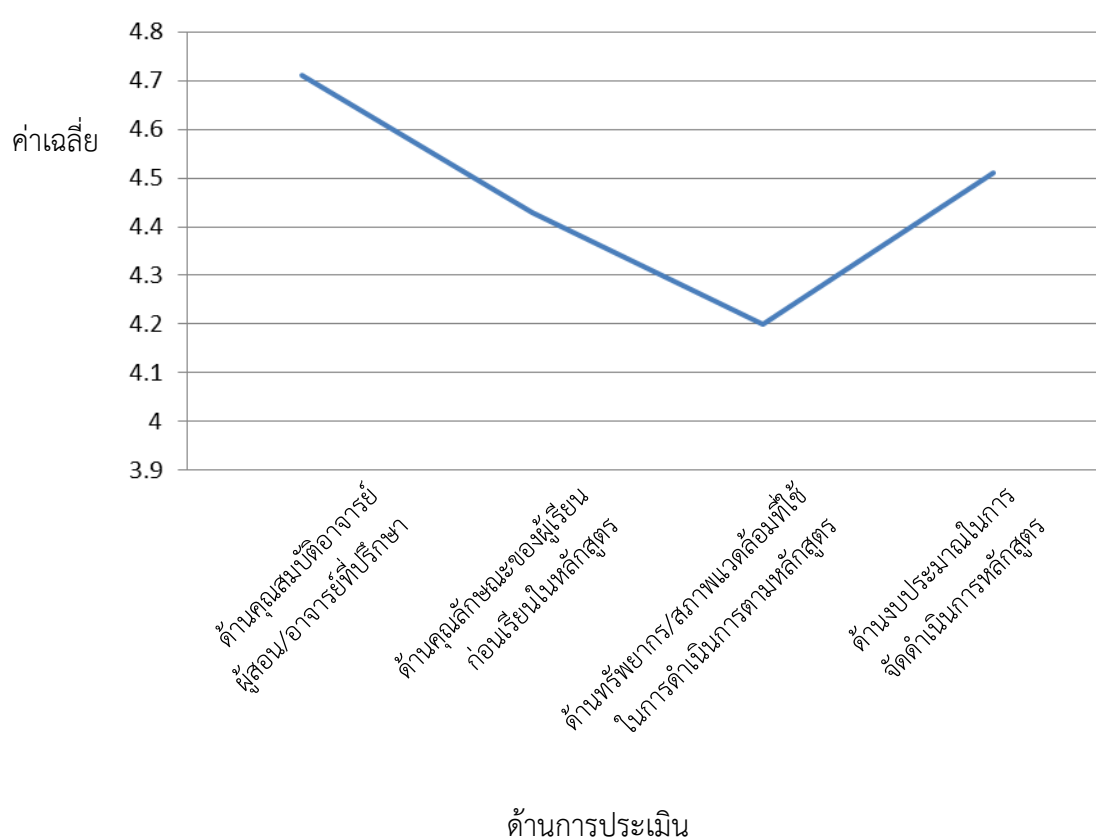
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร
ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %															
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการ บริหารหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	4.53	0.51	มากที่สุด	4.36	0.63	มาก	4.45	0.57	มาก
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการ จัดการเรียนการสอน	-	-	-	-	-	-	4.53	0.51	มากที่สุด	4.43	0.75	มาก	4.48	0.63	มาก
รวม	4.76	0.50	มากที่สุด	4.48	0.73	มาก	4.55	0.46	มากที่สุด	4.41	0.71	มาก	4.51	0.59	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.76	0.5	มากที่สุด	4.48	0.73	มาก	4.54	0.46	มากที่สุด	4.40	0.70	มาก	4.50	.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ในภาพรวม บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.59) โดยความคิดเห็นจากบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.46) และนักศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.73) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.70)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) รองลงมาได้แก่ ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.59) และด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.58)

จากผลการประเมินหลักสูตรในด้านปัจจัยนำเข้าทั้ง 4 ด้าน นำเสนอในรูปแบบแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 8 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต ด้านปัจจัยนำเข้ารายด้านทั้ง 4 ด้าน

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบริหารหลักสูตร															
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร	-	-	-	-	-	-	4.47	0.51	มาก	4.57	0.51	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร	-	-	-	-	-	-	4.53	0.51	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.55	0.51	มากที่สุด
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน	-	-	-	-	-	-	4.53	0.51	มากที่สุด	4.50	0.65	มากที่สุด	4.52	0.58	มากที่สุด
1.4 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ	-	-	-	-	-	-	4.88	0.33	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด	4.76	0.41	มากที่สุด
1.5 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม	-	-	-	-	-	-	4.88	0.33	มากที่สุด	4.57	0.64	มากที่สุด	4.73	0.49	มากที่สุด
รวม							4.66	0.44	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด	4.62	0.50	มากที่สุด
2. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน															
2.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหาที่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้	4.59	0.41	มากที่สุด	4.57	0.59	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.57	0.64	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อนักเรียน	4.79	0.43	มากที่สุด	4.48	0.59	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.74	0.44	มากที่สุด
2.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน	4.76	0.38	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.71	0.61	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
2.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ	4.83	0.43	มากที่สุด	4.74	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.71	0.61	มากที่สุด	4.82	0.37	มากที่สุด
2.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ	4.76	0.49	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.77	0.47	มากที่สุด
2.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอเหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์	4.62	0.41	มากที่สุด	4.35	0.48	มากที่สุด	4.88	0.33	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.62	0.46	มากที่สุด
2.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ	4.79	0.48	มากที่สุด	4.43	0.59	มากที่สุด	4.92	0.43	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.70	0.53	มากที่สุด
2.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง	4.66	0.41	มากที่สุด	4.48	0.51	มากที่สุด	4.88	0.51	มากที่สุด	4.57	0.75	มากที่สุด	4.65	0.55	มากที่สุด
2.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.79	0.25	มากที่สุด	4.43	0.50	มากที่สุด	4.88	0.49	มากที่สุด	4.64	0.63	มากที่สุด	4.69	0.47	มากที่สุด
2.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย	4.93	0.50	มากที่สุด	4.61	0.49	มากที่สุด	4.92	0.42	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.79	0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร
ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ประโยชน์ในชีวิตจริงได้	4.48	0.50	มาก	4.22	0.51	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.54	0.48	มากที่สุด
2.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์	4.52	0.50	มากที่สุด	4.22	0.60	มาก	4.76	0.43	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด	4.57	0.49	มากที่สุด
รวม	4.71	0.43	มากที่สุด	4.50	0.52	มากที่สุด	4.88	0.36	มากที่สุด	4.68	0.57	มากที่สุด	4.69	0.47	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร															
3.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการ เรียนการสอน	4.52	0.50	มากที่สุด	4.22	0.60	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.57	0.49	มากที่สุด
3.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน	4.52	0.50	มากที่สุด	4.30	0.63	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด
3.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการ เรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.45	0.50	มาก	4.22	0.51	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.52	0.49	มากที่สุด
3.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการ ปฏิบัติจริง	4.17	0.53	มาก	4.30	0.55	มาก	4.59	0.50	มากที่สุด	4.29	0.99	มาก	4.34	0.64	มาก
3.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหา อย่างเป็นระบบ	4.69	0.47	มากที่สุด	4.30	0.63	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.29	0.99	มาก	4.45	0.65	มาก

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.52	0.63	มากที่สุด	4.26	0.54	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.36	0.84	มาก	4.42	0.63	มาก
3.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.52	0.63	มากที่สุด	4.30	0.63	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.50	0.65	มากที่สุด	4.46	0.61	มาก
3.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	4.52	0.63	มากที่สุด	4.39	0.58	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.57	0.64	มากที่สุด	4.50	0.59	มากที่สุด
3.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	4.52	0.50	มากที่สุด	4.30	0.55	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด
3.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.28	0.45	มาก	4.48	0.59	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.55	0.49	มากที่สุด
รวม	4.47	0.53	มาก	4.31	0.58	มาก	4.65	0.47	มากที่สุด	4.56	0.64	มากที่สุด	4.50	0.56	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา															
4.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน	4.34	0.48	มาก	4.52	0.59	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.60	0.48	มากที่สุด
4.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.59	0.50	มากที่สุด	4.43	0.59	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร
ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	4.52	0.50	มากที่สุด	4.39	0.58	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.57	0.64	มากที่สุด	4.55	0.55	มากที่สุด
4.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	3.90	0.48	มาก	4.30	0.55	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	4.50	0.76	มากที่สุด	4.35	0.57	มาก
4.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	4.07	0.75	มาก	4.09	0.66	มาก	4.24	0.56	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.24	0.65	มาก
4.6 ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	4.03	0.62	มาก	4.00	0.73	มาก	4.24	0.56	มาก	4.09	0.46	มาก	4.09	0.59	มาก
รวม	4.24	0.56	มาก	4.29	0.62	มาก	4.57	0.49	มากที่สุด	4.51	0.57	มากที่สุด	4.40	0.56	มาก
5. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง															
5.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.45	0.63	มาก	4.09	0.73	มาก	4.24	0.56	มาก	4.64	0.64	มากที่สุด	4.36	0.64	มาก
5.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.59	0.62	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก	4.59	0.46	มากที่สุด	4.40	0.40	มาก
5.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.59	0.62	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.57	0.52	มากที่สุด
รวม	4.54	0.62	มาก	4.32	0.58	มาก	4.26	0.36	มาก	4.65	0.52	มาก	4.44	0.52	มาก

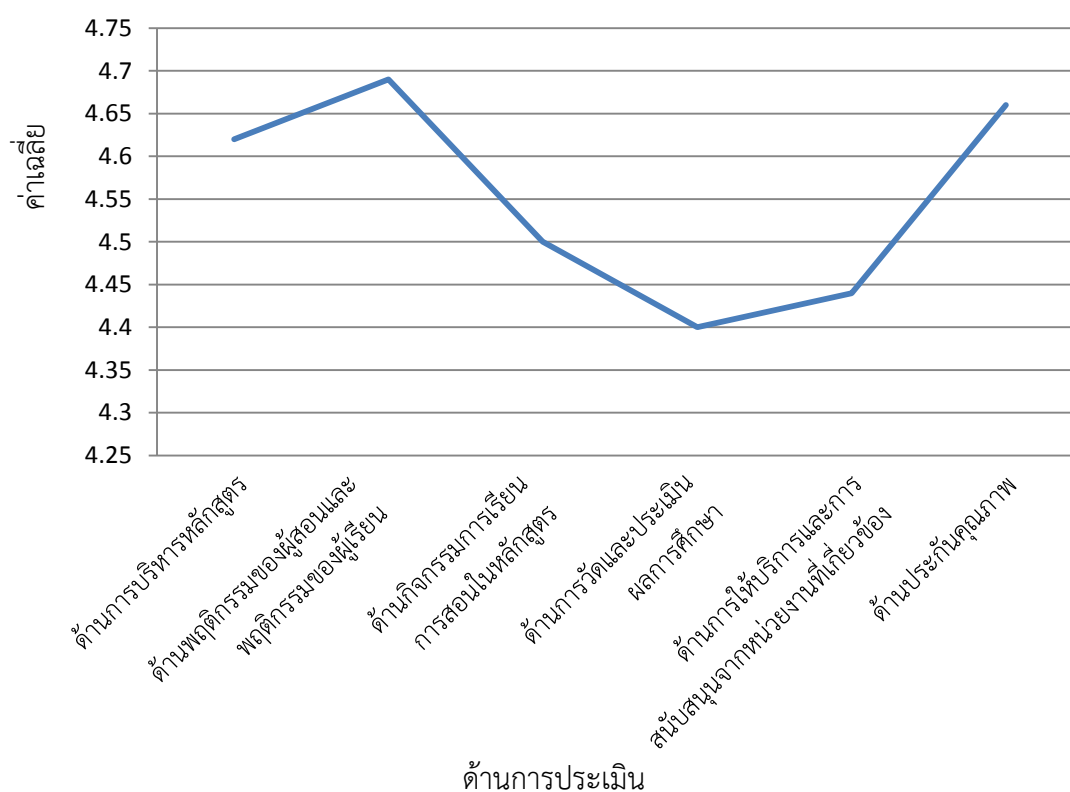
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร
ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ประจำ N=14 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
			ที่สุด									ที่สุด			
6. ด้านประกันคุณภาพ															
6.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการ ประเมินในระบบประกันคุณภาพ	-	-	-	-	-	-	4.47	0.51	มาก	4.68	0.64	มากที่สุด	4.58	0.58	มากที่สุด
6.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมิน ระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของ คณะและสถาบัน	-	-	-	-	-	-	4.82	0.51	มากที่สุด	4.64	0.42	มากที่สุด	4.73	0.47	มากที่สุด
6.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน	-	-	-	-	-	-	4.71	0.51	มากที่สุด	4.80	0.61	มากที่สุด	4.76	0.56	มากที่สุด
6.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกัน คุณภาพอย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	4.59	0.47	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด
6.5 มีการดำเนินงานพัฒนาฐานข้อมูลในด้าน ต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ	-	-	-	-	-	-	4.53	0.51	มากที่สุด	4.72	0.63	มากที่สุด	4.63	0.57	มากที่สุด
รวม	-	-	-	-	-	-	4.62	0.50	มากที่สุด	4.70	0.56	มากที่สุด	4.66	0.53	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.54	0.62	มากที่สุด	4.32	0.58	มาก	4.49	0.45	มากที่สุด	4.68	0.54	มากที่สุด	4.58	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำและ ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53) โดย กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำมี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ บัณฑิต ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.62) และ อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียนมี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.47) รองลงมาได้แก่ด้านประกันคุณภาพ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.53), ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.50), ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) และด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52) ตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.56)

จากผลการประเมินหลักสูตรในด้านกระบวนการทั้ง 6 ด้าน นำเสนอในรูปแบบแผนภาพ ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 10 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต ด้านกระบวนการรายด้านทั้ง 6 ด้าน

2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ ประจำ N=14 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน																		
1.1ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้าน ความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	4.69	0.60	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก	4.59	0.51	มากที่สุด	4.64	0.42	มากที่สุด	-	-	-	4.59	0.51	มากที่สุด
1.2ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้าน คุณลักษณะ/ความประพฤติ	4.62	0.78	มากที่สุด	4.09	0.51	มาก	4.53	0.33	มากที่สุด	4.57	0.61	มากที่สุด	-	-	-	4.45	0.56	มาก
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียน ด้านทักษะ/การปฏิบัติ	4.48	0.76	มาก	4.43	0.48	มาก	4.53	0.47	มากที่สุด	4.64	0.46	มากที่สุด	-	-	-	4.52	0.54	มากที่สุด
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียน ด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม	4.55	0.62	มากที่สุด	4.43	0.58	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.71	0.60	มากที่สุด	-	-	-	4.56	0.58	มากที่สุด
รวม	4.59	0.69	มากที่สุด	4.35	0.52	มาก	4.55	0.46	มากที่สุด	4.64	0.52	มากที่สุด	-	-	-	4.53	0.55	มากที่สุด
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิต																		
2.1 มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีพและ การปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.41	0.41	มาก	4.41	.41	มาก

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ ประจำ N=14 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.2 มีความเสียสละ/จิตสาธารณะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.35	0.68	มาก	4.35	.68	มาก
2.3 มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.63	มาก	4.29	.63	มาก
2.4 มีวินัย ตรงต่อเวลา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.65	0.00	มากที่สุด	4.65	0.00	มากที่สุด
2.5 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.71	0.51	มากที่สุด	4.71	0.51	มากที่สุด
2.6 มีความขยัน อดทน อดสาหัส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.88	0.39	มากที่สุด	4.88	0.39	มากที่สุด
2.7 มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.65	0.25	มากที่สุด	4.65	0.25	มากที่สุด
2.8 มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.18	0.41	มาก	4.18	0.41	มาก
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.52	0.41	มากที่สุด	4.52	0.41	มากที่สุด
3. ด้านความรู้/ความสามารถของบัณฑิต																		
3.1 มีความรู้เชิงวิชาการทั่วไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.65	0.31	มากที่สุด	4.65	0.31	มากที่สุด

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ ประจำ N=14 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.2 มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.24	0.39	มาก	4.24	0.39	มาก
3.3 มีความรู้เกี่ยวกับงานทั่วไปในหน่วยงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.41	0.46	มาก	4.41	0.46	มาก
3.4 มีความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.53	0.42	มากที่สุด	4.53	0.42	มากที่สุด
3.5 มีความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.53	0.32	มากที่สุด	4.53	0.32	มากที่สุด
3.6 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ศึกษาเพิ่มเติม และพัฒนาตนเอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.18	0.68	มาก	4.18	.68	มาก
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.42	0.43	มาก	4.42	0.43	มาก
4. ด้านการแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของบัณฑิต																		
4.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.41	0.63	มาก	4.41	0.63	มาก
4.2 มีความสามารถเชื่อมโยง บูรณาการหลัก ทฤษฎีมาใช้งานอย่างสร้างสรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.21	มาก	4.29	0.21	มาก
4.3 มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.51	มาก	4.29	0.51	มาก
4.4 มีความสามารถในการรับรู้/เรียนรู้งาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.39	มาก	4.29	0.39	มาก
4.5 มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.41	0.25	มาก	4.41	0.25	มาก

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ ประจำ N=14 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.18	0.41	มาก	4.18	0.41	มาก
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.31	0.40	มาก	4.31	0.40	มาก
5. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิต																		
5.1 มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.63	มาก	4.29	0.63	มาก
5.2 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งในกลุ่ม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.24	0.21	มาก	4.24	0.21	มาก
5.3 มีความสามารถในการบริหารจัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.51	มาก	4.29	0.51	มาก
5.4 มีความเชื่อมั่นในตนเอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.39	มาก	4.29	0.39	มาก
5.5 มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) / การควบคุมอารมณ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.47	0.21	มาก	4.47	0.21	มาก
5.6 มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.65	0.41	มากที่สุด	4.65	0.41	มากที่สุด
5.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในองค์กร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.41	มาก	4.29	0.41	มาก
5.8 เคารพสิทธิรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.24	0.21	มาก	4.24	0.21	มาก
5.9 มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.51	มาก	4.29	0.51	มาก
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.34	0.39	มาก	4.34	0.39	มาก

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ ประจำ N=14 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีของบัณฑิต																		
6.1 มีความสามารถในการใช้ตัวเลข และแปร ผลการวิเคราะห์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.24	0.48	มาก	4.24	0.48	มาก
6.2 มีความสามารถทางภาษาไทยเพื่อการ ติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.18	0.63	มาก	4.18	0.63	มาก
6.3 มีความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อการ ติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.12	0.33	มาก	4.12	0.33	มาก
6.4 มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.29	0.51	มาก	4.29	0.51	มาก
6.5 มีความสามารถในการนำเสนองาน โดย เลือกใช้สื่อที่เหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.59	0.39	มากที่สุด	4.59	0.39	มากที่สุด
6.6 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.53	0.22	มากที่สุด	4.53	0.22	มากที่สุด
6.7 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.82	0.41	มากที่สุด	4.82	0.41	มากที่สุด
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.40	0.42	มาก	4.40	0.42	มาก

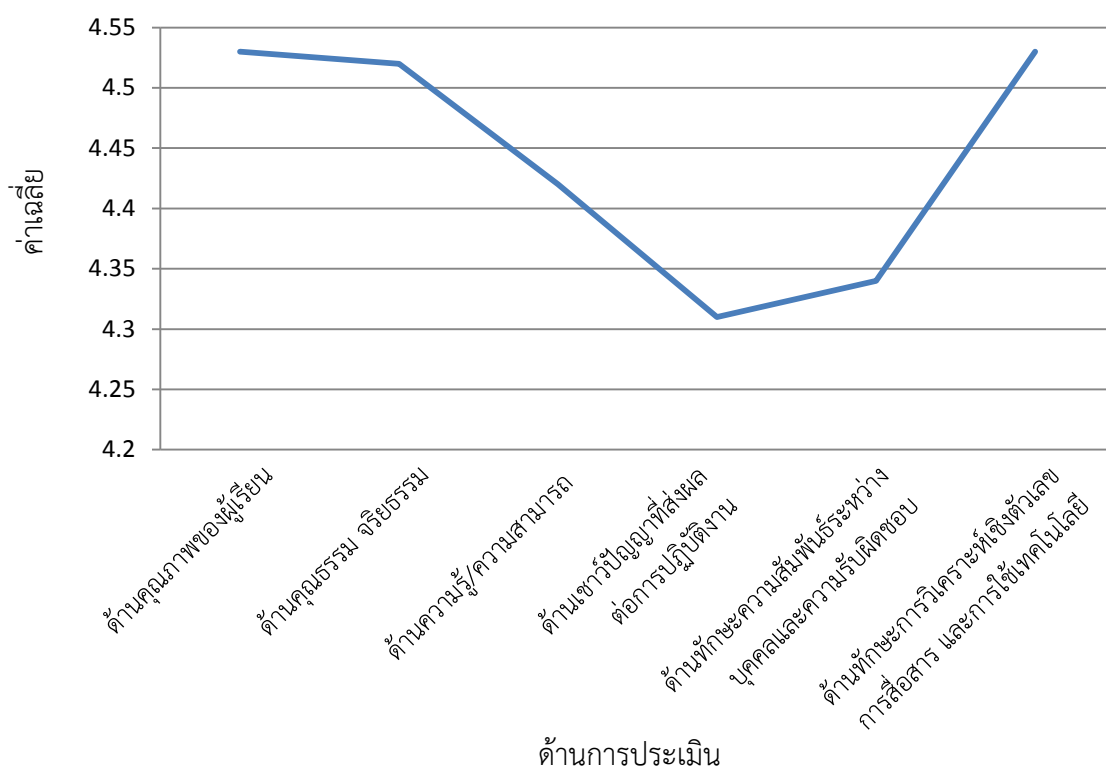
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการผู้บริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต N=29 คน			นักศึกษา N=23 คน			อาจารย์ผู้สอน N= 17 คน			กรรมการ/อาจารย์ ประจำ N=14 คน			ผู้ใช้บัณฑิต N=17 คน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
รวมทุกด้าน	4.59	0.69	มากที่สุด	4.35	0.52	มากที่สุด	4.55	0.46	มากที่สุด	4.64	0.52	มากที่สุด	4.40	0.41	มากที่สุด	4.41	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42) โดย กรรมการ/อาจารย์ประจำมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ บัณฑิต ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69), อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46), ผู้ใช้บัณฑิต ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.41) ตามลำดับและค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือนักศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.52)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในด้านคุณภาพของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.41), ด้านความรู้/ความสามารถของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.43), ด้านเข้าปฎิบัติงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.40) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.39) ตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.22)

จากผลการประเมินหลักสูตรในด้านผลผลิตทั้ง 6 ด้าน นำเสนอในรูปแบบแผนภาพ

แผนภาพที่ 11 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต ด้านผลผลิตรายด้านทั้ง 6 ด้าน

2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านผลกระทบ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต (N=29คน)			ผู้ใช้บัณฑิต (N=17คน)			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านสามารถนำผลที่เกิดจากการเรียนไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดีขึ้น	4.69	0.62	มากที่สุด	-	-	-	4.69	0.62	มากที่สุด
2. ท่านได้นำความรู้ที่ได้เรียนมา ไปสร้างผลงานทางวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	4.59	0.45	มากที่สุด	-	-	-	4.59	0.45	มากที่สุด
3. ท่านได้ผลิตและเผยแพร่งานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ	4.66	0.49	มากที่สุด	-	-	-	4.66	0.49	มากที่สุด
4. หน่วยงานได้รับผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตตรงตามที่คาดหวัง	-	-	-	4.41	0.42	มาก	4.41	0.42	มาก
5. บัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถในสายวิชาชีพอย่างเต็มที่ในการช่วยพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร	-	-	-	4.29	0.33	มาก	4.29	0.33	มาก
รวม	4.65	0.52	มากที่สุด	4.35	0.38	มาก	4.53	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านผลกระทบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.46) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.52) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.38)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในข้อคำถาม ท่านสามารถนำผลที่เกิดจากการเรียนไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.62) รองลงมาคือ ท่านได้ผลิตและเผยแพร่งานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.49), ท่านได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาไปสร้างผลงานทางวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.45), หน่วยงานได้รับผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตตรงตามที่คาดหวัง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42) ตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือบัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถในสายวิชาชีพอย่างเต็มที่ในการช่วยพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.33)

2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านประสิทธิผล

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ด้านประสิทธิผล (E: Effectiveness Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต (N=29 คน)			ผู้ใช้บัณฑิต (N=17คน)			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ประสิทธิภาพด้านวิชาการ	4.62	0.49	มากที่สุด	4.35	0.55	มากที่สุด	4.49	0.52	มากที่สุด
2. ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ	4.62	0.48	มากที่สุด	4.53	0.67	มากที่สุด	4.58	0.58	มากที่สุด
3. ประสิทธิภาพด้านการจัดการ	4.72	0.42	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด	4.63	0.55	มากที่สุด
4. ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์	4.38	0.47	มากที่สุด	4.41	0.52	มากที่สุด	4.40	0.50	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า	4.79	0.66	มากที่สุด	4.41	0.65	มากที่สุด	4.60	0.66	มากที่สุด
6. ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์	4.24	0.49	มากที่สุด	4.35	0.71	มากที่สุด	4.30	0.60	มากที่สุด
รวม	4.56	0.50	มากที่สุด	4.43	0.63	มาก	4.50	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านประสิทธิผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.63)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในข้อประสิทธิภาพด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.66), ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.58), ประสิทธิภาพด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.52) และ ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.50) ตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60)

2.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านความยั่งยืน

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ด้านความยั่งยืน (S: Sustainability Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต (N=29 คน)			ผู้ใช้บัณฑิต (N=17คน)			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองและหน่วยงานได้อย่างดี	4.41	0.55	มาก	4.41	0.49	มาก	4.41	0.52	มาก
2. สามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้	4.48	0.67	มาก	4.53	0.33	มากที่สุด	4.51	0.50	มากที่สุด
3. มีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาขาวิชาอย่างเหมาะสม	4.69	0.60	มากที่สุด	4.47	0.42	มาก	4.58	0.51	มากที่สุด
4. มีความรู้ในสาระของสาขาวิชา	4.69	0.58	มากที่สุด	4.53	0.42	มากที่สุด	4.61	0.50	มากที่สุด
5. มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม	4.41	0.65	มาก	4.53	0.66	มากที่สุด	4.47	0.66	มาก
6. มีการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสม	4.62	0.73	มากที่สุด	4.12	0.49	มาก	4.37	0.61	มาก
7. มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม	4.62	0.88	มากที่สุด	4.41	0.60	มาก	4.52	0.74	มากที่สุด
8. มีการพัฒนาด้านทักษะด้านภาษาอย่างเหมาะสม	4.42	0.55	มาก	4.35	0.48	มาก	4.39	0.52	มาก
9. มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูลอย่างเหมาะสม	4.38	0.67	มาก	4.41	0.42	มาก	4.40	0.55	มาก
รวม	4.52	0.65	มากที่สุด	4.42	0.48	มาก	4.47	0.57	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านความยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.65) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในข้อมีความรู้ในสาระของสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือมีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาขาวิชาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51), มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.74), สามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50), มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.66), สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานของตนเองและหน่วยงานได้อย่างดี ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.52), มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) และ มีการพัฒนาด้านทักษะด้านภาษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.52) ตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือมีการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.61)

2.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านการถ่ายโยงความรู้

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ด้านการถ่ายโยงความรู้ (T: Transportability Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	บัณฑิต (N=29 คน)			ผู้ใช้บัณฑิต (N=17คน)			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. สามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอกหรือในสถานที่ทำงาน	4.62	0.67	มากที่สุด	4.41	0.42	มาก	4.52	0.55	มากที่สุด
2. มีการปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน	4.62	0.60	มากที่สุด	4.62	0.33	มากที่สุด	4.62	0.47	มากที่สุด
3. สามารถ/มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	4.72	0.58	มากที่สุด	4.56	0.60	มากที่สุด	4.64	0.59	มากที่สุด
รวม	4.65	0.62	มากที่สุด	4.53	0.45	มากที่สุด	4.59	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านการถ่ายโยงความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.62) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.45)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในข้อสามารถ/ มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือมีการปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอกหรือในสถานที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.55)

ตอนที่ 3 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
จากบัณฑิตนักศึกษาคณาจารย์ผู้สอน และกรรมการ/ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
1. ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร มี ความชัดเจน เหมาะสม และ สามารถนำไป ปฏิบัติใช้ได้จริง หรือไม่มากนัก เพียงใด วัตถุประสงค์ 1. เพื่อผลิต มหาบัณฑิต สาขาทัศน ศิลป์ศึกษา ที่มี ความสามารถวิ จักษ์ทาง ทัศนศิลป์ ระดับสูง มี ประสิทธิภาพ ทางการสอน ศิลปะ ทั้งในด้าน ปฏิบัติ ด้าน วิชาการ และ เทคนิคการสอน	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์เขียนได้ ครอบคลุมมีครบทุกด้านทั้ง สายครูด้านเทคนิคการสอน ด้านวิจัยวิชาการวิจารณ์ และทางด้านความคิด สร้างสรรค์ในงานศิลปะ สามารถนำไปต่อยอด ความรู้ได้เป็นอย่างดีและ สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์มีความ เหมาะสมและสามารถ นำไปใช้ได้จริงในการทำงาน	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่า เหมาะสมชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้ จริงในทางปฏิบัติ	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่า เหมาะสมชัดเจนดี แล้วและสามารถ นำไปใช้ได้จริง มีผู้เสนอให้ตัดเรื่อง การสอนศิลปะออก ควรเพิ่มข้อ 5. เป็น มหาบัณฑิตที่มี ความสามารถทั้งการ สร้างสรรค์ทัศนศิลป์ และการจัดการทาง การศึกษาได้
2. เพื่อพัฒนา คุณภาพครูสอน ศิลปะที่มี ประสิทธิภาพ มี จรรยา และ ศรัทธาใน วิชาชีพ ตลอดจนมี คุณธรรมใน	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามีความ เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามีความ เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามีความ เหมาะสม แต่ควรปรับใน ประเด็นมีจรรยาอาจ กล่าวถึงจรรยาบรรณ วิชาชีพครูตามหลัก คุณธรรมการผลิตครู ของคณะศึกษาศาสตร์	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามีความ เหมาะสม ควรแยกความสามารถ ให้เป็นสร้างสรรค์และ วิชาการหรือวิชาการ และสร้างสรรค์เพราะ ความสามารถแต่ละ คนในการสร้างสรรค์

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
ฐานะผู้ที่จะเป็น ครูสอนศิลปะที่ดี ของสังคมไทย			อย่างชัดเจน	และวิชาการจะมาก น้อยไม่เท่ากัน
3. เพื่อผลิตผู้มีความ สามารถในการ จัดการ บริหาร การศึกษา การ วิจัย วิจัย และการเผยแพร่ ศิลปะ มีทัศนคติ ที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็น แนวทางนำ คุณประโยชน์มา สู่การศึกษาและ การพัฒนางาน ด้านศิลปะ	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม
4. เพื่อผลิตผู้มีความ สามารถในการ สร้างสรรค์ ผลงานศิลปะทั้ง ด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถ เชื่อมโยง ปฏิสัมพันธ์กับ สาขาวิชาศิลปะ อื่นๆ และ ศาสตร์ใน สาขาวิชาทั่วไป ได้	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม
2. ท่านคิดว่า ควรเพิ่มหรือลด วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม ภาษาอังกฤษพื้นฐานเรียน เน้นเป็นวิชาการเกินไปควร	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม ควรเพิ่มระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ให้มาก	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม ควรเพิ่มรายวิชาที่ เกี่ยวข้องกับ	ส่วนใหญ่มีความเห็น สอดคล้องกันว่ามี เหมาะสม

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด	<p>ปรับให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ในวิชาชีพครู</p> <p>ควรเพิ่มระยะเวลาในส่วนเนื้อหาของฝั่งทางวิชาศึกษาศาสตร์และช่วงเวลาในการปฏิบัติการเรียนการสอนให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน</p> <p>ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในหลักสูตรหรือการศึกษาดูงานต่างประเทศ</p> <p>ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนและรายวิชาที่นักศึกษาหรือผู้เรียนเลือกอาจจะได้ไม่ครบด้วยระยะเวลาที่จำกัดควรปรับลดเนื้อหาวิชาศิลปะเพิ่มรายวิชาที่เน้นตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด</p>	ยิ่งขึ้น	<p>สุนทรียศาสตร์ในหมวดวิชาบังคับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องของศิลปะทั้ง 4 แกนให้มากยิ่งขึ้นได้แก่ศิลปะปฏิบัติประวัติศาสตร์ศิลป์ศิลปะวิจารณ์และสุนทรียศาสตร์</p>	
3. ท่านคิดว่า ปัจจัยนำเข้าใน ด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหา หลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการ ค้นคว้า คุณสมบัติของ ผู้สมัครเรียน มี ความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด	<p>ในภาพรวมมีความเหมาะสมทุกประเด็น</p> <p>เนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมดีที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงบุคลากรมีความเชี่ยวชาญวัสดุอุปกรณ์และสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมปานกลางคอมพิวเตอร์ค่อนข้างมีปัญหาอาจเนื่องจากการใช้งานมานาน</p> <p>แต่คุณสมบัติผู้เรียนต้องรับผู้เรียนที่ไปทำงานหรือ</p>	<p>ในภาพรวมมีความเหมาะสมทุกประเด็น</p> <p>บุคลากรเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านศิลปะและทางด้านการศึกษาเป็นอย่างดี</p> <p>หลักสูตรเปิดกว้างเรื่องของคุณสมบัติของผู้เรียนทั้งผู้เรียนที่มีประสบการณ์และผู้เรียนที่ยังไม่มีประสบการณ์ให้สามารถศึกษาต่อได้เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพ</p> <p>สิ่งที่ควรปรับปรุง</p>	<p>ในภาพรวมมีความเหมาะสมทุกประเด็น</p> <p>ควรเพิ่มเติมเรื่องแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการค้นคว้า</p> <p>ควรปรับปรุงเครื่องมือสื่อสารสนเทศที่เก่าและค่อนข้างชำรุดในห้องเรียน</p> <p>ควรตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนให้สมบูรณ์ขึ้นวัสดุเช่นคอมพิวเตอร์มีปัญหาหลายครั้ง</p> <p>ควรมีระบบการพัฒนาอาจารย์และนักศึกษาให้เป็นรูปธรรม</p> <p>ปัญหาเรื่องของเวลาที่มีน้อยเกินไป</p>	

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
	<p>ต้องการหรือมีใจในการ อยากเรียนจริงๆเพื่อลด ปัญหาการออกหรือไม่มา เรียนกลางคันทำให้เกิด ปัญหาและมีผลต่อ หลักสูตร</p> <p>ควรเพิ่มแหล่งค้นคว้าวิจัย ทางด้านศิลปะมากขึ้นและ ควรปรับปรุงเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัย</p> <p>ควรมีการคัดสรรผู้เข้า ศึกษาหลายแขนงวิชาเช่น ศิลปะไทยจิตรกรรมไทย จิตรกรรมสากลและการ ออกแบบ</p>	<p>ระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่ เหมาะสม</p> <p>แหล่งข้อมูลค้นคว้ายังไม่ เพียงพอต่อความต้องการ</p> <p>คุณสมบัติของผู้เรียน ระหว่างผู้มีประสบการณ์ครู กับไม่มีประสบการณ์ครูทำ ให้เกิดการปรับตัว ค่อนข้างมากเพราะเนื้อหา ของฝั่งศึกษาศาสตร์และ เวลาเรียนทำให้เกิดความ แตกต่างต่อการรับรู้ของ ผู้เรียน</p> <p>ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เหมาะสมน้อยที่สุด ควรเพิ่ม ห้องปฏิบัติการเพื่อสะดวก ต่อการทำงานและการขน ย้าย</p>		
4.ท่านคิดว่า กระบวนการ จัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของ หลักสูตรศิลป มหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศน ศิลปศึกษา มี ความเหมาะสม หรือไม่เพราะ เหตุใด	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มี ความเห็นว่าเป็นภาพรวมมี ความเหมาะสมดีเป็นอย่างมาก</p> <p>ควรจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน นอกสถานที่เช่นไป ต่างจังหวัดหรือไป ต่างประเทศ เพื่อเพิ่ม โอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ในสถานที่จริง</p> <p>ควรเพิ่มการนำเสนอ ผลงานของผู้เรียนผ่าน นิทรรศการและเวที งานวิจัยให้บ่อยขึ้น</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มี ความเห็นว่าเป็นภาพรวมมี ความเหมาะสมดีแล้ว</p> <p>มีข้อดีในการใช้บุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายคน เข้าร่วมกันสอนมี ความสามารถแนะนำให้ ความรู้เปิดประสบการณ์ให้ ความคิดต่างๆที่น่าสนใจ และมีประโยชน์</p> <p>กิจกรรมที่จัดให้นักศึกษา เพื่อศึกษาเทคนิคและ แนวคิดในทางการศึกษา และการสร้างสรรค์งาน ศิลปะ นักศึกษาสามารถนำ ความรู้ไปปรับใช้ได้จริง ทำ</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็น เหมาะสมดีแล้ว</p> <p>เนื่องจากเวลาเรียน แยกเป็นวันเสาร์ เรียนทางคณะ จิตรกรรมวันอาทิตย์ เรียนทางคณะ ศึกษาศาสตร์ทำให้ ผู้เรียนสะดวกในการ เดินทางและการจัด เวลาเรียน</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าเป็น เหมาะสมดีแล้ว</p> <p>มีการสอนเป็นทีมและ สอนเดี่ยว</p> <p>สามารถส่งเสริมให้ นักศึกษาสามารถนำ ความรู้ในเชิงทฤษฎี มาประยุกต์ใน ลักษณะของการ ปฏิบัติได้จริง</p> <p>ช่วงเวลาที่ทำ วิทยานิพนธ์น้อย เกินไป</p>

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
	ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอเนื่องจากรายวิชาเนื้อหาเยอะ ควรให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น	ให้ผู้เรียนที่ไม่มีประสบการณ์ได้เกิดความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมกับตนเองได้ ควรเพิ่มการให้ประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนจากสถานที่จริง เช่น การศึกษาดูงาน ระยะเวลาในการเรียนมีน้อยเกินไป		
5. ท่านคิดว่า จุดเด่น/จุดด้อย ในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด	<p>โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจุดเด่นเป็นสาขาที่ตรงต่อความต้องการของผู้เป็นครูสอนศิลปะและสามารถทำงานได้ทั้งสองด้านทั้งเป็นครูได้และสามารถทำงานทางด้านศิลปะได้</p> <p>มีเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนดีมากรวมทั้งอาจารย์ผู้สอนก็มีคุณภาพ</p> <p>จุดด้อยเนื้อหาวิชาเยอะเพราะวิชาชีพครูไม่สามารถเรียนจบได้ภายใน 2 ปีถ้าจะให้ได้ครูที่มีคุณภาพและนักศึกษาบางคนจบศิลปะอย่างเดียวเพื่อมาเรียนจริงๆจะทำให้รู้สึกยากหรือไม่อยากเรียนเพราะเนื้อหาบรรยายเยอะทำให้เกิดปัญหาการลาออก</p> <p>สถานที่และเวลาในการเผยแพร่ร่างของผู้จบการศึกษายังขาดแคลนไม่</p>	<p>โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจุดเด่น คือมีการสอนร่วมระหว่าง 2 คณะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งด้านทางสายวิชาการและสายสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถจบออกไปแล้วเป็นครูและเป็นศิลปินได้ การปฏิบัติมีความหลากหลาย เชื่อมโยงศิลปะกับครูได้อย่างเข้าใจชัดเจน</p> <p>โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจุดด้อย คือเรื่องใบประกอบวิชาชีพที่ไม่สามารถมีได้ ควรเพิ่มเติมให้ในหลักสูตร</p> <p>เวลาในการเรียนน้อยเกินไป การปฏิบัติทางวิชาการมีเวลาน้อยในการทดลองสอน</p> <p>ควรเพิ่มเติมเรื่องของกิจกรรมและการทัศนศึกษานอกสถานที่</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจุดเด่นผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจและมีความต้องการเรียนรู้เป็นหลักสูตรที่บูรณาการสร้างสรรค์ศิลปะและการถ่ายทอดให้ผล</p> <p>การพัฒนา นักศึกษา มีการบูรณาการร่วมกันทั้งของ 2 คณะ</p> <p>จุดด้อยคือนักศึกษขาดความรู้พื้นฐานด้านศึกษาศาสตร์</p> <p>จุดด้อยควรเพิ่มในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้นในทุกรายวิชา</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจุดเด่นเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะผู้เรียนจะมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติ</p> <p>เป็นหลักสูตรความร่วมมือระหว่าง 2 คณะซึ่งเป็นคณะที่มุ่งผลิตครูและคณะที่มีชื่อเสียงทางศิลปะมีความประสานกลมกลืนการของหลักสูตรของคณะจิตรกรรมและคณะศึกษาศาสตร์ผู้สอนมีชื่อเสียงและมีประสบการณ์สูง</p> <p>นักศึกษามีอิสระในการนำเสนอสาระในวิทยานิพนธ์ได้</p>

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
	เพียงพอ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เรียนเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์สำหรับผู้ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยจึงต้องจัดสรรเวลาให้มากยิ่งขึ้น ขาดอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียน ไม่มีกิจกรรมนอกพื้นที่กิจกรรมต่างจังหวัดทำให้นักศึกษาเรียนแบบนอกระบบ	เรื่องสถานที่ในการปฏิบัติงานยังไม่มีเพียงพอ		จุดด้อยคือ นักศึกษามีพื้นฐานทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันมาก
6.ท่านคิดว่า ปัญหา/อุปสรรค ในการจัดการ เรียนการสอนใน หลักสูตรนี้ คือ อะไร เพราะเหตุ ใด	ระยะเวลาช่วงเวลาของการจัดการเรียนการสอนที่จำกัด สถานที่ขายอาหารและร้านค้าร้านอาหารไม่เพียงพอ สถานที่ในการปฏิบัติงานศิลปะไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ระยะเวลาการเรียนที่จำกัดบางวิชาเนื้อหาหนักทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากเนื้อหานั้นมากเท่าที่ควร ปริมาณงานที่มอบหมายเยอะเกินไป	ปัญหาอุปสรรคเป็นเรื่องของสถานที่ในการปฏิบัติงานจริงมีไม่เพียงพอหรือไม่มี การจัดเตรียมให้สามารถทำงานในสถานที่ได้จริงทำให้การขนย้ายผลงานลำบาก และเกิดการชำรุดระหว่างทาง เวลาเป็นอุปสรรคเพราะช่วงเวลารับเรียนอาจจะไม่เพียงพอกับเนื้อหาที่สอน ระยะเวลาที่น้อยเกินไป ส่งผลทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง สื่อในการจัดการเรียนการสอนเช่นคอมพิวเตอร์มีปัญหาระบบขัดข้องในบางครั้ง พื้นฐานความรู้ของนักศึกษาที่รับเข้ามาไม่เท่ากัน	การเดินทางของผู้เรียนที่อยู่ไกลบางที่ในรายวิชาที่เรียนตอนเช้ามักจะมาทันสายเป็นประจำและเข้าเรียนไม่ครบทำให้อาจขาดความรู้ในเนื้อหาครั้งที่หยุดไป	เวลาในการเรียนจำกัดเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ พื้นฐานความรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างหลากหลาย รายวิชาที่ระบุในหลักสูตรมีมากเกินไป ในขณะที่เวลาสอนมีเพียง 2 วันต่อสัปดาห์
7.ท่านมี ข้อเสนอแนะอื่น	หลักสูตรควรปรับให้นักศึกษาสามารถได้ใบ	หลักสูตรควรจัดให้มีใบประกอบวิชาชีพเพิ่ม	ควรจัดการสัมมนาผู้รับผิดชอบ	ควรมีการจัดสัมมนาหรือศึกษาดูงานนอก

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
ใดในการบริหาร จัดการหลักสูตร นี้ เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อ หลักสูตรใน อนาคตหรือไม่ อย่างไร	<p>ประกอบวิชาชีพครูโดยอาจ เน้นเรียนศิลปะน้อยแล้วมา เรียนรายวิชาที่เน้นตาม มาตรฐานที่ครุสภากำหนด และความเป็นครูทำให้ สามารถนำไปใช้ได้จริงและ สอนด้านวิจัยให้สามารถ นำไปใช้เป็นแนวทางในการ ทำวิทยฐานะหรือทำวิจัยใน ชั้นเรียนได้จริง</p> <p>ควรมีการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้นอกสถานที่จาก สถานที่จริงเช่นศึกษาดูงาน บ้านศิลปินศึกษาดูงาน ต่างประเทศโดยมี คณาจารย์เป็นผู้นำทีม ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับ การทำงานหรือปฏิบัติงาน ของนักศึกษาภาคพิเศษ เพิ่มให้มากขึ้น ควรเพิ่มระยะเวลาในการ เรียนวิชาในหลักสูตรทาง ฝั่งคณะศึกษาศาสตร์ เพราะเนื้อหารายวิชา ค่อนข้างยาก และเยอะ</p> <p>ควรปรับรายวิชา ภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ จริง</p>	<p>หากมีการเพิ่มวันหรือ ระยะเวลาเรียนในรายวิชา ให้มากขึ้นจะเกิดความ สมดุลกับเนื้อหาที่มาก</p> <p>ควรเสริมเนื้อหาและจัด กิจกรรมเสริมให้มากขึ้น</p> <p>สถานที่ไม่เพียงพอ</p> <p>ควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และระยะเวลาในการเข้า เรียน</p> <p>เวลาของหลักสูตรอาจต้อง ขยายเป็น 2.5 ปีถึง 3 ปี เพราะเนื้อหาที่เรียนมาก เกินไปบางวิชาอาจไม่จำเป็น เท่าที่ควรทำให้วิชาเรียน กระชั้นชิดกันการสอน เป็นไปอย่างเร่งรีบ</p>	<p>หลักสูตรและผู้สอน เพิ่มสร้างความเข้าใจ และประเมิน กระบวนการจัด หลักสูตรร่วมกัน</p>	<p>สถานที่เพื่อเชื่อม ความสัมพันธ์ คณาจารย์ทั้ง 2 คณะ ให้เกิดความเข้าใจใน ระบบการทำงานให้ มากยิ่งขึ้น</p> <p>อยากให้รายวิชาลดลง และกำหนดให้เป็น รายวิชาที่มีความ ต่อเนื่องกัน</p>
8. ท่านคิดว่า การบริหาร จัดการหลักสูตร ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศน ศิลปศึกษา มี ประสิทธิภาพ	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มี ความเห็น ว่า โดยรวมมี ประสิทธิภาพมาก โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน มี การจัดการเรียนการสอน เป็นทีมทำให้เกิดคุณภาพ ในการเรียนการสอนใน</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่มี ความเห็น ว่า มีประสิทธิภาพ มากเพราะนักศึกษาสามารถ นำความรู้ไปใช้ได้จริงในการ ทำงานผู้สอนเป็น ผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้รู้จึงทำ ให้ได้รับความรู้เต็มที่</p>	<p>ความคิดเห็นส่วน ใหญ่มีความเห็นว่ามี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลดี</p>	<p>ความคิดเห็นส่วนใหญ่ มีความเห็นว่ามี ประสิทธิภาพดีในการ บริหารจัดการ</p>

ตารางที่ 18 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตร

รายการที่ สอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม			
	บัณฑิต	นักศึกษา	อาจารย์ผู้สอน	กรรมการ/ อาจารย์ประจำ
และประสิทธิผล มากนักน้อยเพียงใด อย่างไร	ครบทุกด้าน สามารถ พัฒนาผู้เรียนหรือนักศึกษา ที่จบใหม่หรือผู้ที่อยู่ใน อาชีพต่างๆทำให้เพิ่มพูน ความรู้มากยิ่งขึ้นเป็นการ พัฒนาศักยภาพการทำงาน การดำเนินงานและการ ดำรงอาชีพต่อไป	การบริหารเรื่องระยะเวลา การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ มากกว่านี้เน้นในเรื่องที่จะ สร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อ นำไปใช้ได้จริงทั้งพัฒนางาน ตนเองและนำไปสอนใน วิชาชีพ		
9. ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม	ควรปรับให้มีใบประกอบ วิชาชีพเพิ่มไว้ในหลักสูตร	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ตอนที่ 4 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับ
คุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการจากผู้ใช้หาคณะ

ตารางที่ 19 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากผู้ใช้อหาคณะ

รายการที่สอบถาม	คำตอบจากผู้ใช้อหาคณะ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ต้องการผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมต่อวิชาชีพและสังคม ซื่อสัตย์อุทิศเวลาให้หน่วยงานและรับผิดชอบหน้าที่ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เคารพในสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล
2. ด้านความรู้	มีความรู้และถ่ายทอดความรู้ได้ดี เข้าใจบริบทของสถานศึกษาในท้องถิ่น ต้องการผู้ที่มีความรู้ตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีความรู้รอบตัวด้าน อื่นๆที่เหมาะสม มีทักษะทางศิลปะที่ดี
3.ด้านทักษะทางปัญญา	มีทักษะทางปัญญาสอดคล้องกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สามารถควบคุมอารมณ์ ที่ส่งผลต่องานและองค์กรได้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีไหวพริบในการแก้ปัญหาการกำหนด กระบวนการในการทำงานได้เป็นอย่างดี มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ดี
4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง	ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีความรับผิดชอบ

ตารางที่ 19 ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากผู้ใช้งานบัณฑิต

รายการที่สอบถาม	คำตอบจากผู้ใช้งานบัณฑิต
บุคคลและความรับผิดชอบ	สามารถทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือหน่วยงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร
5.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	สามารถใช้เครื่องมือสารสนเทศได้เป็นอย่างดี สามารถใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม
6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ไม่มี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิภาพ ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดความรู้
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPP_{EST} Model โดยประเมินผลหลักสูตรใน 8 ด้านคือ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ด้านการถ่ายทอดความรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 5 กลุ่ม ได้แก่ โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบไปด้วยผู้เกี่ยวข้อง 5 กลุ่ม ได้แก่ บัณฑิต จำนวน 29 คน, นักศึกษา จำนวน 23 คน, คณาจารย์ผู้สอน จำนวน 17 คน, คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 14 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 17 คน กลุ่มเป้าหมายได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามทั้งแบบ chick list และคำถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในครั้งนี้สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ที่ได้จากบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.52) โดยนักศึกษาและผู้ใช้ บัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.60), ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.47) ส่วนคณะกรรมการบริหาร บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอน มีความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.58), ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.56), ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.43)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านบริบท ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.47) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53) ด้านผลกระทบ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.46) ด้านประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ และด้านที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ด้านความยั่งยืน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42)

2. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของบัณฑิต นักศึกษา คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อหลักสูตรศิลป มหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านบริบทมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.47) โดย อาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) รองลงมาได้แก่ กรรมการบริหาร/อาจารย์ประจำหลักสูตร ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.54), บัณฑิต ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.41) และลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.54) รองลงมาได้แก่ ด้านการดำเนินงานหลักสูตร ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.47) และด้าน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านโครงสร้าง หลักสูตร ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.52)

3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ในภาพรวม บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศน ศิลปศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.59) โดยความคิดเห็นจาก บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.46) และนักศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.73) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการ บริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.70)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.45) รองลงมาได้แก่ ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการ

หลักสูตร ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.59) และด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.58)

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวม บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ และผู้สอน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลปศึกษา ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53) โดย กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ บัณฑิต ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.62) และอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ นักศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียนมี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.47) รองลงมาได้แก่ ด้านประกันคุณภาพ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.53), ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.50), ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนใน หลักสูตร ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) และด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.56)

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า ในภาพรวม บัณฑิต นักศึกษา กรรมการ ผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลปศึกษา ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42) โดย กรรมการ/อาจารย์ประจำ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ บัณฑิต ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.69), อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46), ผู้ใช้บัณฑิต ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.52)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านคุณภาพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.41), ด้านความรู้/ความสามารถ ของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.43), ด้านเข้าปฎิบัติที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงาน ของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.40) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.39) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ของบัณฑิต ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.22)

6. ผลการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า ในภาพรวม บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความ คิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านผลกระทบ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.46) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.52) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.38)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อคำถาม ท่านสามารถนำผลที่เกิดจากการเรียน ไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.62)

รองลงมาคือ ท่านได้ผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.49), ท่านได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาไปสร้างผลงานทางวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.45), หน่วยงานได้รับผลประโยชน์จากการ ทำงานของบัณฑิตตรงตามที่คาดหวัง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุดคือ บัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถในสายวิชาชีพอย่างเต็มที่ในการช่วยพัฒนาหน่วยงานหรือ องค์กร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.33)

7. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล พบว่า ในภาพรวม บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความ คิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านประสิทธิผล โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.63)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อประสิทธิภาพด้านการจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.66), ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.58), ประสิทธิภาพด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.52) และ ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60)

8. ผลการประเมินด้านความยั่งยืน พบว่า ในภาพรวม บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความ คิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านความยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.65) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อ มีความรู้ในสาระของสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยมาก ที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ มีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาขาวิชาอย่าง เหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51), มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.74), สามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50), มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.66), สามารถนำความรู้ที่ได้ จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานของตนเองและหน่วยงานได้อย่างดี ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.52), มี การพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) และ มีการพัฒนา ด้านทักษะด้านภาษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.61)

9. ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ พบว่า ในภาพรวม บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านการถ่ายโยงความรู้ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.62) และผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.45)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อ สามารถ/มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ มีการปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอกหรือในสถานที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.55)

ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากข้อคำถามปลายเปิด 9 ข้อ พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมชัดเจนดีแล้วและสามารถนำไปใช้ได้จริง มีผู้เสนอให้ตัดเรื่องการสอนศิลปะออกในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ส่วนในข้อที่ 2 มีผู้เสนอให้ปรับในประเด็นมีจรรยาอาจากกล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามหลักคุณธรรมการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์อย่างชัดเจน และถ้าสามารถแยกความสามารถให้เป็นสร้างสรรค์และวิชาการหรือวิชาการและสร้างสรรค์ได้ก็จะดีเพราะความสามารถแต่ละคนในการสร้างสรรค์และวิชาการจะมากน้อยไม่เท่ากัน และควรเพิ่มข้อ 5. เป็นมหาบัณฑิตที่มีความสามารถทั้งการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์และการจัดการทางการศึกษาได้

2. ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลาอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม แต่อาจปรับแก้ไขรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานเรียนที่เน้นเป็นวิชาการมากเกินไปส่งผลให้นักศึกษาบางคนที่ไม่ได้เรียนมานานเรียนไม่เข้าใจ ควรเพิ่มระยะเวลาการเรียนในส่วนรายวิชาหรือเนื้อหาของฝั่งทางศึกษาศาสตร์และทางสร้างสรรค์และช่วงเวลาในการปฏิบัติการเรียนการสอนให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในหลักสูตรหรือการศึกษาดูงานต่างประเทศ และมีผู้เสนอให้ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ ในหมวดวิชาบังคับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องของศิลปะทั้ง 4 แกนให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ศิลปะปฏิบัติประวัติศาสตร์ศิลป์ศิลปะวิจารณ์และสุนทรียศาสตร์

3. ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมทุกประเด็น มีความเหมาะสมเป็นอย่างมากทั้ง

บุคลากรมีความเชี่ยวชาญ ให้ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง บุคลากรและเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมดี แต่วัสดุอุปกรณ์และสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมปานกลาง เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างมีปัญหาอาจเนื่องจากการใช้งานมานาน เครื่องมือสื่อสารสนเทศที่เก่าและค่อนข้างชำรุดในห้องเรียน คุณสมบัติผู้เรียนต้องรับผู้เรียนที่ไปทำงานหรือต้องการหรือมีใจในการอยากเรียนจริงๆ เพื่อลดปัญหาการออกหรือไม่มาเรียนกลางคันทำให้เกิดปัญหาและมีผลต่อหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียนระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ครูกับไม่มีประสบการณ์ครูทำให้เกิดการปรับตัวค่อนข้างมากเพราะเนื้อหาของฝั่งศึกษาศาสตร์และเวลาเรียนทำให้เกิดความแตกต่างต่อการรับรู้ของผู้เรียนค่อนข้างมาก ควรเพิ่มแหล่งค้นคว้าวิจัยทางด้านศิลปะมากขึ้น และการเข้าสู่การค้นคว้าทางออนไลน์ของมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยควรปรับปรุง ควรมีการคัดสรรผู้เข้าศึกษาหลายแขนงวิชามากกว่านี้ภายในสาขาวิชาเช่น ศิลปะไทย จิตรกรรมไทย จิตรกรรมสากล และออกแบบ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมน้อยที่สุด ควรปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติงานทางศิลปะได้สะดวกยิ่งขึ้นเพราะในบางครั้งการทำงานจำเป็นต้องใช้สถานที่ที่ต้องการให้เพิ่มห้องปฏิบัติการเพื่อสะดวกต่อการทำงานและการขนย้าย ควรมีระบบการพัฒนาอาจารย์และนักศึกษาให้เป็นรูปธรรม และปัญหาเรื่องของเวลาการเรียนในหลักสูตรที่มีน้อยเกินไป

4. ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว กิจกรรมที่ทั้งจัดให้นักศึกษาเพื่อศึกษา เทคนิคและแนวคิดในทางการศึกษาและการสร้างสรรค์งานศิลปะและนักศึกษาก็สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้จริง ทำให้ผู้เรียนที่ไม่มีประสบการณ์ได้เกิดความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมกับตนเองได้ มีการใช้บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายคนจากทั้งทางศึกษาศาสตร์และทางสร้างสรรค์เข้าร่วมกันสอน แต่ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่เช่น ไปต่างจังหวัด หรือไปต่างประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสถานที่จริง ควรเพิ่มการนำเสนอผลงานของผู้เรียนผ่านนิทรรศการและเวทีงานวิจัยให้บ่อยขึ้น เนื่องจากระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีแค่ 2 วันต่อสัปดาห์และรายวิชานี้เนื้อหาแน่นมีมาก ทำให้ได้ทำงานแบบจำกัด ได้ผลงานไม่มีคุณภาพ ควรให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น การศึกษาทางด้านศิลปะบางรายวิชาเช่นความเป็นสุนทรียภาพในการทางศิลปะ ด้านการสร้างสรรค์จะต้องบ่มเพาะและนักศึกษาต้องการเวลาในการทำความเข้าใจตนเองมากกว่านี้ และช่วงเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อาจจะน้อยเกินไป

5. ท่านคิดว่าจุดเด่น/ จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่างุดเด่น คือมีการสอนร่วมกันระหว่าง 2 คณะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้ง ด้านทางสายวิชาการและสายสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถจบออกไปแล้วเป็นครูและเป็นศิลปินได้ การปฏิบัติมีความหลากหลาย เชื่อมโยงศิลปะกับครูได้อย่างเข้าใจชัดเจน ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจและมี

ความต้องการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่บูรณาการสร้างสรรค์ศิลปะและการถ่ายทอดให้ผล ทั้งอาจารย์ผู้สอนมีชื่อเสียงและมีประสบการณ์สูง และนักศึกษามีอิสระในการนำเสนอสาระในวิทยานิพนธ์ได้

ส่วนจุดด้อย มีประเด็นในเรื่องของเนื้อหารายวิชาที่มากเกินไป เพราะวิชาชีพครูไม่สามารถเรียนจบได้ภายใน 2 ปี ถ้าจะให้ได้ครูที่มีคุณภาพและเนื่องจากนักศึกษาบางคนจบศิลปะในระดับปริญญาตรีมาอย่างเดียว นักศึกษาบางคนขาดความรู้พื้นฐานด้านศึกษาศาสตร์อย่างมาก จะทำให้รู้สึกวุ่นวายทางวิชาการนั้นยาก เกิดความรู้สึกไม่อยากเรียนเพราะเนื้อหาบรรยายมากเกินไป ส่งผลต่อปัญหาการลาออกกลางคัน เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เรียนเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์สำหรับผู้ทำงานไปเรียนไปด้วยจึงต้องจัดสรรเวลาให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีปริมาณมาก จึงต้องการให้เพิ่มเวลาในการศึกษาให้มากขึ้น อีกทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ยังขาดอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียน และไม่มีกิจกรรมนอกพื้นที่กิจกรรมต่างจังหวัด เรื่องสถานที่ในการปฏิบัติงานยังไม่มีเพียงพอทำให้งานเคลื่อนย้ายลำบากหรืออาจชำรุดได้ นักศึกษามีทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันมาก สถานที่และเวลาในการเผยแพร่งานของผู้จบการศึกษายังขาดแคลนไม่เพียงพอ และควรเพิ่มในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้นในทุกรายวิชา

6. ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ารายวิชาที่ระบุในหลักสูตรมีมากเกินไป ระยะเวลาช่วงเวลาของการจัดการเรียนการสอนที่จำกัด วันเวลาในการเรียนเสาร์อาทิตย์น้อยเกินไป มีเพียง 2 วันต่อสัปดาห์ ปริมาณงานที่มอบหมายมากเกินไป ช่วงเวลาการเรียนอาจจะไม่เพียงพอกับเนื้อหาที่สอน ระยะเวลาที่น้อยเกินไป ส่งผลทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง ทั้งพื้นฐานความรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างหลากหลาย บางคนไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านศึกษาศาสตร์เลย ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อนที่มีพื้นฐานความรู้มาบ้างแล้ว สถานที่ร้านอาหารและร้านค้าร้านอาหารและสถานที่ในการปฏิบัติงานศิลปะไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา สื่อในการจัดการเรียนการสอนไม่พร้อมเช่น คอมพิวเตอร์มีปัญหาระบบขัดข้องในบางครั้ง

7. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

หลักสูตรควรปรับให้นักศึกษาสามารถได้ใบประกอบวิชาชีพครู โดยอาจเน้นเรียนศิลปะน้อยลง แล้วเรียนรายวิชาที่เน้นตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด และความเป็นครูทำให้สามารถนำไปใช้ได้จริง และสอนด้านวิจัยให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำวิทยฐานะหรือทำวิจัยในชั้นเรียนได้จริง ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่จากสถานที่จริง เช่น ศึกษาดูงานบ้านศิลปิน ศึกษาดูงานต่างประเทศ โดยมีคณาจารย์เป็นผู้นำทีม ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการทำงานหรือปฏิบัติงานของนักศึกษาภาคพิเศษ เพิ่มให้มากขึ้น ควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนวิชาในหลักสูตรทางฝั่งคณะศึกษาศาสตร์ เพราะเนื้อหาวิชาค่อนข้างยากและมาก ควรปรับรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง ควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาการทำงานที่ได้รับมอบหมายและระยะเวลาในการเข้าเรียน เนื้อหาที่เรียนมากเกินไปบางวิชาอาจไม่จำเป็นเท่าที่ควรทำให้วิชาเรียนกระชั้นชิดกัน การสอนเป็นไปอย่างเร่งรีบ เสนอให้รายวิชาลดลงและกำหนดให้เป็นรายวิชาที่มีความต่อเนื่องกัน

ต้องการให้มีการสอนร่วมกันของอาจารย์ทั้งสองฝั่งให้มากยิ่งขึ้น ควรจัดการสัมมนาผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอน เพิ่ม สร้างความเข้าใจและประเมิน กระบวน การจัดหลักสูตรร่วมกัน ควรมีการจัดสัมมนาหรือศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์คณาจารย์ทั้ง 2 คณะให้เกิดความเข้าใจในระบบการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นโดยรวมนั้นมีประสิทธิภาพมาก โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน มีการจัดการเรียนการสอนเป็นทีมทำให้เกิดคุณภาพในการเรียนการสอนในครบทุกด้าน สามารถพัฒนาผู้เรียนหรือนักศึกษาที่จบใหม่หรือผู้ที่อยู่ในอาชีพต่างๆ ทำให้เพิ่มพูนความรู้มากยิ่งขึ้นเป็นการพัฒนาศักยภาพการทำงาน การดำเนินงานและการดำรงอาชีพต่อไป แต่การบริหารเรื่องระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะให้มากขึ้น เน้นในเรื่องการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อนำไปใช้ได้จริงทั้งพัฒนางานตนเองและนำไปสอนในวิชาชีพ

9. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม บัณฑิตเสนอควรปรับให้มีใบประกอบวิชาชีพเพิ่มไว้ในหลักสูตร

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากความคิดเห็นของ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา นักศึกษา คณาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร มีประเด็นที่คณะผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด หลักสูตรมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และ กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยมีผลการดำเนินการตามมาตรฐานและเป็นไปตาม เกณฑ์ทุกข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรที่ชัดเจน การวางแผนการใช้หลักสูตรที่เหมาะสม มีการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี ทั้งความร่วมมือที่ดีจากคณาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิทั้งจาก 2 คณะวิชา ส่งผลให้การดำเนินงานด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ประกอบกับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษา/ผู้ประกอบการได้อย่างครบถ้วน กล่าวคือ เนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งด้านการสร้างสรรค์งานศิลปะ แนวคิด และรูปแบบ เทคนิคต่างๆ ทางศิลปะ และทางด้านวิชาการ การศึกษา การจัดการเรียนการสอน กระบวนการวิจัย และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 16-20) และไทเลอร์ (1969:37) กล่าวว่า การออกแบบหลักสูตรที่ชัดเจนและ

สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมนั้น ต้องพิจารณาสิ่งที่มากำหนดหลักสูตร ทั้งนี้รวมถึง ด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนด้วย

เมื่อพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมทุกด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านบริบท ด้านการถ่ายโยงความรู้ ด้านกระบวนการ ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ ผลที่ได้ดังนี้เนื่องจากหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา เกิดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่าง 2 คณะวิชา คือคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งทำการเปิดใช้หลักสูตร ปี 2552 และทำการปรับปรุงหลักสูตรในปี 2556 ทำให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดการวางแผนที่ดี คณาจารย์และทรัพยากรจากทั้ง 2 คณะ จึงส่งผลให้ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ส่วนในด้านที่มีความเหมาะสมระดับมากมีทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความยั่งยืน และ ด้านผลผลิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาได้ผ่านกระบวนการศึกษาที่เข้มข้นจากอาจารย์ ผู้สอนที่มีคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์โดยตรงประกอบกับกระบวนการทำศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ซึ่งบัณฑิตได้รับคำปรึกษาจากที่ปรึกษาและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้บัณฑิต มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะและทางด้านวิชาการ อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนางานและต่อยอดองค์ความรู้ต่างๆ ในหน่วยงาน ซึ่งผลการประเมินหลักสูตรสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในระดับมหาบัณฑิตด้านคุณภาพของบัณฑิต และเกณฑ์การประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต

2. ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท พบว่า บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ และผู้สอน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านบริบทอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยในด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก คณะกรรมการผู้ร่างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านทัศนศิลปศึกษา ซึ่งมาจากทั้งทางสายศิลปะและการศึกษาจากทั้งสองคณะ มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพด้านการพัฒนา การศึกษาแนวโน้มและความต้องการของสังคม ส่งผลให้สามารถร่างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เป็นที่ต้องการของผู้เรียนและสังคมได้ ทั้งนี้ผลจากแบบสอบถามปลายเปิดในด้านรายวิชาพบว่า ในรายวิชาปฏิบัติมีการให้นักศึกษามากเกินไป ทำให้เวลาการทำงานไม่เพียงพอ ผลให้นักศึกษางานจึงด้อยคุณภาพลง มีข้อเสนอให้เพิ่มเวลาในการเรียนขึ้น แต่เนื่องจากหลักสูตรเป็นโครงการพิเศษ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพียง 2 วันคือ วันเสาร์และวันอาทิตย์เท่านั้น ไม่สามารถเปิดทำการได้ในวันธรรมดา ในการนี้คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้ตัดและ/หรือรวมรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน แต่ไม่กระทบต่อโครงสร้างโดยรวมของหลักสูตร เพื่อให้ได้รายวิชาปฏิบัติที่เข้มข้นในเนื้อหาและภาระงานที่ไม่ซ้ำซ้อนแก่ผู้เรียนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การประเมินในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ผลเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ผลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นักศึกษา บัณฑิต คณาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารหลักสูตร มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว แต่มีบางข้อที่มีความซ้ำซ้อนกับข้ออื่นอยู่บ้าง เห็นสมควรปรับปรุงให้กระชับมากยิ่งขึ้น ซึ่งปริ้นท์ (Print. 1993: 32) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้น

ควรมีลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติ สอดคล้องกับวัฒนธรรม และต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ต้องเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามหลายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba 1962: 10) กล่าวว่า “หลักสูตร” หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อกำหนดและระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ที่ชัดเจน นอกจากนี้ผลการประเมินพบว่าในส่วนของโครงสร้างหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ผลรวมยังอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการเรียนแผน ก แบบ ก 2 จึงไม่ให้ความสนใจแก่ แผน ข จึงทำให้ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ

3. ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ และผู้สอน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษาด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยในด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดผู้สอนตามหลักสูตรทัศนศิลปศึกษานี้มีอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณวุฒิ จบการศึกษาทางด้านทัศนศิลป์และการศึกษาโดยตรง มีตำแหน่งทั้งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งมีผลงานสร้างสรรค์งานวิชาการและงานวิจัยที่มีศักยภาพ มีการร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และการสอนร่วมกันกันระหว่างคณาจารย์ทั้ง 2 คณะ หลักสูตรจึงเป็น Best Practice คือ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ซึ่งเป็นผลมาจาก การนำความรู้ที่คณาจารย์ทั้ง 2 คณะแลกเปลี่ยนกันนำไปปฏิบัติจริง แล้วสรุปความรู้และประสบการณ์นั้น เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของตนเอง (บุรชัย ศิริมหาสาร, 2548) Best Practice จึงเป็นบทสรุปของวิธีการปฏิบัติที่เป็น Tacit Knowledge (ความรู้ใน ตัวคน) ซึ่งเผยแพร่เป็น Explicit Knowledge (ความรู้ที่ปรากฏให้เห็นชัดเจนในรูปแบบต่างๆ) เพื่อให้ผู้อื่นได้นำไปทดลองปฏิบัติ คณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากทั้งคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และจากคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558: 16) อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ผลการประเมินสอดคล้องกับผลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า จุดเด่นของหลักสูตร คือมีการสอนร่วมระหว่าง 2 คณะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้ง ด้านทางสายวิชาการและสายสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถจบออกไปแล้วเป็นครูและเป็นศิลปินได้ การปฏิบัติมีความหลากหลาย เชื่อมโยงศิลปะกับครูได้อย่างเข้าใจชัดเจน และผู้สอนมีความเหมาะสมเป็นอย่างมากทั้งบุคลากรมีความเชี่ยวชาญ ให้ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

นอกจากนี้ยังพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร ซึ่งผลการประเมินสอดคล้องกับผลจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด

พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนยังขาดอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียน คอมพิวเตอร์ค่อนข้างมีปัญหาซึ่งอาจเนื่องจากการใช้งานมานาน ระบบอินเตอร์เน็ตยังไม่เหมาะสม ควรเพิ่มแหล่งค้นคว้าวิจัยทางด้านศิลปะมากกว่านี้ และการเข้าสู่การค้นคว้าทางออนไลน์ของมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยควรปรับปรุง ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินในส่วนนี้แก่คณะและมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการปรับปรุงต่อไป ในส่วนของแหล่งค้นคว้าทางวิชาการทางห้องสมุดของมหาวิทยาลัยวิทยาเขตสนามจันทร์ ได้มีการจัดหนังสือและฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้รองรับการศึกษาในระดับปริญญาโทไว้อย่างพอเพียง เช่น หนังสือและตำราเรียน ด้านทัศนศิลป์ และศิลปะทั่วไป จำนวน 8,441 เล่ม ด้านการศึกษา จำนวน 17,521 เล่ม ด้านจิตรกรรม และภาพพิมพ์ จำนวน 6,777 เล่ม ด้านวิจิตรศิลป์ งานกราฟิก และการออกแบบ จำนวน 4,100 เล่ม และด้านประติมากรรม การแกะสลัก จำนวน 1,439 เล่ม (ข้อมูลเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2560) อีกทั้งมีฐานข้อมูลออนไลน์จำแนกตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น ARTSTOR, Education Research Complete, ProQuest Dissertation and Thesis และวิทยานิพนธ์ออนไลน์ ซึ่งเพียงพอให้นักศึกษาและบุคลากรในการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ผลการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยในส่วนสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนน้อยเนื่องจากนักศึกษาไม่ทราบข้อมูลตรงส่วนนี้และทำการสืบค้นไม่เป็น คณะผู้วิจัยจึงแนะนำให้อาจารย์ผู้สอนแนะนำนักศึกษาแหล่งสืบค้นวิชาการในต้นรายวิชาหรือแจ้งนักศึกษาในการปฐมนิเทศน์นักศึกษาใหม่ให้ทราบ

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำและผู้สอน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านกระบวนการอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้สอนในหลักสูตรเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีคุณวุฒิ มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ต่างๆ อย่างลึกซึ้ง และมีประสบการณ์ในการสอนจึงสามารถถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการควบคุมงานวิทยานิพนธ์ มีความตั้งใจและอุทิศตนให้การการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าในการเรียนและงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดไพฑูริทอง สุทธิโม (เนียมั่นคง) (2555) เรื่องคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ คุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนี้ ผู้บริหารและครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ให้กับตนเอง มีความรักและเมตตาศิษย์ ครูไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญต่อวิชาชีพตนเองประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีการพัฒนาตนด้านวิชาชีพ คอยช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์สามัคคี และงานวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะวิชาชีพที่ดีของครูผลการวิจัยพบว่า ครูที่ดีต้องมีความรู้ มีการค้นคว้าหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ให้ก่อประโยชน์อยู่เสมอ สอนดีสามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีเทคนิคในการโน้มน้าวจิตใจคนและสามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างได้ไม่เพียงแต่พูดอย่างเดียว สุขภาพดี รู้จักป้องกันโรคติดต่อ งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง ไม่เสเพล และรู้จักรักษาอารมณ์ให้มั่นคง ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม มีเมตตา ขยัน อดทน และมีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย มีเหตุผล กล่าวพูดกล่าวทำ กล่าวเผชิญกับความจริง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดมั่น

ในสถาบันชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 26) กล่าวว่า บทบาทของผู้สอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรคือ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ซึ่งมีความสำคัญ ดังนี้ คือ มีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีความจริงใจ มีความเข้าใจ มีการยอมรับ มีไหวพริบ และมีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวม พบว่า บัณฑิต นักศึกษา กรรมการผู้บริหาร/อาจารย์ประจำ ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านผลผลิต อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านคุณภาพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันนำเข้าด้านผู้เรียน ทางหลักสูตร ได้มีกระบวนการคัดสรรผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรอย่างเข้มข้น ทั้งจากการนำเสนอแฟ้มผลงานและการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนในหลักสูตรนี้มีคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้าสูง อีกทั้งบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้ได้ศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวกับทัศนศิลป์และการศึกษาที่ถูกออกแบบการจัดรายวิชาเป็นไปอย่างดี และทำการสอนโดยคณาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิจากทั้ง 2 คณะ จึงส่งผลให้บัณฑิตที่จบจากการศึกษาในหลักสูตรนี้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งในการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ การจัดการเรียนการสอนและการทำวิจัย มีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 1-3) ด้านคุณภาพของบัณฑิตที่จะต้องมีความมาตรฐานตามผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับปณิธานของคณะศึกษาศาสตร์ ที่กล่าวว่า “คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศในวิชาชีพพระดับสากล เป็นผู้นำในการพัฒนาบุคลากร การวิจัย นวัตกรรมทางการศึกษา อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และเป็นแหล่ง การเรียนรู้ตลอดชีวิต” และปณิธานของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ที่กล่าวว่า “สร้างศิลปะบัณฑิตผู้มีพุทธิปัญญา”

นอกจากนี้ผลการประเมินด้านผลผลิตยังพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ของบัณฑิตเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาทัศนศิลปศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานมาจากสาขาทางสายทัศนศิลป์และการศึกษา จึงทำให้นักศึกษาอาจไม่มีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์มากนัก เพราะไม่ได้มีพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์มา และสาเหตุอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษามีได้ใช้เทคนิคทางสถิติและคณิตศาสตร์ในการทำงานในชีวิตประจำวันมากนักจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนทักษะทางด้านนี้ จึงทำให้ทักษะทางด้านนี้ด้อยกว่าด้านอื่นๆ

6. ผลการประเมินด้านผลกระทบ ในภาพรวม พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา ด้านผลกระทบ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อคำถาม ท่านสามารถนำผลที่เกิดจากการเรียนไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตของหลักสูตร

เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ได้ศึกษาเล่าเรียนในสายวิชาด้านทัศนศิลป์และการศึกษาจากหลักสูตรอย่างเข้มข้น จากคณาจารย์ที่มีประสบการณ์และเป็นผู้มีคุณวุฒิในสายวิชาที่สอน จึงทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างเต็มที่ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา และการพัฒนาตนเองหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งผลการประเมินหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบ ที่ 2 การผลิตบัณฑิต ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. [Online] http://www.educ.su.ac.th/images/stories/Download_document/quality_assurance/manual_sar_2553_nov.pdf คู่มือการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (2553) ได้ กล่าวถึงเหตุผลของการประกันคุณภาพในระดับ อุดมศึกษาไว้ 4 ประการ คือ (1) คุณภาพของสถาบัน อุดมศึกษาและบัณฑิตมีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกัน มากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่ประเทศไทยโดย ส่วนรวมในระยะยาว (2) การแข่งขันกันในเรื่องคุณภาพ ของการจัดการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตภายในและ ภายนอกประเทศมีมากขึ้น (3) สถาบันอุดมศึกษามีความ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาองค์ความรู้ให้เป็นสากลเพื่อให้ ได้รับการยอมรับจากนานาชาติและ (4) สถาบัน อุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจให้แก่ สังคมว่าสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังจะเห็นได้จากปรัชญาของหลักสูตรที่กล่าวว่า "พัฒนานักศึกษาให้เป็นครูสอนศิลปะ ที่มีความสามารถทั้งในด้านปฏิบัติและด้านวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ในระดับสูง ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม ศรัทธาในวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การเข้าใจเข้าใจถึงทัศนศิลป์ศึกษา เป็นแหล่งรวบรวม และผลิตผลงานสร้างสรรค์ เอกสารตำราทางทัศนศิลป์ศึกษา"

7. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านประสิทธิผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อประสิทธิภาพด้านการจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตมีประสิทธิภาพด้านการจัดการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานมาก่อนเข้ารับการศึกษาในหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนมุ่งฝึกฝนให้ผู้เรียนนั้นมีการทำงานเป็นขั้นตอน รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จึงทำให้การจัดการในงานต่างๆ ของบัณฑิตนั้นเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีประสิทธิภาพของการบริหารงาน (จิราภา วิชาชาญ, 2550 : 21-27) ได้ อธิบายถึงการพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารงานตามกรอบแนวคิดของโลเคิร์ธ โดยพิจารณาในด้านทั้ง 8 ประการ คือ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ และ อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมายหรือการสั่งการ การควบคุมการปฏิบัติงาน การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม จากอบส์ (Jacobs, 2010 : 171-173) กล่าวถึงหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในประเด็นความยั่งยืนของความรู้ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรจึงให้ความสำคัญกับรายวิชาบังคับแกน รายวิชาเอกที่ต้องส่งเสริมทั้งความรู้และทักษะไปพร้อมกัน

8. ผลการประเมินด้านความยั่งยืน พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านความยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อ มีความรู้ในสาระของสาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรทัศนศิลป์ศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษณ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน พัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย ซึ่งคณาจารย์ผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งนี้โดยใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธี เช่น การบรรยาย การอภิปราย ค้นคว้าด้วยตนเอง การฝึกปฏิบัติงานจริงทั้งศาสตร์และศิลป์ ส่งผลให้นักศึกษาได้รับความรู้อย่างเข้มข้นส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพเฉพาะทาง อีกทั้งนักศึกษาเองมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน จึงนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้อย่างแท้จริง เป็นผลให้ผู้ใช้นักศึกษามองเห็นว่า หลักสูตรนี้สามารถพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพด้านวิชาชีพและมีความรู้ในสาระของสาขาวิชาของตน

9. ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ด้านการถ่ายโยงความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในข้อ สามารถ/มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การศึกษาในระดับมหาบัณฑิต เป็นการศึกษาที่ต้องมีการประยุกต์ความรู้ต่างๆ รอบตัว มีระบบการคิดที่เป็นกระบวนการขั้นตอนและเป็นระบบ ตลอดจนการมีความสามารถ/มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนี้ได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะและความสามารถดังกล่าว โดยการสอดแทรกเข้ากับรายวิชาที่สอน จึงส่งผลให้บัณฑิตของหลักสูตร สามารถนำความรู้และทักษะในการแก้ปัญหาไปใช้และเปลี่ยนแปลงประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์และความต้องการของหน่วยงาน/ชุมชน ได้อย่างเหมาะสมตลอดจนการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะประการหนึ่งที่ต้องมีคือ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้ให้ความหมายของทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง ' การใช้ประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยตนเองที่เกิดจากการสังเกต การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความ และการสรุปความเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและการทำวิทยานิพนธ์ ฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนของหลักสูตรได้

ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

ผลการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ด้านบริบทพบว่า พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรบางข้อมีความซ้ำซ้อนกัน ดังจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย
3. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ
4. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 4 มีความซ้ำซ้อนกัน แนวทางการพัฒนาปรับปรุงคือ ตัดรวมวัตถุประสงค์ข้อที่ซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้ได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กระชับ ไม่ซ้ำซ้อน ส่วนวัตถุประสงค์ในข้อ 2 เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา ควรปรับปรุงให้ชัดเจน คือ จรรยาบรรณในวิชาชีพ

ในด้านโครงสร้างของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร (แผนก แบบ ก 2) มีผู้เสนอให้เพิ่มระยะเวลาสร้างสรรค์และช่วงเวลาในการปฏิบัติการให้มากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เนื่องจากรายวิชาปฏิบัติการให้แก่นักศึกษาในทุกๆ รายวิชา บางวิชาอาจมีความซ้อนเหลื่อมกันทางเนื้อหา อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการร่างหลักสูตรต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้มีความรู้ ความสามารถทั้งทางวิชาการและการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ ทั้งนี้การศึกษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติ จำเป็นต้องฝึกฝนปฏิบัติให้มากจนเชี่ยวชาญ อาจารย์จึงมอบหมายงานให้นักศึกษาเป็นจำนวนมากเพื่อฝึกฝน ซึ่งผลในทางกลับกันคือ นักศึกษาไม่มีเวลาเพียงพอในการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละรายวิชา ทำให้ได้ผลงานที่ด้อยคุณภาพ แนวทางการพัฒนาปรับปรุงคือ ปรับรายวิชาที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน บูรณาการเนื้อหาวิชาเป็นรายวิชาเดียวกัน รายวิชาปฏิบัติบางรายวิชาทำให้รายวิชากระชับขึ้น เช่น รายวิชา 200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค และรายวิชา 200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์ สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา เย็นสุขใจ (2548) ได้ทำการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประสาทวิทยาศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) มีข้อคิดเห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล วิธีการจัดการเรียนการสอน เนื้อหารายวิชานั้น ควรมีการประเมินรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ควรมีการพิจารณาเนื้อหาแต่ละรายวิชาเพื่อลดความซ้ำซ้อน ดังนั้นการจัดการโครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงรายวิชาที่มีลักษณะเนื้อหารายวิชาที่ซ้ำซ้อนกัน

ในรายวิชา 200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ นักศึกษาต้องเปรียบเทียบระบบและระเบียบวิธีการวิจัยกับการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ที่มีทั้งส่วนพ้องและส่วนต่างกัน โดยการมองจากมุมมองเฉพาะบุคคล วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการวิจัยและสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นรายวิชาที่นำเข้าสู่การทำวิทยานิพนธ์ จากการสอบถามนักศึกษابัณฑิต และคณาจารย์ผู้สอน ต่างเห็นพ้องกันว่า เวลาใน 1 ภาคการศึกษานั้น ไม่เพียงพอต่อการที่นักศึกษาจะพัฒนาสร้างสรรค์งานคุณภาพเพื่อนำไปสู่วิทยานิพนธ์ได้ ช่วงเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อาจจะน้อยเกินไป ดังนั้นแนวทางปรับปรุง คือ การเพิ่มรายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมวิทยานิพนธ์ขึ้นอีก 1 รายวิชา เพื่อให้ศึกษามีเวลามากเพียงพอในการตกลงหลักทางความคิด และการสร้างสรรค์งานที่มีคุณภาพ ก่อนเข้าสู่กระบวนการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ในภาคการศึกษาถัดไป ชุศักดิ์เอกเพชร (2548) ได้ประเมินหลักสูตร คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา พบว่าควรกำหนดแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ทั้งก่อนนำเสนอหัวข้อ ขณะทำวิทยานิพนธ์และการนำเสนอผลการวิจัยของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไทเลอร์ (Ralph Tyler. 1970) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ (Educational Experience) โดยการเลือกเนื้อหาประสบการณ์เรียนรู้ต่างๆ ที่คาดว่าจะให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยทำการเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งการกำหนดระยะเวลาเรียนที่เหมาะสม จะเห็นว่าหลักสูตรที่ดีควรมีการวางแผนโครงสร้างระยะเวลาการศึกษาให้เหมาะสม และมีการดำเนินการจัดเนื้อหาสาระเป็นลำดับที่ชัดเจน

รายวิชาในบางรายวิชาที่ไม่ได้มีการเปิดสอน และมีคะแนนในการประเมินต่ำกว่ารายวิชาอื่นๆ เช่น รายวิชา 468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน รายวิชา 468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา รายวิชา 468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ รายวิชา 468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ รายวิชา 468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน รายวิชา 461 432 การจัดการการศึกษา แนวทางการปรับปรุงคือ ตัดรายวิชาที่ไม่ได้มีการเปิดสอนจริงออก เนื่องจากเป็นวิชาเลือกและไม่มีนักศึกษาเลือกเรียน เพื่อให้หลักสูตรกระชับขึ้น

บัณฑิตได้เสนอว่าควรปรับรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง แนวทางปรับปรุงคือ การเปลี่ยนรายวิชา 466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู เป็นรายวิชา 466 503 ภาษาอังกฤษสำหรับครู ซึ่งเน้นการฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษและการอ่านบทความวิชาการสำหรับครู การนำเสนอผลงานวิชาการ การพัฒนาทักษะการสื่อสารและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนศิริ เข้มราช และคณะ (2558:107) เรื่องการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก กล่าวว่า การพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ควรเปิดรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับ บัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากันและจำเป็นต้อง พัฒนาในทักษะที่ต่างกัน โดยจัดสอบระดับความรู้ภาษาอังกฤษก่อนเข้าเรียน หรือสอนเสริมตาม ความเหมาะสม

ในกรณีที่มีข้อเสนอให้ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ ในหมวดวิชาบังคับ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องของศิลปะทั้ง 4 แขนงให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ ศิลปะปฏิบัติ ประวัติศาสตร์ศิลป์ ศิลปะวิจารณ์ และสุนทรียศาสตร์ แนวทางในการปรับปรุง คือ การเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ในหลักสูตร หรือการระบุเพิ่มในรายวิชาที่มีอยู่แล้วที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการเรียนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ในรายวิชานั้นๆ ซึ่งนักศึกษาจะได้ไม่ต้องลงรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งรายวิชาที่มีอยู่ปัจจุบันก็มีจำนวนมากอยู่แล้ว ซึ่งรายวิชาที่เหมาะสมได้แก่ รายวิชา 200 550 ทศนศิลป์ วิจัย ซึ่งปรับคำอธิบายรายวิชาดังนี้ คุณลักษณะและสาระของงานทัศนศิลป์ในศิลปะที่สำคัญของไทย และสากล เรียนรู้กระบวนการสร้างสรรค์ของศิลปินนับแต่แรงบันดาลใจ แนวความคิดรูปแบบ เทคนิค การแสดงออก และคุณค่าทางสุนทรียะ จากตัวอย่างศิลปกรรมทั้งในอดีตจนถึงศิลปะร่วมสมัย

ในประเด็นที่นักศึกษาเสนอต้องการได้ใบประกอบวิชาชีพครูภายหลังการจบหลักสูตร หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษานั้น เป็นหลักสูตร 2 ปี ซึ่งไม่มีการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูแต่อย่างใด และไม่สามารถเพิ่มรายวิชาใดเพื่อให้ได้ใบประกอบวิชาชีพครูได้ตามระเบียบของครุสภา จึงไม่สามารถปรับปรุงหลักสูตรได้ตามข้อเสนอ

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า นักศึกษาที่เข้าเรียนในหลักสูตร มีพื้นฐานที่แตกต่างกันมาก ทั้งทางด้านวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ และทางด้านสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาบางคนเป็นครูมาก่อน จึงทำให้มีพื้นฐานทางการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน ดีกว่านักศึกษาบางคนที่มีพื้นฐานแต่ทางด้านสร้างสรรค์เพียงอย่างเดียว ในทางกลับกัน นักศึกษาบางคนจบมาโดยตรงทางด้านทัศนศิลป์ และทำงานทางสายอาชีพสร้างสรรค์ จึงมีความเชี่ยวชาญชำนาญพิเศษทางด้านการปฏิบัติมากกว่าผู้ที่ทำงานเป็นครู แนวทางปรับปรุง/พัฒนา จุดอ่อนของหลักสูตรในด้านนี้ คือ การจัดกลุ่มระดับพื้นฐานความรู้ความสามารถ หรือมีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อปรับพื้นฐานก่อนเปิดภาคการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ ไชยโส และคณะ (2559) เรื่องการประเมินและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเรื่องพื้นฐานของผู้เรียนที่ไม่เท่ากันว่า ควรตรวจสอบพื้นฐานของนิสิตก่อนเปิดภาคเรียน และควรเป็นการเรียนแบบไม่นับหน่วยกิต การส่งเสริมพื้นฐานทางการเรียน เฉพาะในแต่ละด้านที่นิสิตยังมีพื้นฐานไม่เพียงพอเท่านั้น และไม่ควรให้นิสิตลงทะเบียนเรียนเพื่อส่งเสริมพื้นฐานทางการเรียนไปพร้อมกับการลงทะเบียน เรียนตามแผนการเรียนในหลักสูตรฯ

นอกจากนี้ พบว่า นักศึกษายังไม่เข้าใช้ห้องสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาปริญญาโท ที่มีข้อมูลวิทยานิพนธ์ของหลักสูตร อาจเป็นเพราะ มีสื่อ อุปกรณ์ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้า และไม่มีความพร้อมในการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่ในการสืบค้น ตลอดจนการทำกิจกรรมต่างๆ มากกว่ามาใช้ห้องสืบค้นข้อมูลที่จัดให้ จึงทำให้ห้องสืบค้นข้อมูลขาดการดูแล ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ ดังนั้นแนวทางการปรับปรุง/พัฒนา คือ ควรจัดอุปกรณ์ สื่อ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ จุดเชื่อมต่อระบบไฟฟ้าสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก จุดเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้

สอดคล้องกับความต้องการ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกของนักศึกษาในการสืบค้นข้อมูล

ในส่วนของแหล่งค้นคว้าทางวิชาการทางห้องสมุดของมหาวิทยาลัยวิทยาเขตสนามจันทร์ ได้มีการจัดหนังสือและฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้รองรับการศึกษาในระดับปริญญาโทไว้อย่างเพียงพอ แต่นักศึกษาอาจไม่ทราบจึงไม่ไปใช้บริการ ดังนั้นแนวทางแก้ไข คือ การแจ้งให้นักศึกษาทราบในวันปฐมนิเทศน์หรือมีการจัดนักศึกษาเข้าฟังอบรมการใช้บริการฐานข้อมูลของห้องสมุด

ประเด็นเรื่องเครื่องมือสื่อสารสนเทศที่เก่าและค่อนข้างชำรุดภายในห้องเรียน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่สะดวกราบรื่น แนวทางปรับปรุง คือ หลักสูตรควรเสนอข้อร้องเรียนในด้านนี้แก่คณะ เพื่อทำการสำรวจ ตรวจสอบ เครื่องมือสื่อสารสนเทศ และทำปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้พร้อมต่อการใช้งานต่อไป

ในด้านสถานที่ในการปฏิบัติงานที่ยังไม่มีเพียงพอ ทำให้งานเคลื่อนย้ายลำบากหรืออาจชำรุดได้นั้น แนวทางปรับปรุง/แก้ไข คือ การเสนอขอต่อผู้บริหารในการปรับปรุงแก้ไขเรื่องพื้นที่ โดยได้จัดพื้นที่ห้อง ศร.สธ.นฐ. 403 และพื้นที่ห้องปฏิบัติการอื่นๆ ให้นักศึกษาได้มีพื้นที่ในการพบปะ แลกเปลี่ยนสนทนาและสร้างสรรค์ผลงาน ตามความต้องการที่นักศึกษาได้แจ้งความประสงค์ไว้

2.3 ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ไม่มีการนำนักศึกษาออกไปทัศนศึกษาภายนอกห้องเรียน จากการสอบถามนักศึกษาและบัณฑิต อยากให้มีการพานักศึกษาออกไปศึกษาเรียนรู้จากสถานที่จริงบ้าง เช่น ศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปะภายในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้บ้านศิลปิน จากพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น หรือจากหอศิลป์ต่างๆ ทั้งนี้การศึกษานอกสถานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นประสบการณ์ใหม่ๆ การได้เห็นรูปแบบการทำงานที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ที่ดีจากองค์การภายนอก ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้จะทำให้นักศึกษาเกิดมุมมองใหม่ๆ เป็นการเสริมสร้างแนวคิด หรือวิสัยทัศน์ในการสร้างสรรค์งาน สามารถนำแนวคิดที่ได้รับจากการศึกษานอกสถานที่ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาความสามารถของตน อีกทั้งนักศึกษายังสามารถนำความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ได้รับรู้มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์งานให้ดีขึ้น ดังนั้นแนวทางปรับปรุง/พัฒนา หลักสูตรจึงควรจัดให้มีการพานักศึกษาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยบรรจุลงในรายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นรายวิชาก่อนการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางในการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ต่อไป

ในประเด็นที่นักศึกษาเสนอว่าควรเพิ่มการนำเสนอผลงานของผู้เรียนผ่านนิทรรศการและเวทีงานวิจัยให้บ่อยขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานวิชาการที่มีคุณภาพออกมาให้มากยิ่งขึ้น และเป็นการเปิดเวทีการนำเสนองานของนักศึกษาออกสู่สายตาคนภายนอก แนวทางในการปรับปรุง คือ ควรบรรจุลงในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยระบุให้นักศึกษาที่สร้างสรรค์ผลงานในรายวิชานั้นๆ ต้องแสดงผลงานในรูปแบบนิทรรศการท้ายภาคการศึกษา เช่น ในรายวิชาสัมมนาทางทัศนศิลป์ เป็นต้น

2.4 ด้านผลผลิต เมื่อสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัญหาที่พบ คือ จำนวนนักศึกษาที่เลือกทำวิทยานิพนธ์ทางด้านวิจัยทางศิลปศึกษามีจำนวนน้อยกว่านักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ด้านสร้างสรรค์มาก เช่น ในปีการศึกษา 2558 มีนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ 34 คน มีผู้ที่เลือกทำงานวิจัยทางศึกษาศาสตร์ 7 คน มีผู้เลือกทำวิทยานิพนธ์ด้านสร้างสรรค์ 27 คน จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของผู้ทำวิจัยและสร้างสรรค์ไม่สมดุลกัน เนื่องจากนักศึกษาไม่มีความมั่นใจในการทำวิจัยทางด้านศึกษาศาสตร์ เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากหลักสูตรที่เน้นการสร้างผลงานสร้างสรรค์ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ หรือทัศนศิลป์ ถึงแม้ว่าจะได้เรียนรายวิชาทางด้านศึกษาศาสตร์ และระเบียบวิธีการวิจัยในหลักสูตรทัศนศิลปศึกษา แต่ก็ยังขาดความมั่นใจและมักจะเลือกทำวิทยานิพนธ์ทางด้านสร้างสรรค์ที่ตนเองถนัดมากกว่า ทำให้ผลผลิตของหลักสูตรมีแนวโน้มของผู้ทำวิจัยทางด้านศึกษาศาสตร์น้อย แนวทางในการปรับปรุง/แก้ไข คือ ควรเพิ่มการฝึกปฏิบัติการทำวิจัยทางด้านศึกษาศาสตร์ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น รายวิชาระเบียบวิธีการวิจัยทางศิลปศึกษา เพื่อฝึกฝนการทำวิจัยและเพิ่มความมั่นใจให้กับนักศึกษา ทั้งอาจกระตุ้นให้นักศึกษาเข้ารับฟังสัมมนาทางวิชาการต่างๆ เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้นักศึกษาในการคิดหาหัวข้อการวิจัยใหม่ๆ ได้

2.5 ด้านผลกระทบ ปัญหาที่พบ คือ ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและเวทินำเสนอผลงานวิชาการระดับนานาชาติ รวมทั้งหอศิลป์ให้นักศึกษาหรือบัณฑิตจัดแสดงผลงานสร้างสรรค์ เนื่องมาจากขาดการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และให้ความสำคัญกับการพัฒนานักศึกษาในด้านนี้ แนวทางการปรับปรุง/พัฒนา คือ ทางคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย และคณะทั้ง 2 คณะ ควรประสานความร่วมมือ สนับสนุนการนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติและการแสดงผลงานสร้างสรรค์ในหอศิลป์ที่ได้รับการรับรอง โดยการสนับสนุนงบประมาณ และ/หรือการหาข้อมูลประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษาทราบ และมีการติดตามข้อมูลด้านนี้เป็นระยะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นการปรับปรุงและแก้ไขต่างๆ ให้ครบถ้วน ก่อนนำไปใช้ปรับปรุงโครงสร้างรายวิชาของหลักสูตร
2. การนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการการปรับปรุงหลักสูตร ควรมีการประชุมร่วมกันของคณะผู้บริหารและคณาจารย์ในหลักสูตร
3. การวิจัยจัดทำในช่วงปีการศึกษา 2559-2560 หากมีการนำผลการวิจัยไปใช้ในอนาคต ผู้นำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงความทันสมัยของข้อมูล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาหลักสูตรทัศนศิลป์ศึกษาของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ร่วมด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบในด้านโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาต่างๆ การจัดการบริหารหลักสูตรให้ทันสมัย ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ
2. ควรมีการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยกำหนดขอบเขตการประเมินตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) และคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาโท ตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
3. ควรมีการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ในลักษณะของการวิพากษ์ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต มาให้ข้อคิดเห็น และการเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีการรวบรวมข้อมูลทางระบบออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรรณิการ์ สัจกุลและบุญมี เณรยอด. (2522). **การประเมินผลหลักสูตร**. เอกสารหมายเลข 7 วิชาหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัสตานา).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). **แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. เข้าถึงจาก http://www.qa.kmutnb.ac.th/upload_files/pakadout/standards/Che_Stand58_How.pdf เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2560.
- _____. **สำนักงานการอุดมศึกษา**. (2548). **แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. เข้าถึงจาก <http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-6%20manage%20standard%202548.pdf>. เข้าถึงเมื่อ 30 มีนาคม 2560.
- _____. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ศุภรสถานลาดพร้าว.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2540). **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2543). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จันทิมา เย็นสุขใจ. (2548). **การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประสาทวิทยาศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ)**. วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Vol6. No1: กรุงเทพฯ.
- จิราภา วิชาชาญ. (2550). **"ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเขตภูมิภาคตะวันตก"**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร: กรุงเทพมหานคร.
- จุฑารัตน์ ศรารณวงศ์. (2555). **การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และสารสนเทศ พุทธศักราช 2552 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เข้าถึงจาก http://www.tnrr.in.th/2558/?page=result_search&record_id=78620. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2560.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ**. ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ที่โรงพิมพ์อัสตานาเพรส. กรุงเทพมหานคร.
- ชมพันธุ์ ฤกษ์ชน ญ. (2540). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- ชญาวัลย์ รุณเลิศ. (2552). **การประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป**. วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนาภิเษก.
- ชูศักดิ์ เอกเพชร. (2548). **ประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. เข้าถึงจาก http://e-research.sru.ac.th/?q=system/files/การประเมินหลักสูตร_ชูศักดิ์_.pdf เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2550). **"การพัฒนาแบบการประเมินหลักสูตร: การประยุกต์ใช้การประเมินอภิมาน"**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2529). **การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ธีรศักดิ์ อุ่ณารมณเลิศ และคณะ. (2552). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**.วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัยฉบับปฐมฤกษ์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2552). เข้าถึงจาก<http://www.educ.su.ac.th/2013/images/stories/งานวิจัย/บทความของคณาจารย์-บุคลากร>. เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2560.
- อึ้ง บั้วศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : ชนัชการพิมพ์.
- พระครูปลัดไทรทองสุธมโม (เนียมมั่นคง). (2555). "**คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ**".หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พรทิพย์ ไชยโส และคณะ. (2559). **การประเมินและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**.วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี ปีที่10 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2559 เข้าถึงจาก <http://www.dtc.ac.th/2016/images/journal/July-Dec/2.pdf>. เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560.
- พิชิต ฤทธิจัญญ. (2558). **การประเมินหลักสูตร:แนวคิด กระบวนการและการใช้ผลการประเมิน**. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (ม.ค. -มิ.ย.) 2558. เข้าถึงจากhttp://edjournal.stou.ac.th/filejournal/8_2_586.pdf. เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2560.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). “รูปแบบ CIPP Model” **คู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์และคณะ. (2554). **การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2555). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร**.คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). **รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้**.วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2556)เข้าถึงจาก <http://www.rattanabb.com/html/CIPP.pdf>เข้าถึงเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560.
- รัตนศิริ เข้มราช และคณะ. (2558). **การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาเข้าถึงจาก https://ighrd.buu.ac.th/public/backend/upload/research/file/16102016_147660401435582100.pdf.
- รุจิรี ภูสาระ. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา**.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- วสันต์ ทองไทย. (2553). **การประเมินผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2551 ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ และหน่วยงานภายในกรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. เข้าถึงจาก http://www.tnrr.in.th/2558/?page=result_search&record_id=78107เข้าถึงเมื่อ 30 มีนาคม 2560.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น จัดพิมพ์
- _____. (2543). **การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : อาร์ แอนด์ ปรีนธ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2548). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาพ.ศ.2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาพ.ศ.2548**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2550). **คู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2552). **คู่มืออาจารย์**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2553). **รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2551**. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สงัด อุทรานันท์. (2527). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**.เอกสารการสอนวิชาหลักการพัฒนหลักสูตร. ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ศูนย์บรรณสารสารสนเทศทาง การศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2523). **หลักสูตรและแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร**.กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา มัธยมศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร ตรีนภา. (2555). **การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาการประกันภัยและ การบริหารความเสี่ยง พ.ศ.2552คณะสถิติประยุกต์.หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง พ.ศ. 2552**. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. เข้าถึงจาก <http://www.km.nida.ac.th/home/images/pdf/supaporn.pdf>. เข้าถึงเมื่อ 30 มีนาคม 2560.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). **แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร**.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แสงศิลป์, 2546.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). **การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สุมิตร คุณานุกร. (2523). **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เข้าถึงจาก [http://www.educ.su.ac.th/images/stories/Download_document/quality_assurance/ manual_sar_2553_nov.pdf](http://www.educ.su.ac.th/images/stories/Download_document/quality_assurance/manual_sar_2553_nov.pdf)เข้าถึงเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2560
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: การจัดการ เรียนรู้ แบบกระบวนการแก้ปัญหา**.กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2553). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษาพ.ศ. 2548**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
- อนุชัย ตั้งศุภพรชัย. (2546). **"การประเมินผลหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการคณะ บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครพุทธศักราช 2539"**. สาขาวิชาบริหาร อาชีวะและ เทคนิคศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อุไร อภิชาติบันลือ และวรพจน์ ศรีวงศ์คล. (2548). การประเมินผลหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยสาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา. ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษาสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ภาษาอังกฤษ

- AbdiShahshahani, M., et al. (2015). **The Evaluation of Reproductive Health PhD Program in Iran: A CIPP Model Approach**. 7th World Conference on Educational Sciences, (WCES-2015), 05-07 February 2015, Novotel Athens Convention Center, Athens, Greece. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 197 (2015) 88 – 97 Retrieved from www.sciencedirect.com.
- Beauchamp, George A. (1968). **The Curriculum of the Elementary School**. Boston: Allyn and Bacon, Inc.
- Caswell, H.L., and D.S. (1935). Campbell. **Curriculum Development**. New York: American Book Company .
- Cronbach, L.T. (1990). **Essentials of psychological testing**. New York: Harper Collins.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill.
- Jacobs, M. (2010). **Psychodynamic Counselling in Action**. 4th Edition. Leeds and Bournemouth University. SAGE publications Ltd: USA.
- (Narges Neyazi, et al. (2016). **Evaluation of selected faculties at Tehran University of Medical Sciences using CIPP model in students and graduates point of view**. *Evaluation and Program Planning* 59 (2016) 88–93. Retrived: www.elsevier.com/locate/evalprogplan. Available online 11 August 2016.
- Neagley, L. & Evans, H.D. (1980). **Handbook for effective supervision of instruction**. Englewood Cliffs, N. J.: Prentice Hall.
- Oliva, P.F. (1992). **Developing the Curriculum**. 3rded. New York: Harper Collins.
- Print, M. (1993). **Curriculum Development and Design**. 2nd Edition. Allen & Unwin Publishers: Australia.
- Saylor, J.G. Alexander, W.M. and Leris, A. J. (1974). **Curriculum Planning for better Teaching and Learning**. New York: Hall. Rinehart. Winston.
- Scriven, M. (1967). **The Methodology of Evaluation**. In R. W. Tyler R. Gagne, & M. Scriven (Eds.) *Perspectives of Curriculum Evaluation*. Skokie, IL: Rand McNally.
- Stake, E. Robert. (1967). **The Countenance of Education Evaluation**. Teachers College Record.
- Stufflebeam, D.L., et al. (1971). **Educational Evaluation and Decision-Making**. Itasca, Illinois: Peacock Publishing.
- Stufflebeam, Gulickson and Wingate. (2002). **The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Ho'o & na**. The Evaluation Center, Western Michigan University.

- Stufflebeam and Shinkfield. (2007). **Evaluation Theory, Models and Applications**. John Wileyand Son, Ine.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt Brace & World, Inc.
- Tokmak, H.S. Baturay, H.M., & Fadde, P. (2013). **Applying the Context, Input, Process, Product Evaluation Model for Evaluation, Research, and Redesign of an Online Master's Program**. International Review of Research in Open & Distance Learning. 14(3 273-292)
- Tyler, Ralph W. (1963). **On Educational Evaluation: A Conversation with Ralph Tyler**. The Association for Supervision and Curriculum Development. Retrived: http://www.ascd.org/ASCD/pdf/journals/ed_lead/el_198305_nowakowski.pdf
- _____. (1970). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago:University of Chicago press.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร.รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. อาจารย์ ดร.ยุวดี ผลพันธุ์
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ พัทธ์ศ สุพรรณโณภาพ
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย

1. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับคณะกรรมการบริหาร/อาจารย์ประจำหลักสูตร
3. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอน
4. แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอน
5. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับนักศึกษา
6. แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับนักศึกษา
7. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับมหาบัณฑิต
8. แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับมหาบัณฑิต
9. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับผู้ใช้มหาบัณฑิต
10. แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร
11. แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอน
12. แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับนักศึกษา
13. แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับมหาบัณฑิต
14. แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา สำหรับผู้ใช้มหาบัณฑิต
15. แบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

**แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร)**

แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และกรอกข้อความในช่องตามความเป็นจริง

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. ตำแหน่งทางวิชาการ
() 1. อาจารย์ () 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์
() 3. รองศาสตราจารย์ () 4. ศาสตราจารย์
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() 1. ปริญญาโท () 2. ปริญญาเอก () 3. อื่นๆ ระบุ.....
4. ประสบการณ์ทำงาน
() 1. ต่ำกว่า 2 ปี () 2. 2 - 5 ปี () 3. 6 - 10 ปี
() 4. 11 - 15 ปี () 5. 15 - 20 ปี () 6. มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)					
1. ด้านบริบทของหลักสูตร					
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลปศึกษา ที่มีความสามารถในการ วิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน					
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย					
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่ การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ					
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และ ภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชา ทั่วไปได้					
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ					
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้					
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศน ศิลปศึกษา					
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร					
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา					
(1) แผน ก แบบ ก 2					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
(2) แผน ข					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร					
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)					
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)					
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน					
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง					
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นความต้องการของตลาดงาน					
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง					
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา					
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)					
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค					
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์					
200 503 ศิลปะวิจารณ์					
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ					
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ					
477 502 วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา					
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ					
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)					
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ					
200 550 ทัศนศิลป์วิจัักษ์					
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์					
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย					
200 554 ทักษะศิลป์ 2 มิติ					
200 555 ทักษะศิลป์ 3 มิติ					
200 556 ศิลปะไทย					
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา					
(2.2.1) วิชาชีพครู					
461 432 การจัดการการศึกษา					
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน					
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา					
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ					
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน					
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา					
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา					
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์					
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ					
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน					
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ					
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)					
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)					
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร					
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.					
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน					
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)					
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา					
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา					
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี					
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ					
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร					
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา					
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา					
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด					
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร					
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต					
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์/ผู้สอน					
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร					
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45%					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5% รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %					
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร					
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน					
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)					
1. ด้านการบริหารหลักสูตร					
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร					
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร					
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน					
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ					
1.4 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม					
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน					
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง					
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ					
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา					
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน					
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน					
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
5. ด้านประกันคุณภาพ					
5.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการประเมินในระบบประกันคุณภาพ					
5.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมินระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของคณะและสถาบัน					
5.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน					
5.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม					
5.5 มีการดำเนินงานและพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ					
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)					
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน					
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

**แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับคณะกรรมการบริหาร/อาจารย์ประจำหลักสูตร)**

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....ตำแหน่ง.....
2. ตอบแบบสอบถามเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
3. รายการข้อความ

3.1 ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย
3. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ
4. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

3.2 ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

3.3 ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าจุดเด่น/จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

3.7 ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบแบบสอบถาม
(.....)
...../...../.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

**แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับอาจารย์ผู้สอน)**

แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และกรอกข้อความในช่องตามความเป็นจริง

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. ตำแหน่งทางวิชาการ
() 1. อาจารย์ () 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์
() 3. รองศาสตราจารย์ () 4. ศาสตราจารย์
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() 1. ปริญญาโท () 2. ปริญญาเอก () 3. อื่นๆ ระบุ.....
4. ประสบการณ์ทำงาน
() 1. ต่ำกว่า 2 ปี () 2. 2 - 5 ปี () 3. 6 - 10 ปี
() 4. 11 - 15 ปี () 5. 15 - 20 ปี () 6. มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)					
1. ด้านบริบทของหลักสูตร					
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลปศึกษา ที่มีความสามารถในการ วิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน					
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย					
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่ การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ					
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และ ภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชา ทั่วไปได้					
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ					
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้					
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศน ศิลปศึกษา					
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร					
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา					
(1) แผน ก แบบ ก 2					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
(2) แผน ข					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร					
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)					
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)					
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน					
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง					
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นความต้องการของตลาดงาน					
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง					
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา					
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)					
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค					
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์					
200 503 ศิลปะวิจารณ์					
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ					
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ					
477 502 วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา					
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ					
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)					
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ					
200 550 ทัศนศิลป์วิจัักษ์					
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์					
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย					
200 554 ทักษะศิลป์ 2 มิติ					
200 555 ทักษะศิลป์ 3 มิติ					
200 556 ศิลปะไทย					
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา					
(2.2.1) วิชาชีพครู					
461 432 การจัดการการศึกษา					
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน					
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา					
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ					
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน					
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา					
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา					
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์					
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ					
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน					
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ					
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)					
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)					
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร					
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.					
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน					
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)					
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา					
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา					
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี					
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ					
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร					
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา					
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา					
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด					
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร					
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต					
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์/ผู้สอน					
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร					
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45%					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5% รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %					
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร					
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน					
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)					
1. ด้านการบริหารหลักสูตร					
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร					
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร					
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน					
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ					
1.4 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม					
2. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน					
2.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้					
2.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่					
2.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน					
2.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ					
2.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ					
2.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์					
2.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ					
2.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง					
2.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
2.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย					
2.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้					
2.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์					
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร					
3.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน					
3.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน					
3.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
3.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง					
3.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ					
3.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
3.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
3.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					
3.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
4. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา					
4.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน					
4.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน					
4.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
4.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
4.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
5. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
5.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
5.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
5.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
6. ด้านประกันคุณภาพ					
6.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการประเมินในระบบประกันคุณภาพ					
6.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมินระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของคณะและสถาบัน					
6.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน					
6.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม					
6.5 มีการดำเนินงานและพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ					
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)					
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน					
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

**แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับอาจารย์ผู้สอน)**

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....ตำแหน่ง.....
2. ตอบแบบสอบถามเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2559
3. รายการที่สอบถาม

3.1 ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย
3. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ
4. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

3.2 ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

3.3 ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3.4 ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

3.5 ท่านคิดว่าจุดเด่น/จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด

3.6 ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด

3.7 ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

3.8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร

ลงชื่อ.....
(.....)
...../...../.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

**แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับนักศึกษาของหลักสูตร)**

แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ ต่อไป ทั้งนี้คำตอบจากท่านจะไม่มีผลกระทบอย่างใดต่อท่านแต่อย่างใดคำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และกรอกข้อความในช่องตามความเป็นจริง

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุ () 1. ต่ำกว่า 25 ปี () 2. 26 - 30 ปี () 3. 31 - 35 ปี
() 4. 36 - 40 ปี () 5. มากกว่า 40 ปี
3. แผนการศึกษา () 1. แผน ก แบบ ก 2 () 2. แผน ข
4. นักศึกษาชั้นปีที่ (ระบุ)
5. อาชีพ () 1. รับราชการ () 2. รัฐวิสาหกิจ () 3. เอกชน
() 4. ธุรกิจส่วนตัว () 5. อื่นๆ (ระบุ).....
6. ประสบการณ์ทำงานก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท
() 1. ต่ำกว่า 2 ปี () 2. 2 - 5 ปี () 3. 6 - 10 ปี
() 4. 11 - 15 ปี () 5. 15 - 20 ปี () 6. มากกว่า 20 ปี
7. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท
() 1. ศิลปกรรม/จิตรกรรม/มณฑลศิลป์ () 2. ศิลปศึกษา () 3. การออกแบบ
() 4. อื่นๆ (ระบุ)
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน () 1. ต่ำกว่า 15,000 บาท () 2. 15,001 - 30,000 บาท
() 3. 30,001 - 50,000 บาท () 4. มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)					
1. ด้านบริบทของหลักสูตร					
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน					
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย					
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่ การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ					
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และ ภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชา ทั่วไปได้					
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ					
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้					
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศน ศิลป์ศึกษา					
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร					
1.2.1 โครงสร้างของแผนการศึกษามีความเหมาะสม					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
(1) แผน ก แบบ ก 2					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
(2) แผน ข					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร					
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)					
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)					
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิทยากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง					
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน					
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง					
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา					
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)					
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค					
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์					
200 503 ศิลปะวิจารณ์					
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ					
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ					
477 502 วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา					
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)					
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ					
200 550 ทศนศิลป์วิจิตร					
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์					
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล					
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย					
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ					
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ					
200 556 ศิลปะไทย					
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา					
(2.2.1) วิชาชีพครู					
461 432 การจัดการการศึกษา					
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน					
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา					
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ					
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน					
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา					
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา					
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์					
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ					
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน					
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ					
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)					
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร					
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.					
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน					
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)					
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา					
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา					
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี					
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ					
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร					
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา					
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา					
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
3.11 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร					
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต					
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)					
1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน					
1.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้					
1.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่					
1.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน					
1.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สำนวญ ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ					
1.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ					
1.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์					
1.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ					
1.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง					
1.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
1.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย					
1.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้					
1.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์					
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน					
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง					
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ					
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา					
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน					
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					

**แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับนักศึกษาของหลักสูตร)**

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....ชั้นปี.....

2. ตอบแบบสอบถามเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

3. รายการข้อคำถามที่สอบถาม

3.1 ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย

3. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ

4. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

.....
.....
.....

3.2 ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

3.3 ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่ากระบวนการ กิจกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าจุดเด่น/จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

3.7 ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดเพื่อการปรับปรุงในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบแบบสอบถาม
(.....)
...../...../.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

**แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับมหาบัณฑิตของหลักสูตร)**

แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และกรอกข้อความในช่องตามความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () ต่ำกว่า 25 ปี () 26 - 30 ปี () 31 - 35 ปี
() 36 - 40 ปี () มากกว่า 40 ปี
3. แผนการศึกษา () แผน ก แบบ ก 2 () แผน ข
4. จำนวนปีหลังจบการศึกษา
() ต่ำกว่า 1 ปี () 1 - 2 ปี () 3 - 4 ปี
5. อาชีพ () รับราชการ () รัฐวิสาหกิจ () เอกชน
() ธุรกิจส่วนตัว () อื่นๆ (ระบุ).....
6. ประสบการณ์ทำงานในสายวิชาชีพทางการศึกษา/ศิลป
() ต่ำกว่า 2 ปี () 2 - 5 ปี () 6 - 10 ปี
() 11 - 15 ปี () 15 - 20 ปี () มากกว่า 20 ปี
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน () ต่ำกว่า 15,000 บาท () 15,001 - 30,000 บาท
() 30,001 - 50,000 บาท () มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)					
1. ด้านบริบทของหลักสูตร					
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการ วิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน					
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย					
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่ การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ					
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และ ภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชา ทั่วไปได้					
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ					
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้					
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศน ศิลป์ศึกษา					
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร					
1.2.1 โครงสร้างของแผนการศึกษามีความเหมาะสม					
(1) แผน ก แบบ ก 2					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
(2) แผน ข					
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต					
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร					
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)					
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)					
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร					
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง					
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน					
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง					
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา					
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)					
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค					
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์					
200 503 ศิลปะวิจารณ์					
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ					
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ					
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา					
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)					
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ					
200 550 ทศนศิลป์วิจิตร					
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์					
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล					
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย					
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ					
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ					
200 556 ศิลปะไทย					
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา					
(2.2.1) วิชาชีพครู					
461 432 การจัดการการศึกษา					
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน					
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู					
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา					
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา					
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ					
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน					
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา					
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา					
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์					
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ					
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน					
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ					
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)					
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร					
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.					
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน					
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)					
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา					
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา					
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี					
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ					
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร					
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร					
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้					
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา					
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา					
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน					
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต					
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร					
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต					
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)					
1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน					
1.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้					
1.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่					
1.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน					
1.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สำนวญ ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ					
1.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ					
1.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์					
1.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ					
1.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง					
1.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
1.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย					
1.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้					
1.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์					
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร					
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน					
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง					
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ					
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน					
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม					
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา					
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน					
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน					
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล					
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)					
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน					
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา					
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ					
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ					
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม					
การประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation)					
1. ท่านสามารถนำผลที่เกิดจากการเรียนไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น					
2. ท่านได้นำความรู้ที่ได้เรียนมา ไปสร้างผลงานทางวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอน					
3. ท่านได้ผลิตและเผยแพร่งานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์หรือผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ					
การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)					
1. ท่านมีประสิทธิภาพด้านวิชาการเพิ่มขึ้น					
2. ท่านมีประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพเพิ่มขึ้น					
3. ท่านมีประสิทธิภาพด้านการจัดการเพิ่มขึ้น					
4. ท่านมีประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์เพิ่มขึ้น					
5. ท่านมีประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่าเพิ่มขึ้น					
6. ท่านมีประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น					
การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)					
1. ท่านนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานของตนเองและหน่วยงานได้ดี					
2. ท่านสามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม					
3. ท่านมีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทัศนศิลป์ศึกษา					
4. ท่านมีความรู้ในสาระของสาขาวิชา					
5. ท่านมีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6. ท่านมีการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสม					
7. ท่านมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม					
8. ท่านมีการพัฒนาด้านทักษะด้านภาษาอย่างเหมาะสม					
9. ท่านมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีแหล่งข้อมูลอย่างเหมาะสม					
การประเมินด้านการถ่ายโอน (Transportability Evaluation)					
1. ท่านสามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอกหรือในสถานที่ทำงาน					
2. ท่านมีการปรับปรุงความรู้และการนำไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน					
3. ท่านสามารถ/มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

**แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับมหาบัณฑิตของหลักสูตร)**

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ คำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....ปีที่จบการศึกษา.....

2. ตอบแบบสอบถามเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

3. รายการที่สอบถาม

3.1 ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย

3. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ

4. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

.....
.....
.....

3.2 ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

3.3 ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่ากระบวนการ กิจกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าจุดเด่น/จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

3.7 ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดเพื่อการปรับปรุงในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตอบแบบสอบถาม
(.....)
...../...../.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

**แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับผู้ใช้มหาบัณฑิตของหลักสูตร)**

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานบัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและ
อัตลักษณ์ของมหาบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะ
จิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอความอนุเคราะห์ท่าน
ผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบตามความเป็นจริง ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มี
ผลกระทบต่อกัน ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของมหาบัณฑิต ที่สำเร็จ
การศึกษาจากหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการประเมินผลผลิต (Products Evaluation) ผลกระทบ
(Impact Evaluation) ประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation) ความยั่งยืน (Sustainability
Evaluation) และการถ่ายโยงความรู้ (Transportability Evaluation)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงาน คุณลักษณะและคุณสมบัติของ
มหาบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ประเภทของหน่วยงาน

- () 1. หน่วยงานราชการ
() 2. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
() 3. หน่วยงานเอกชน/ธุรกิจ
() 4. สถาบันการศึกษา ระดับ.....
() 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

- () 1. ผู้อำนวยการ () 2. ผู้จัดการ () 3. หัวหน้าฝ่าย () 4. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น
() 5. เจ้าของกิจการ () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. วุฒิการศึกษา () 1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี () 2. ปริญญาตรี () 3. ปริญญาโท

- () 4. ปริญญาเอก () 5. อื่นๆ (ระบุ)

4. จำนวนปีที่บัณฑิตทำงานกับท่าน

- () 1. น้อยกว่า 6 เดือน () 2. 6 - 12 เดือน () 3. 1-2 ปี () 4. มากกว่า 2 ปี

5. งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จหรือไม่

- () 1. ตรง () 2. ไม่ตรง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับมาก
3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อย
1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถามในระดับน้อยที่สุด

ในความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่ามหาบัณฑิตหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ทำงานในหน่วยงานของท่าน มีการปฏิบัติงานและคุณลักษณะตรงตามระดับความคิดเห็นใดมากที่สุด

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การประเมินผลผลิต (Products Evaluation)					
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1 มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีพและการปฏิบัติงาน					
1.2 มีความเสียสละ/จิตสาธารณะ					
1.3 มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ					
1.4 มีวินัย ตรงต่อเวลา					
1.5 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม					
1.6 มีความขยัน อดทน อดสาเห					
1.7 มีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย					
1.8 มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ					
2. ด้านความรู้/ความสามารถ					
2.1 มีความรู้เชิงวิชาการทั่วไป					
2.2 มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					
2.3 มีความรู้เกี่ยวกับงานทั่วไปในหน่วยงาน					
2.4 มีความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ					
2.5 มีความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้					
2.6 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ศึกษาเพิ่มเติม และพัฒนาตนเอง					

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ด้านความรู้ปัญหาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน					
3.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ					
3.2 มีความสามารถเชื่อมโยง บูรณาการหลักทฤษฎีมาใช้กับงานอย่างสร้างสรรค์					
3.3 มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
3.4 มีความสามารถในการรับรู้/เรียนรู้งาน					
3.5 มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน					
3.6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม					
4.2 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งในกลุ่ม					
4.3 มีความสามารถในการบริหารจัดการ					
4.4 มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
4.5 มีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) / การควบคุมอารมณ์					
4.6 มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
4.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในองค์กร					
4.8 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
4.9 มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี					
5.1 มีความสามารถในการใช้ตัวเลข และแปลผลการวิเคราะห์					
5.2 มีความสามารถทางภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ					
5.3 มีความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ					
5.4 มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์					
5.5 มีความสามารถในการนำเสนองาน โดยเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม					
5.6 มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในงานที่เกี่ยวข้อง					
5.7 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม					
การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)					
1. หน่วยงานได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของบัณฑิตตรงตามที่คาดหวัง					
2. บัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถในสายวิชาชีพอย่างเต็มที่ในการช่วยพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร					
การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)					
1. บัณฑิตมีประสิทธิภาพด้านวิชาการ					
2. ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ					

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ประสิทธิภาพด้านการจัดการบริหารงานด้านต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย					
4. ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
5. ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า					
6. ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์					
การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)					
1. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม					
2. สามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม					
3. มีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาขาวิชาอย่างเหมาะสม					
5. มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม					
6. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้					
7. มีการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ					
8. มีการพัฒนาทักษะด้านภาษาที่เหมาะสม					
9. มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสามารถสืบค้นแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
การประเมินด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability Evaluation)					
1. สามารถปรับปรุงความรู้ที่มีและนำความรู้ไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน					
2. สามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรทั้งภายในและภายนอก					
3. มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการ (เช่น คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ)

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

.....

.....

.....

2. ด้านความรู้

.....

.....

.....

3.ด้านทักษะทางปัญญา

.....

.....

.....

4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

.....

.....

.....

5.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามใน ประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จาก ท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบประเมินคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
 โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น
 ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)			
1. ด้านบริบทของหลักสูตร			
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการ วิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน			
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย			
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ			
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้			
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน			
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน			
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ			
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้			
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลปศึกษา			
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร			
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา			
(1) แผน ก แบบ ก 2			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
(2) แผน ข			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร			
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)			
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)			
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน			
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร			
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร			
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง			
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน			
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน			
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง			
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา			
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)			
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค			
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์			
200 503 ศิลปะวิจารณ์			
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ			
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ			
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา			
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ			
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)			
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ			
200 550 ทัศนศิลป์วิจัักษ์			
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์			
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล			
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย			
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ			
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ			
200 556 ศิลปะไทย			
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา			
(2.2.1) วิชาชีพครู			
461 432 การจัดการการศึกษา			
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน			
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา			
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ			
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา			
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน			
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา			
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา			
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์			
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ			
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน			
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ			
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)			
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)			
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร			
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.			
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน			
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)			
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา			
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน			
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา			
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี			
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร			
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ			
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร			
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร			
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา			
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา			
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด			
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร			
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต			
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์/ผู้สอน			
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร			
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45% ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5% รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %			
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร			
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน			
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)			
1. ด้านการบริหารหลักสูตร			
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร			
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร			
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน			
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ			
1.4 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน			
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง			
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ			
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน			
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน			
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม			
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา			
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน			
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา			
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน			
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
5. ด้านประกันคุณภาพ			
5.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการประเมินในระบบประกันคุณภาพ			
5.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมินระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของคณะและสถาบัน			
5.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน			
5.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม			
5.5 มีการดำเนินงานและพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ			
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)			
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน			
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับอาจารย์ผู้สอน)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามใน ประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จาก ท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบประเมินคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น
ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)			
1. ด้านบริบทของหลักสูตร			
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการ วิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน			
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย			
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ			
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้			
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน			
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน			
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ			
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้			
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลปศึกษา			
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร			
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา			
(1) แผน ก แบบ ก 2			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
(2) แผน ข			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร			
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)			
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)			
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน			
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร			
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง			
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน			
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน			
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง			
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา			
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)			
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค			
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์			
200 503 ศิลปะวิจารณ์			
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ			
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ			
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา			
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ			
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)			
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ			
200 550 ทัศนศิลป์วิจิตร			
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์			
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล			
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย			
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ			
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ			
200 556 ศิลปะไทย			
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา			
(2.2.1) วิชาชีพครู			
461 432 การจัดการการศึกษา			
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน			
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา			
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา			
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน			
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา			
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา			
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์			
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ			
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน			
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ			
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)			
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)			
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร			
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.			
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน			
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)			
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา			
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน			
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา			
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี			
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร			
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ			
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร			
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา			
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา			
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด			
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร			
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต			
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์/ผู้สอน			
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร			
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45% ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5% รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %			
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร			
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน			
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)			
1. ด้านการบริหารหลักสูตร			
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร			
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร			
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน			
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ			
1.4 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม			
2. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน			
2.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
2.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่			
2.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน			
2.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ			
2.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ			
2.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์			
2.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ			
2.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง			
2.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			
2.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย			
2.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้			
2.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์			
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร			
3.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน			
3.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน			
3.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
3.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง			
3.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ			
3.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
3.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน			
3.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน			
3.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม			
3.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
4. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา			
4.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน			
4.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา			
4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน			
4.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
4.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
4.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
5. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
5.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
5.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
5.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
6. ด้านประกันคุณภาพ			
6.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการประเมินในระบบประกันคุณภาพ			
6.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมินระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของคณะและสถาบัน			
6.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน			
6.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม			
6.5 มีการดำเนินงานและพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ			
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)			
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน			
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร (สำหรับผู้เรียน)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
 โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)			
1. ด้านบริบทของหลักสูตร			
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน			
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย			
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่ การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และ ทัศนศิลป์ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชา ทั่วไปได้			
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้			
(2) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน คุณลักษณะบัณฑิต			
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ			
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้			
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศน ศิลปะศึกษา			
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร			
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา			
(1) แผน ก แบบ ก 2			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต			
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต			
ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต			
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
(2) แผน ข			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต			
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต			
การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต			
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร			
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)			
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)			
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน			
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร			
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง			
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน			
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน			
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง			
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา			
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)			
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค			
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์			
200 503 ศิลปะวิจารณ์			
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ			
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ			
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา			
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ			
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)			
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ			
200 550 ทัศนศิลป์วิจัย			
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์			
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล			
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย			
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ			
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ			
200 556 ศิลปะไทย			
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา			
(2.2.1) วิชาชีพครู			
461 432 การจัดการการศึกษา			
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน			
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา			
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา			
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน			
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา			
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา			
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์			
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ			
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน			
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ			
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)			
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)			
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร			
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.			
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน			
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)			
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา			
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน			
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา			
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี			
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร			
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ			
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร			
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา			
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา			
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการคั่นคว่ำ เช่น ห้องสมุด			
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร			
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต			
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)			
1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน			
1.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้			
1.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่			
1.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน			
1.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ			
1.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ			
1.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์			
1.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ			
1.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง			
1.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			
1.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย			
1.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้			
1.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน			
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง			
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ			
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน			
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน			
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม			
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา			
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน			
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา			
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน			
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)			
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน			
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปหัตถ์บัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร (สำหรับมหาลัยบัณฑิต)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปหัตถ์บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปหัตถ์บัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปหัตถ์บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)			
1. ด้านบริบทของหลักสูตร			
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) เพื่อผลิตมหับัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน			
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย			
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่ การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ			
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้			
(2) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะบัณฑิต			
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ			
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้			
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลปศึกษา			
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร			
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา			
(1) แผน ก แบบ ก 2			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต			
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต			
ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต			
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
(2) แผน ข			
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต			
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต			
การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต			
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต			
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร			
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)			
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)			
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน			
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร			
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร			
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง			
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน			
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง			
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา			
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)			
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค			
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์			
200 503 ศิลปะวิจารณ์			
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ			
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ			
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา			
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ			
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)			
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ			
200 550 ทัศนศิลป์วิจัย			
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์			
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล			
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย			
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ			
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ			
200 556 ศิลปะไทย			
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา			
(2.2.1) วิชาชีพครู			
461 432 การจัดการการศึกษา			
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน			
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู			
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา			
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา			
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ			
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา			
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน			
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา			
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์			
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ			
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน			
(3) ศิลปินพันธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ			
200 540 ศิลปินพันธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)			
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)			
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร			
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.			
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน			
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)			
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา			
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน			
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา			
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี			
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร			
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ			
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร			
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร			
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้			
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา			
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา			
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน			
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการคั่นคว่ำ เช่น ห้องสมุด			
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต			
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร			
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต			
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)			
1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน			
1.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้			
1.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่			
1.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน			
1.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สำนวญ ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ			
1.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ			
1.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์			
1.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ			
1.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง			
1.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			
1.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย			
1.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้			
1.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน			
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง			
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน			
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน			
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม			
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา			
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน			
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา			
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน			
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล			
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)			
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน			
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา			
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ			
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ			
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร (สำหรับผู้ใช้มหาบัณฑิต)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อ คำถามในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อความถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการ ประเมินที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบประเมินตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อความถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อความถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อความถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+ 1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อความถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อความถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อความถาม

ในความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่ามหาบัณฑิตหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ทำงานใน หน่วยงานของท่าน มีการปฏิบัติงานและคุณลักษณะตรงตามระดับความคิดเห็นใดมากที่สุด

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
การประเมินผลผลิต (Products Evaluation)			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1. คุณธรรมจริยธรรม			
2. ความเสียสละ/จิตสาธารณะ			
3. ความซื่อสัตย์สุจริต และมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ			

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
4. ความมีวินัย ตรงต่อเวลา			
5. การเคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม			
6. ความขยัน อดทน อุทิศสาคะ			
7. ความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย			
8. ความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ			
ด้านความรู้/ความสามารถ			
1. ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป			
2. ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ			
3. ความรู้เกี่ยวกับงานทั่วไปในหน่วยงาน			
4. ความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ			
5. ความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้			
6. ความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ศึกษาเพิ่มเติม และพัฒนาตนเอง			
ด้านเชี่ยวชาญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน			
1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ			
2. ความสามารถเชื่อมโยง บูรณาการหลักทฤษฎีมาใช้กับงานอย่างสร้างสรรค์			
3. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า			
4. ความสามารถในการรับรู้/เรียนรู้งาน			
5. ความสามารถในการนำเสนอผลงาน			
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
1. ภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม			
2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งในกลุ่ม			
3. ความสามารถในการบริหารจัดการ			
4. ความเชื่อมั่นในตนเอง			
5. ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) / การควบคุมอารมณ์			
6. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน			
7. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในองค์กร			
8. การเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
9. การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร			
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี			
1. ความสามารถในการใช้ตัวเลข และแปลผลการวิเคราะห์			

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
2. ความสามารถทางภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ			
3. ความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ			
4. ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์			
5. ความสามารถในการนำเสนองาน โดยเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม			
6. ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในงานที่เกี่ยวข้อง			
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม			
การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)			
1. หน่วยงานได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของบัณฑิตตรงตามที่คาดหวัง			
2. บัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถในสายวิชาชีพอย่างเต็มที่ในการช่วยพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร			
การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)			
1. บัณฑิตมีประสิทธิภาพด้านวิชาการ			
2. ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ			
3. ประสิทธิภาพด้านการจัดการบริหารงานด้านต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย			
4. ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล			
5. ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า			
6. ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์			
การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)			
1. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม			
2. สามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม			
3. มีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาขาวิชาอย่างเหมาะสม			
5. มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม			
6. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้			
7. มีการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ			
8. มีการพัฒนาทักษะด้านภาษาที่เหมาะสม			
9. มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสามารถสืบค้นแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม			
การประเมินด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability Evaluation)			
1. สามารถปรับปรุงความรู้ที่มีและนำความรู้ไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน			
2. สามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรทั้งภายในและภายนอก			
3. มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม			
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการ			
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม			
2. ด้านความรู้			

ประเด็นในการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
3. ด้านทักษะทางปัญญา			
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

**แบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร**

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามใน ประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จาก ท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด			
2. ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด			
3. ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด			
4. ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต			

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดังรายการต่อไปนี้

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร
2. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอน
3. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา สำหรับนักศึกษา
4. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา สำหรับมหาบัณฑิต
5. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา สำหรับผู้ใช้มหาบัณฑิต
6. ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามใน ประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จาก ท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบประเมินคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น
ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)						
1. ด้านบริบทของหลักสูตร						
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งใน ด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของ สังคมไทย	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และการเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลป์ศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร						
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา						
(1) แผน ก แบบ ก 2	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต						
(2) แผน ข	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต						
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร						
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.3 ด้านเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร						
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)						
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	1	1	1	3	1.00	0.00
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 503 ศิลปะวิจารณ์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 502 วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)						
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ						
200 550 ทัศนศิลป์วิจักษ์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล	1	1	1	3	1.00	0.00
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย	1	1	1	3	1.00	0.00
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 556 ศิลปะไทย	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา						
(2.2.1) วิชาชีพครู						
461 432 การจัดการการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา						
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา						
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	1	1	1	3	1.00	0.00
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ						
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)	1	1	1	3	1.00	0.00
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร						
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)						
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา						
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา						
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะไม่น้อยกว่า 2 ปี	1	1	1	3	1.00	0.00
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนด	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
ในหลักสูตร						
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร						
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการคั่นคว่ำ เช่น ห้องสมุด	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร						
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์/ผู้สอน	1	1	1	3	1.00	0.00
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร	1	1	1	3	1.00	0.00
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45% ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5% รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %	1	1	1	3	1.00	0.00
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)						
1. ด้านการบริหารหลักสูตร						
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	1	1	1	3	1.00	0.00
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา						
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ด้านประกันคุณภาพ						
5.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการประเมินในระบบประกันคุณภาพ	1	1	1	3	1.00	0.00
5.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมินระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของคณะและสถาบัน	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
5.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน	1	1	1	3	1.00	0.00
5.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
5.5 มีการดำเนินงานและพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)						
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน						
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม	1	1	1	3	1.00	0.00

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า

1. ด้านบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation)

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

2.1 ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.2 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.3 ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการ	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.4 ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

3.1 ด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.3 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

3.4 ด้านการให้บริการ/การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.5 ด้านประกันคุณภาพ	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

4.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินรายด้านรวม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
(สำหรับอาจารย์ผู้สอน)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามใน ประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จาก ท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบประเมินคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น
ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)						
1. ด้านบริบทของหลักสูตร						
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มี ความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพ ทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของ สังคมไทย	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษ การวิจัย วิจัย และ การเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) วัตถุประสงค์โครงการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลป์ศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร						
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา						
(1) แผน ก แบบ ก 2	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต						
(2) แผน ข	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต						
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร						
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.3 ด้านเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร						
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)						
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	1	1	1	3	1.00	0.00
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 503 ศิลปะวิจารณ์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)						
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ						
200 550 ทัศนศิลป์วิจิตร	1	1	1	3	1.00	0.00
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล	1	1	1	3	1.00	0.00
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย	1	1	1	3	1.00	0.00
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 556 ศิลปะไทย	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา						
(2.2.1) วิชาชีพครู						
461 432 การจัดการการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา						
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา						
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	1	1	1	3	1.00	0.00
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ						
200 540 ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)	1	1	1	3	1.00	0.00
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร						
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)						
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา						
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา						
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะไม่น้อยกว่า 2 ปี	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร						
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการคั่นคว่ำ เช่น ห้องสมุด	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร						
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
4.2 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนอาจารย์/ผู้สอน	1	1	1	3	1.00	0.00
4.3 ความเหมาะสมของค่าตอบแทนบุคลากร	1	1	1	3	1.00	0.00
4.4 ความเหมาะสมของการแบ่งสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินการ ค่าใช้จ่ายบุคลากร 25 % ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 45% ทุนวิจัยและพัฒนาบุคลากร 5% รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย 15% งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ 10 %	1	1	1	3	1.00	0.00
4.5 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
4.6 ประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)						
1. ด้านการบริหารหลักสูตร						
1.1 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านทรัพยากร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านบุคลากร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการบริการ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรโดยรวม	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน						
2.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้	1	1	1	3	1.00	0.00
2.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อนักเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์	1	1	1	3	1.00	0.00
2.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	3	1.00	0.00
2.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
2.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร						
3.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
3.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
3.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา						
4.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
4.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
4.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
4.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
4.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
5.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
5.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
5.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ด้านประกันคุณภาพ						
6.1 ความเหมาะสมของกรอบแนวทางและการประเมินในระบบประกันคุณภาพ	1	1	1	3	1.00	0.00
6.2 กำหนดกรอบแนวทางและการประเมินระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางของคณะและสถาบัน	1	1	1	3	1.00	0.00
6.3 มีการวางระบบงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน	1	1	1	3	1.00	0.00
6.4 กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
6.5 มีการดำเนินงานและพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพ	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)						
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน						
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม	1	1	1	3	1.00	0.00

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับอาจารย์ผู้สอนพบว่า

1. ด้านบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation)

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

2.1 ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.2 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.3 ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการ	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.4 ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

3.1 ด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.2 ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.5 ด้านการให้บริการ/สนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.6 ด้านประกันคุณภาพ	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

4.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินรายด้านรวม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับผู้เรียน

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)						
1. ด้านบริบทของหลักสูตร						
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยาและศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจารณ์ และการเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะบัณฑิต	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร						
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา						
(1) แผน ก แบบ ก 2						
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) แผน ข						
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร						
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร						
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา						
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)						
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	1	1	1	3	1.00	0.00
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 503 ศิลปะวิจารณ์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 502 วิจัยทางศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)						
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ						
200 550 ทัศนศิลป์วิจัย	1	1	1	3	1.00	0.00
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล	1	1	1	3	1.00	0.00
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย	1	1	1	3	1.00	0.00
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 556 ศิลปะไทย	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา						
(2.2.1) วิชาชีพครู						
461 432 การจัดการการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา						
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา						
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	1	1	1	3	1.00	0.00
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) ศิลปินพจน์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ						
200 540 ศิลปินพจน์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)	1	1	1	3	1.00	0.00
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร						
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)						
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา						
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา						
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี	1	1	1	3	1.00	0.00
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร						
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการค้นคว้า เช่น ห้องสมุด	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการค้นคว้าด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร						
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)						
1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน						
1.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์	1	1	1	3	1.00	0.00
1.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสนใจ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	1	1	1	3	1.00	0.00
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา						
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)						
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน						
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม	1	1	1	3	1.00	0.00

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับอาจารย์ผู้สอนพบว่า

1. ด้านบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation)

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.3 ด้านเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

2.1 ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.2 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.3 ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการ	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.4 ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

3.1 ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.3 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.4 ด้านการให้บริการ/สนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

4.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินรายด้านรวม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับมหาบัณฑิต

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- +1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
 0 หมายถึง ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
 -1 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)						
1. ด้านบริบทของหลักสูตร						
1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัยทางทัศนศิลป์ระดับสูงมีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยาและศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูที่ดีของสังคมไทย	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจารณ์ และการเผยแพร่ศิลปะมีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งเป็นแนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
(4) เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.1.2. ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณลักษณะบัณฑิต	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) วัตถุประสงค์หลักสูตรบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความสามารถในการนำความรู้ไปปฏิบัติ/ทักษะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(4) วัตถุประสงค์หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
(5) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตรในการสร้างองค์ความรู้ในสาขาทัศนศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร						
1.2.1 ความเหมาะสมของการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา						
(1) แผน ก แบบ ก 2						
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) แผน ข						
รายวิชาบังคับ จำนวน 16 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
รายวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
การค้นคว้าอิสระ มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.2 ความเหมาะสมของการกำหนดหน่วยกิตของหลักสูตร						
(1) แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ศิลปนิพนธ์/วิทยานิพนธ์)	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (ค้นคว้าอิสระ)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.3 ความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2.4 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรต่อความสำเร็จของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร						
1.3.1 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.3.2 ความครบถ้วนครอบคลุมของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.3 ความทันสมัยของรายวิชาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.4 เนื้อหารายวิชาสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้ได้จริง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.5 รายวิชาเหมาะสมเป็นที่ต้องการของตลาดงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.6 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.7 เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3.8 ความเหมาะสมของรายวิชา						
(1) หมวดวิชาบังคับ (แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 16 หน่วยกิต, แผน ข จำนวน 16 หน่วยกิต)						
200 501 การทดลองสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ด้านเทคนิค	1	1	1	3	1.00	0.00
200 502 การทดลองสร้างสรรค์รูปแบบทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 503 ศิลปะวิจารณ์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 504 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 501 การจัดการเรียนรู้สำหรับครูศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
477 502 วิธีวิจัยทางศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 503 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2) รายวิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต, แผน ข ไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)						
(2.1) กลุ่มวิชาศิลปะ						
200 550 ทัศนศิลป์วิจิตร	1	1	1	3	1.00	0.00
200 551 ปัญหาทางทัศนศิลป์	1	1	1	3	1.00	0.00
200 552 สัมมนาทัศนศิลป์เฉพาะบุคคล	1	1	1	3	1.00	0.00
200 553 สัมมนาศิลปะร่วมสมัย	1	1	1	3	1.00	0.00
200 554 ทัศนศิลป์ 2 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 555 ทัศนศิลป์ 3 มิติ	1	1	1	3	1.00	0.00
200 556 ศิลปะไทย	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2) กลุ่มวิชาการศึกษา						
(2.2.1) วิชาชีพครู						
461 432 การจัดการการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
463 423 จิตวิทยาการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
465 451 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู						
466 425 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.2) วิชาพื้นฐานการจัดการศึกษา						
477 504 ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
477 505 ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
477 511 นวัตกรรมและเทคโนโลยีการถ่ายทอดศิลปะ	1	1	1	3	1.00	0.00
(2.2.3) วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา						
468 431 การออกแบบกราฟิกสำหรับระบบสื่อการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
468 441 การผลิตรายการโทรทัศน์และวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 443 การผลิตสไลด์เพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.00	0.00
468 444 การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	1	1	1	3	1.00	0.00
468 445 สื่อสารมวลชนสำหรับการศึกษานอกระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
468 451 คอมพิวเตอร์กราฟิกสำหรับสื่อการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
(3) ศิลปินพจน์/วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ						
200 540 ศิลปินพจน์/วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)	1	1	1	3	1.00	0.00
200 541 ค้นคว้าอิสระ (แผน ข)	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร						
1.4.1 วัน – เวลาในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการ และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.30-16.30 น.	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4.2 ระบบการศึกษา เป็นแบบระบบชั้นเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)						
1. ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา						
1.1 ความเหมาะสมในกระบวนการคัดเลือกผู้สอนในรายวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้สอนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.5 ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของเกณฑ์ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา						
2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและ/ศิลปะประยุกต์ เช่น ศิลปบัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หรือเทียบเท่า หรือสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ด้านศิลปศึกษา หรือสาขาอื่นๆ และมีประสบการณ์ด้านการสอนศิลปะ หรือการทำงานศิลปะ ไม่น้อยกว่า 2 ปี	1	1	1	3	1.00	0.00
2.1.2 นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามที่กำหนดในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
2.2 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ความเหมาะสมของข้อกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร						
3.1 ความเพียงพอของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 ความเหมาะสมของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 ความสะดวกของการบริการของสื่อ/อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเพียงพอของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเอกสารตำรา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเพียงพอของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.8 ความสะดวกในการบริการของสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.9 ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการคั่นคว่ำ เช่น ห้องสมุด	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความสะดวกในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
3.10 ความเหมาะสมในการให้บริการการคั่นคว่ำด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร						
4.1 ความเหมาะสมของค่าหน่วยกิต	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)						
1. ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน						
1.1 ผู้สอนอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ผู้สอนรับผิดชอบต่อหน้าที่	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ผู้สอนเอาใจใส่ต่อผู้เรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ผู้สอนเฝ้าหาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.5 ผู้สอนมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.6 ผู้สอนสุภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์	1	1	1	3	1.00	0.00
1.7 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสนใจ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.8 ผู้เรียนเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
1.9 ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	1	3	1.00	0.00
1.10 ผู้เรียนรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	3	1.00	0.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1.11 ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้	1	1	1	3	1.00	0.00
1.12 ผู้เรียนสุภาพให้ความเคารพครูอาจารย์	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร						
2.1 ความเหมาะสมของการวางแผนด้านการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.2 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.3 ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	3	1.00	0.00
2.4 ส่งเสริมเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.5 ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
2.6 ส่งเสริมให้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
2.7 ส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.8 ส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน	1	1	1	3	1.00	0.00
2.9 ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	1	1	1	3	1.00	0.00
2.10 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา						
3.1 ความเหมาะสมของวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	3	1.00	0.00
3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	1	1	1	3	1.00	0.00
3.4 ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
3.5 ความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
3.6 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
4.1 ความเพียงพอของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
4.2 ความสะดวกของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
4.3 ประสิทธิภาพของการให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)						
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน						
1.1 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้/ความสามารถในเนื้อหา	1	1	1	3	1.00	0.00
1.2 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ/ความประพฤติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.3 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ/การปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	0.00
1.4 ความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้านเจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม	1	1	1	3	1.00	0.00

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับอาจารย์ผู้สอนพบว่า

1. ด้านบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation)

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.3 ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
1.4 ด้านการดำเนินงานหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

2.1 ด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.2 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.3 ด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการ	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
2.4 ด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

3.1 ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและพฤติกรรมของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.3 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
3.4 ด้านการให้บริการ/สนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

4.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00
ค่าเฉลี่ยรวม	$\bar{X} = 1.00$	S.D. = 0.00

การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินรายด้านรวม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร (สำหรับผู้เข้าหบบัณฑิต)

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อ คำถามในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อความถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการ ประเมินที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อความถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อความถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา
โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อความถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็น ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อความถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อความถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อความถาม

ในความคิดเห็นของท่าน ท่านคิดว่ามหาบัณฑิตหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ทำงานใน หน่วยงานของท่าน มีการปฏิบัติงานและคุณลักษณะตรงตามระดับความคิดเห็นใดมากที่สุด

ประเด็นในการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
การประเมินผลผลิต (Products Evaluation)						
ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1. คุณธรรมจริยธรรม	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ความเสียสละ/จิตสาธารณะ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ความซื่อสัตย์สุจริต และมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ความมีวินัย ตรงต่อเวลา	1	1	1	3	1.00	0.00

ประเด็นในการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
5. การเคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ความขยัน อดทน อดสาหัส	1	1	1	3	1.00	0.00
7. ความรับผิดชอบต่อภาระงานที่มอบหมาย	1	1	1	3	1.00	0.00
8. ความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ	1	1	1	3	1.00	0.00
ด้านความรู้/ความสามารถ						
1. ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ความรู้เกี่ยวกับงานทั่วไปในหน่วยงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ความเชี่ยวชาญในสายวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้	1	1	0	2	0.6	0.57
6. ความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ศึกษาเพิ่มเติม และพัฒนาตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
ด้านเชาว์ปัญญาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน						
1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ความสามารถเชื่อมโยง บูรณาการหลักทฤษฎีมาใช้กับงานอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	3	1.00	0.00
3. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ความสามารถในการรับรู้/เรียนรู้งาน	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ความสามารถในการนำเสนอผลงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1	1	1	3	1.00	0.00
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
1. ภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งในกลุ่ม	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ความสามารถในการบริหารจัดการ	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) / การควบคุมอารมณ์	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
7. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในองค์กร	1	1	1	3	1.00	0.00
8. การเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1	1	1	3	1.00	0.00
9. การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร	1	1	1	3	1.00	0.00
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี						
1. ความสามารถในการใช้ตัวเลข และแปลผลการวิเคราะห์	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ความสามารถทางภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร และทางวิชาการ	1	1	1	3	1.00	0.00

ประเด็นในการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
4. ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ความสามารถในการนำเสนองาน โดยเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1.00	0.00
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)						
1. หน่วยงานได้รับผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตตรงตามที่คาดหวัง	1	1	1	3	1.00	0.00
2. บัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถในสายวิชาชีพอย่างเต็มที่ในการช่วยพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)						
1. บัณฑิตมีประสิทธิภาพด้านวิชาการ	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ประสิทธิภาพด้านทักษะในวิชาชีพ	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ประสิทธิภาพด้านการจัดการบริหารงานด้านต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ประสิทธิภาพด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานที่คุ้มค่า	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ประสิทธิภาพด้านการริเริ่มสร้างสรรค์	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)						
1. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
2. สามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปสู่งานอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
3. มีความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/สาขาวิชาอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
5. มีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
6. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้	1	1	1	3	1.00	0.00
7. มีการการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ	1	1	1	3	1.00	0.00
8. มีการพัฒนาทักษะด้านภาษาที่เหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
9. มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสามารถสืบค้นแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
การประเมินด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability Evaluation)						
1. สามารถปรับปรุงความรู้ที่มีและนำความรู้ไปใช้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีใหม่ในการทำงาน	1	1	1	3	1.00	0.00
2. สามารถปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรทั้งภายในและภายนอก	1	1	1	3	1.00	0.00
3. มีกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	0.00
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการ						
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ด้านความรู้	1	1	1	3	1.00	0.00

ประเด็นในการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผล		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
3. ด้านทักษะทางปัญญา	1	1	1	3	1.00	0.00
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	3	1.00	0.00

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับผู้ใช้มหาบัณฑิตพบว่า

การประเมินผลผลิต (Products Evaluation)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00
 2. ด้านความรู้/ความสามารถ $\bar{X} = 0.93$ S.D. = 0.09
 3. ด้านความรู้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00
 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00
 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00
 6. ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ $\bar{X} = 1.00$
S.D. = 0.00
- ค่าเฉลี่ยรวม $\bar{X} = 0.98$ S.D. = 0.01

การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านความรู้/ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.09 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านความรู้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินรายด้านรวม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability Evaluation) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

การประเมินข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึง เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

**ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร**

แบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินทุกข้อคำถามใน ประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา ผลการประเมินที่ได้จาก ท่านจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

แบบตรวจสอบคุณภาพฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1. ความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา โดยประเมินในประเด็นความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และความถูกต้องของการใช้ภาษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อคำถาม
0	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจต่อข้อคำถาม
-1	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อคำถาม

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ผู้เชี่ยวชาญ		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
1. ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจนเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักเพียงใด	1	1	1	3	1.00	0.00
2. ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด	1	1	1	3	1.00	0.00
3. ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความ	1	1	1	3	1.00	0.00

ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ผู้เชี่ยวชาญ		
	1	2	3	รวม	\bar{X}	S.D.
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด						
4. ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด	1	1	1	3	1.00	0.00
5. ท่านคิดว่าจุดเด่น/จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด	1	1	1	3	1.00	0.00
6. ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด	1	1	1	3	1.00	0.00
7. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	3	1.00	0.00
8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร	1	1	1	3	1.00	0.00

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า

ข้อความคำถามที่ 1 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อความคำถามที่ 2 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อความคำถามที่ 3 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อความคำถามที่ 4 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อความคำถามที่ 5 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อคำถามที่ 6 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อคำถามที่ 7 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ข้อคำถามที่ 8 $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ค่าเฉลี่ยรวม $\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ซึ่งมีความมากกว่า .50 หมายถึงเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ภาคผนวก ง
ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถาม

ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จากบัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และกรรมการ/ อาจารย์ประจำหลักสูตร

สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ท่านคิดว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลปศึกษา ที่มีความสามารถวิจักษ์ทางทัศนศิลป์ระดับสูง มีประสิทธิภาพทางการสอนศิลปะ ทั้งในด้านปฏิบัติ ด้านวิชาการ และเทคนิคการสอน
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะที่มีประสิทธิภาพ มีจรรยา และศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมในฐานะผู้ที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีของสังคมไทย
3. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการจัดการบริหารการศึกษา การวิจัย วิจัย และการเผยแพร่ศิลปะ มีทัศนคติที่ดี มีศิลปะนิสัย ซึ่งจะเป็แนวทางนำคุณประโยชน์มาสู่การศึกษาและการพัฒนางานด้านศิลปะ
4. เพื่อผลิตผู้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งด้านวิชาการ และภาคปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับสาขาวิชาศิลปะอื่นๆ และศาสตร์ในสาขาวิชาทั่วไปได้

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมชัดเจนดีแล้วและสามารถนำไปใช้ได้จริง มีผู้เสนอให้ตัดเรื่องการสอนศิลปะออกในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ส่วนในข้อที่ 2 มีผู้เสนอให้ปรับในประเด็นมีจรรยาอาจกล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามหลักคุณธรรมการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์อย่างชัดเจน และถ้าสามารถแยกความสามารถให้เป็นสร้างสรรค์และวิชาการหรือวิชาการและสร้างสรรค์ได้ก็จะดีเพราะความสามารถแต่ละคนในการสร้างสรรค์และวิชาการจะมากน้อยไม่เท่ากัน และควรเพิ่มข้อ 5. เป็นมหาบัณฑิตที่มีความสามารถทั้งการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์และการจัดการทางการศึกษาได้

"มีความชัดเจนเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงได้" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 25 ธันวาคม 2559)

"ชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 7 ธันวาคม 2559)

"วัตถุประสงค์เขียนได้ครอบคลุมมีครบทุกด้านทั้งสายครูด้านเทคนิคการสอนด้านวิจัยวิชาการวิจารณ์ และทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในงานศิลปะ สามารถนำไปต่อยอดความรู้ได้เป็นอย่างดี" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในการทำงาน" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"เหมาะสมชัดเจนดีแล้วและสามารถนำไปใช้ได้จริง" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถาม เมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"ควรตัดเรื่องการสอนศิลปะออก" (ผู้บริหารหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ควรเพิ่มข้อ 5. เป็นมหัศจรรย์ที่มีความสามารถทั้งการสร้างสรรคทัศนศิลป์และการจัดการทางการศึกษาได้" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

"ในประเด็นมีจรรยาอาจกล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามหลักคุณธรรมการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์อย่างชัดเจน" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"ถ้าสามารถแยกความสามารถให้เป็นสร้างสรรค์และวิชาการหรือวิชาการและสร้างสรรค์ได้ก็จะดี เพราะความสามารถแต่ละคนในการสร้างสรรค์และวิชาการจะมากน้อยไม่เท่ากัน" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

2. ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร/ รายวิชา/ เนื้อหา/ ระยะเวลา อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม แต่อาจปรับแก้ไขรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานเรียนเน้นเป็นวิชาการเกินไป บางคนไม่ได้เรียนมานาน ทำให้เรียนไม่เข้าใจ ควรเพิ่มระยะเวลาในส่วนเนื้อหาของฝั่งทางวิทยาศาสตร์และทางสร้างสรรค์และช่วงเวลาในการปฏิบัติการเรียนการสอนให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในหลักสูตรหรือการศึกษาดูงานต่างประเทศ และมีผู้เสนอให้ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ ในหมวดวิชาบังคับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องของศิลปะทั้ง 4 แขนงให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ศิลปะปฏิบัติประวัติศาสตร์ศิลป์ศิลปะวิจารณ์และสุนทรียศาสตร์

"มีความเหมาะสมดีแล้ว" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"มีความเหมาะสมดี" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ไม่ควรเพิ่มหรือลดใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งหมดนี้ก็ถือว่าเยี่ยมอยู่แล้ว" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถาม เมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ไม่ควรลดวัตถุประสงค์ใดๆ เพราะระยะเวลาในการเรียนกับเนื้อหาสอดคล้องกัน เหมาะสมดีแล้ว" (มหัศจรรย์ ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"ภาษาอังกฤษพื้นฐานเรียนเน้นเป็นวิชาการเกินไปบางคนไม่ได้เรียนมานาน ทำให้เรียนไม่เข้าใจ" (มหาดบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 3 ธันวาคม 2559)

"ควรเพิ่มระยะเวลาในส่วนเนื้อหาของฝั่งทางวิทยาศาสตร์และช่วงเวลาในการปฏิบัติการเรียนการสอนให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"อยากให้มีการเพิ่มระยะเวลา วันเรียนเนื้อหาเพิ่มขึ้น เพราะในรายวิชาที่มีเนื้อหาเข้มข้นเนื้อหาเยอะ เช่น งานศึกษา วิชาด้านวิชาการ เนื้อหาเยอะ แต่สอนรวบรัดมากเกินไปทำให้ความรู้ที่ได้รับเกิดความไม่เข้าใจอย่างสมบูรณ์หรือมีพื้นฐานไม่แน่น ไม่ชำนาญ" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ระยะเวลาอาจจะต้องเพิ่มเติมขึ้น เพราะบางครั้งชิ้นงานที่ทำมีระยะเวลาที่สั้นเกินไปเพราะต้องเร่งรีบในการทำ และอาจจะส่งผลต่อคุณภาพของชิ้นงาน" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในหลักสูตรหรือการศึกษาดูงานต่างประเทศ" (มหาดบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2559)

"ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาพัฒนางานด้านศิลปะ การศึกษาดูงานนอกสถานที่จากสถานที่จริง เพื่อศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติม" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"วัตถุประสงค์เขียนได้ครอบคลุมดีแต่ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนและรายวิชาที่นักศึกษา หรือผู้เรียนเลือกอาจจะได้ไม่ครบด้วยระยะเวลาที่จำกัดอย่างเช่นทัศนศิลป์ระดับสูงอาจจะไปไม่ถึงระดับนั้น และลดเนื้อหาวิชาศิลปะ เพิ่มรายวิชาที่เน้นตามมาตรฐานที่ครุศากำหนด" (มหาดบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"ควรเพิ่มระยะเวลาในการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้น" (มหาดบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 1 ธันวาคม 2559)

"ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ ในหมวดวิชาบังคับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องของศิลปะทั้ง 4 แกนให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ศิลปะปฏิบัติ ประวัติศาสตร์ศิลป์ ศิลปวิจารณ์และสุนทรียศาสตร์" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

3. ท่านคิดว่าปัจจัยนำเข้าในด้านต่างๆ ได้แก่ บุคลากร เนื้อหาหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งข้อมูลการค้นคว้า คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมทุกประเด็น มีความเหมาะสมเป็นอย่างมากทั้งบุคลากรมีความเชี่ยวชาญ ให้ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง บุคลากร เนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมดี วัสดุอุปกรณ์และสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมปานกลาง คอมพิวเตอร์ค่อนข้างมีปัญหาอาจ

เนื่องจากการใช้งานมานาน เครื่องมือสื่อสารสนเทศที่เก่าและค่อนข้างชำรุดในห้องเรียน คุณสมบัติผู้เรียนต้องรับผู้เรียนที่ไปทำงานหรือต้องการหรือมีใจในการอยากเรียนจริงๆ เพื่อลดปัญหาการออกหรือไม่มาเรียน กลางคันทำให้เกิดปัญหาและมีผลต่อหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียนระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ครูกับไม่มีประสบการณ์ครูทำให้เกิดการปรับตัวค่อนข้างมากเพราะเนื้อหาของฝั่งศึกษาศาสตร์และเวลาเรียนทำให้เกิดความแตกต่างต่อการรับรู้ของผู้เรียนค่อนข้างมาก ควรเพิ่มแหล่งค้นคว้าวิจัยทางด้านศิลปะมากขึ้น และการเข้าสู่การค้นคว้าทางออนไลน์ของมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยควรปรับปรุง ควรมีการคัดสรรผู้เข้าศึกษาหลายแขนงวิชามากกว่านี้ภายในสาขาวิชาเช่น ศิลปะไทย จิตรกรรมไทยจิตรกรรมสากล และออกแบบ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมน้อยที่สุด ควรปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติงานทางศิลปะได้สะดวกยิ่งขึ้นเพราะในบางครั้งการทำงานจำเป็นต้องใช้สถานที่ที่ต้องการให้เพิ่มห้องปฏิบัติการเพื่อสะดวกต่อการทำงานและการขนย้าย ควรมีระบบการพัฒนาอาจารย์และนักศึกษาให้เป็นรูปธรรม และปัญหาเรื่องของเวลาที่มีน้อยเกินไป

"มีความเหมาะสมเป็นอย่างมากทั้งบุคลากรมีความเชี่ยวชาญ ให้ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2559)

"ทางมหาวิทยาลัยมีการจัดเตรียมปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นได้สมบูรณ์ดี มีความสะดวกสบายในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"บุคลากร เนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมดี วัสดุอุปกรณ์และสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมปานกลาง คอมพิวเตอร์ค่อนข้างมีปัญหาอาจเนื่องจากการใช้งานมานาน แหล่งข้อมูลในการค้นคว้าเหมาะสม มีหนังสือให้ค้นคว้าเยอะ คุณสมบัติผู้เรียนต้องรับผู้เรียนที่ไปทำงานหรือต้องการหรือมีใจในการอยากเรียนจริงๆ เพื่อลดปัญหาการออกหรือไม่มาเรียนกลางคันทำให้เกิดปัญหาและมีผลต่อหลักสูตร" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"ควรเพิ่มแหล่งค้นคว้าวิจัยทางด้านศิลปะมากกว่านี้และการเข้าสู่การค้นคว้าทางออนไลน์ของมหาวิทยาลัย เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยควรปรับปรุง" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ตุลาคม 2559)

"ควรมีการคัดสรรผู้เข้าศึกษาหลายแขนงวิชามากกว่านี้ภายในสาขาวิชาเช่น ศิลปะไทย จิตรกรรมไทย จิตรกรรมสากล และออกแบบ" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2559)

"มีความเหมาะสมดีเป็นอย่างมาก เพราะหลักสูตรได้มีการจัดระบบและคัดเลือกให้ทุกๆ ปัจจัยนั้นสอดคล้องกัน แต่สำหรับสถานที่ในบางครั้งไม่เพียงพอสำหรับการใช้งาน" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"บุคลากรเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านศิลปะและทางด้านการศึกษาเป็นอย่างดี" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"หลักสูตรเปิดกว้างเรื่องของคุณสมบัติของผู้เรียนทั้งผู้เรียนที่มีประสบการณ์และผู้เรียนที่ยังไม่มีประสบการณ์ให้สามารถศึกษาต่อได้เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพ" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"คุณสมบัติของผู้เรียนระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ครูกับไม่มีประสบการณ์ครูทำให้เกิดการปรับตัวค่อนข้างมากเพราะเนื้อหาของฝั่งศึกษาศาสตร์และเวลาเรียนทำให้เกิดความแตกต่างต่อการรับรู้ของผู้เรียนค่อนข้างมาก" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมน้อยที่สุด ควรปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติงานทางศิลปะได้สะดวกยิ่งขึ้น เพราะในบางครั้งการทำงานจำเป็นต้องใช้สถานที่อย่างให้เพิ่มห้องปฏิบัติการเพื่อสะดวกต่อการทำงานและการขนย้าย" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ทุกอย่างมีความเหมาะสมดี มีแต่เพียงสิ่งอำนวยความสะดวก เรื่องเครื่องมือสื่อสารสนเทศที่เก่าและค่อนข้างชำรุดในห้องเรียน" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ปัจจัยโดยรวมในด้านต่างๆ มีความเหมาะสม อาจมีเรื่องความสะดวกของสถานที่สำหรับปฏิบัติและนำเสนอผลงาน (ศิลปะ) และสาธารณูปโภคอยู่บ้าง เช่น ห้องน้ำ" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 25 ธันวาคม 2559)

"ควรมีระบบการพัฒนาอาจารย์และนักศึกษาให้เป็นรูปธรรม" (ผู้บริหารหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ปัญหาเรื่องของเวลาที่มีน้อยเกินไป" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

"เหมาะสมดี" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 21 มิถุนายน 2559)

"ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมในหลายๆ ด้าน ทั้งทางด้านบุคลากร เนื้อหาหลักสูตร ที่ควรเพิ่มเติมคือแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัย" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

4. ท่านคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาของหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมดีแล้ว กิจกรรมที่ทั้งจัดให้นักศึกษาเพื่อศึกษา เทคนิคและแนวคิดในทางการศึกษา และการสร้างสรรค์งานศิลปะและนักศึกษาก็สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้จริง ทำให้ผู้เรียนที่ไม่มีประสบการณ์ได้เกิดความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมกับตนเองได้ มีการใช้บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายคนเข้าร่วมกันสอน แต่ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่เช่น ไปต่างจังหวัด หรือ

ไปต่างประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสถานที่จริง ควรเพิ่มการนำเสนอผลงานของผู้เรียนผ่านนิทรรศการและเวทีงานวิจัยให้บ่อยขึ้น เนื่องจากระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีแค่ 2 วันต่อสัปดาห์ และรายวิชาเนื้อหานั้นมีมาก ทำให้ได้ทำงานแบบจำกัด ได้ผลงานไม่มีคุณภาพ ควรให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น การศึกษาทางด้านศิลปะบางรายวิชาเช่นความเป็นสุนทรียภาพในการทางศิลปะ ด้านการสร้างสรรค์จะต้องบ่มเพาะและนักศึกษาต้องการเวลาในการทำความเข้าใจตนเองมากกว่านี้ และช่วงเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อาจจะน้อยเกินไป

"การจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ที่จัดให้ก็มีความเหมาะสมดี เพราะส่วนมากผู้มาเรียนในสาขานี้เป็นคนในวัยทำงาน ค่อนข้างมีเวลาจำกัด หากปริมาณงานเยอะเกินไปก็ทำให้ได้ผลงานที่ไม่มีคุณภาพ" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"มีความเหมาะสมมีอาจารย์ที่มีความสามารถมาแนะนำให้ความรู้เปิดประสบการณ์ให้ความคิดต่างๆ ที่น่าสนใจและมีประโยชน์มาก เป็นประสบการณ์ที่ดีมากๆ ค่ะ" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"กิจกรรมที่ทั้งจัดให้นักศึกษาเพื่อศึกษาเทคนิคและแนวคิดในทางการศึกษาและการสร้างสรรค์งานศิลปะและนักศึกษาก็สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้จริง ทำให้ผู้เรียนที่ไม่มีประสบการณ์ได้เกิดความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมกับตนเองได้" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"มีข้อดีในการใช้บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายคนเข้าร่วมกันสอน อาจารย์มีความสามารถ เปิดประสบการณ์ให้ความคิดต่างๆ ที่น่าสนใจมีประโยชน์มาก" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"การวัดประสบการณ์ภายในถือว่าพอตือยากให้เพิ่มการให้ประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนจากสถานที่จริงเช่นการดูงาน" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ธันวาคม 2559)

"ระยะเวลาในการเรียนมีน้อยเกินไปเพราะการศึกษาทางด้านศิลปะบางรายวิชาเช่น ความเป็นสุนทรียภาพในการทางศิลปะ ด้านการสร้างสรรค์จะต้องบ่มเพาะและนักศึกษาต้องทำความเข้าใจตนเองมากกว่านี้" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"อยากให้เพิ่มกิจกรรมต่างๆ ทางด้านศิลปะเช่นการออกนอกสถานที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"อยากให้มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่เช่น ไปต่างจังหวัด หรือไปต่างประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในสถานที่จริง" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 3 ธันวาคม 2559)

"ควรเพิ่มการนำเสนอผลงานของผู้เรียนผ่านนิทรรศการและเวทีงานวิจัยให้บ่อยขึ้น" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ตุลาคม 2559)

"ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนมีแค่ 2 วันต่อสัปดาห์และรายวิชานี้นั้นมีมาก ทำให้ได้ทำงานแบบจำกัด ได้ผลงานไม่มีคุณภาพ ควรให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้มากขึ้นกว่านี้" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"เหมาะสม เนื่องจากส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ในเชิงทฤษฎีมาประยุกต์ในลักษณะของการปฏิบัติได้จริง" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"เนื่องจากเวลาเรียนแยกเป็นวันเสาร์เรียนทางคณะจิตรกรรมวันอาทิตย์เรียนทางคณะศึกษาศาสตร์ทำให้ผู้เรียนสะดวกในการเดินทางและการจัดเวลาเรียน" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"ช่วงเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อาจจะน้อยเกินไป" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

"กระบวนการเรียนรู้มีการจัดการที่เหมาะสม เป็นลำดับขั้นตอนและสอดคล้อง ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานและระดับสูงทั้งด้านปฏิบัติและวิชาการ" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 25 ธันวาคม 2559)

5. ท่านคิดว่าจุดเด่น/จุดด้อยในหลักสูตรนี้คืออะไร เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจุดเด่น คือมีการสอนร่วมระหว่าง 2 คณะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้ง ด้านทางสายวิชาการและสายสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถจบออกไปแล้วเป็นครูและเป็นศิลปินได้ การปฏิบัติมีความหลากหลาย เชื่อมโยงศิลปะกับครูได้อย่างเข้าใจชัดเจน ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจและมีความต้องการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่บูรณาการสร้างสรรค์ศิลปะและการถ่ายทอดให้ผล ทั้งอาจารย์ผู้สอนมีชื่อเสียงและมีประสบการณ์สูง นักศึกษามีอิสระในการนำเสนอสาระในวิทยานิพนธ์ได้

ส่วนจุดด้อย มีประเด็นในเรื่องเนื้อหารายวิชาเยอะเพราะวิชาชีพครูไม่สามารถเรียนจบได้ภายใน 2 ปี ถ้าจะให้ได้ครูที่มีคุณภาพและนักศึกษาบางคนจบศิลปะอย่างเดียวเพื่อมาเรียนจริงๆ จะทำให้รู้สึกยากหรือไม่อยากเรียนเพราะเนื้อหาบรรยายเยอะทำให้เกิดปัญหาการลาออก นักศึกษาขาดความรู้ด้านศึกษาศาสตร์อย่างมาก สถานที่และเวลาในการเผยแพร่ผลงานของผู้จบการศึกษายังขาดแคลนไม่เพียงพอ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เรียนเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์สำหรับผู้ที่ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยจึงต้องจัดสรรเวลาให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีปริมาณมาก จึงต้องการให้เพิ่มเวลาในการศึกษามากขึ้น ขาดอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียน และไม่มีกิจกรรมนอกพื้นที่กิจกรรมต่างจังหวัด เรื่องสถานที่ในการปฏิบัติงานยังไม่มีเพียงพอทำให้งานเคลื่อนย้ายลำบากหรืออาจชำรุดได้ นักศึกษามีทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันมาก และควรเพิ่มในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้นในทุกรายวิชา

"จุดเด่นเป็นสาขาที่ตรงต่อความต้องการของผู้เป็นครูสอนศิลปะและสามารถทำงานได้ทั้งสองด้านทั้งเป็นครูได้ และสามารถทำงานทางด้านศิลปะได้ จุดด้อยอยู่ที่เนื้อหาวิชาเยอะเพราะวิชาชีพครูไม่สามารถเรียนจบได้ภายใน 2 ปีถ้าจะให้ได้ครูที่มีคุณภาพและนักศึกษาบางคนจบศิลปะอย่างเดียวเพื่อมาเรียนจริงๆ จะ

ทำให้รู้สึกยากหรือไม่อยากเรียนเพราะเนื้อหาบรรยายเยอะทำให้เกิดปัญหาการลาออก" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"จุดเด่น คือ เป็นการผนวกกระบวนการทางศิลปะกับการศึกษางานวิจัยเข้าด้วยกันได้อย่างผู้เรียนสามารถทำควบคู่กันได้ ทั้งทางด้านผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์และด้านการวิจัยศิลปะ" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ธันวาคม 2559)

"เป็นหลักสูตรที่ผลิตบุคลากรครูอาจารย์สำหรับสอนศิลปะโดยเฉพาะและมีเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วน คีมากรวมทั้งอาจารย์ผู้สอนก็มีคุณภาพ จุดด้อยเป็นเรื่องของการขาดอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียน" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ธันวาคม 2559)

"สำหรับคนที่ประกอบอาชีพครูศิลปะในสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และนำไปพัฒนาในสายอาชีพของตนเองได้" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2559)

"จุดเด่น คือ การสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีควบคู่ไปกับการเรียนในรายวิชาชีพรู ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อวิชาชีพครู-อาจารย์ ในทางที่ดีขึ้นและทำให้เข้าใจในสายวิชาชีพนี้ดีขึ้น" (มหาบัณฑิต ปี 5559 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 15 ตุลาคม 2559)

"สถานที่และเวลาในการเผยแพร่ผลงานของผู้จบการศึกษายังขาดแคลนไม่เพียงพอ" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เรียนเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์สำหรับผู้ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยจึงต้องจัดสรรเวลาให้มากยิ่งขึ้น" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2559)

"เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีปริมาณมากจึงอยากรจะให้เพิ่มเวลาในการศึกษามากกว่านี้" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ไม่มีกิจกรรมนอกพื้นที่กิจกรรมต่างจังหวัดทำให้นักศึกษาเรียนแบบน่าเบื่อ" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 3 ธันวาคม 2559)

"จุดเด่น คือ มีการสอนร่วมระหว่าง 2 คณะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทั้ง ด้านทางสายวิชาการและสายสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถจบออกไปแล้วเป็นครูและเป็นศิลปินได้ การปฏิบัติมีความหลากหลาย เชื่อมโยงศิลปะกับครูได้อย่างเข้าใจชัดเจน จุดด้อยเป็นเรื่องสถานที่ในการปฏิบัติงานยังไม่มีเพียงพอทำให้งานเคลื่อนย้ายลำบากหรืออาจชำรุดได้" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"จุดด้อย คือ เรื่องใบประกอบวิชาชีพที่ไม่สามารถมีได้ ควรเพิ่มเติมให้ในหลักสูตร" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"เวลาในการเรียนน้อยเกินไป การปฏิบัติทางวิชาการมีเวลาน้อยในการทดลองสอน " (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ควรเพิ่มเติมเรื่องของกิจกรรมและการทัศนศึกษานอกสถานที่ให้มากกว่านี้" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"จุดเด่นคือ มีอาจารย์ประจำรายวิชาจากทั้ง 2 คณะ เข้าสอนพร้อมกันในวันและเวลาเดียวกัน" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 21 มิถุนายน 2559)

"การพัฒนา นักศึกษามีการบูรณาการร่วมกันทั้งของ 2 คณะ" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"จุดเด่น คือ อาจารย์ผู้สอนมีชื่อเสียงและมีประสบการณ์สูง ส่วนจุดด้อยคือ นักศึกษาบางคนขาดความรู้ด้านศึกษาศาสตร์ไม่มีความรู้ด้านศึกษาศาสตร์เลย" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ควรเพิ่มในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้นในทุกรายวิชา" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"จุดเด่นเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคุณภาพครูสอนศิลปะผู้เรียนจะมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติเป็นหลักสูตรความร่วมมือระหว่าง 2 คณะซึ่งเป็นคณะที่มุ่งผลิตครูและคณะที่มีชื่อเสียงทางศิลปะ มีความประสานกลมกลืนการของหลักสูตรของคณะจิตรกรรมและคณะศึกษาศาสตร์" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"นักศึกษามีอิสระในการนำเสนอสาระในวิทยานิพนธ์ได้ ส่วนจุดด้อยคือ นักศึกษามีทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันมาก" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

6. ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ คืออะไร เพราะเหตุใด

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ารายวิชาที่ระบุในหลักสูตรมีมากเกินไป ระยะเวลาช่วงเวลาของการจัดการเรียนการสอนที่จำกัด ระยะเวลาในการเรียนเสาร์อาทิตย์น้อยเกินไป มีเพียง 2 วันต่อสัปดาห์ ปริมาณงานที่มอบหมายเยอะเกินไป ช่วงเวลาการเรียนอาจจะไม่เพียงพอกับเนื้อหาที่สอน ระยะเวลาที่น้อยเกินไปส่งผลทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง พื้นความรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างหลากหลาย บางคนไม่มีพื้นฐานด้านศึกษาศาสตร์ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ที่มีพื้นฐานความรู้ สถานที่ ร้านอาหารและร้านค้าร้านอาหารและสถานที่ในการปฏิบัติงานศิลปะไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเช่นคอมพิวเตอร์มีปัญหาระบบขัดข้องในบางครั้ง

"วันเวลาในการเรียนเสาร์อาทิตย์น้อยเกินไป และสอนเช้าเกินไปควรเริ่มสอนเวลา 10.00 น. เป็นต้นไป และเรียนเลิกดึกแทน" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 3 ธันวาคม 2559)

"ระยะเวลาช่วงเวลาของการจัดการเรียนการสอนที่จำกัด" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"การตั้งสถานที่อาหารและร้านค้าร้านอาหารไม่เพียงพอ" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ตุลาคม 2559)

"สถานและเวลาในการปฏิบัติงานศิลปะไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 1 ธันวาคม 2559)

"คุณสมบัติของผู้สมัครเรียนต้องมีความอยากเรียนและ สนใจมีใจรักในการเป็นครูและเป็นผู้ที่จะนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพหรือเกี่ยวข้องโดยตรง พื้นฐานของผู้เรียน และระยะเวลาระยะเวลาที่ค่อนข้างจำกัดบางวิชาที่ยากการใส่เนื้อหามากเกินไปก็จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากเนื้อหานั้นมากเท่าที่ควร ปริมาณงานที่มอบหมายมากเกินไป" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"ปัญหาอุปสรรคเป็นเรื่องของสถานที่ในการปฏิบัติงานจริงมีไม่เพียงพอหรือไม่มีการจัดเตรียมให้สามารถทำงานในสถานที่ได้จริงทำให้การขนย้ายผลงานลำบากและเกิดการชำรุดระหว่างทาง" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"เวลาเป็นอุปสรรคเพราะช่วงเวลารับเรียนอาจจะไม่เพียงพอกับเนื้อหาที่สอน ระยะเวลาที่น้อยเกินไปส่งผลทำให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"พื้นความรู้ของนักศึกษาไม่เท่ากันบางคนไม่มีพื้นฐานด้านศึกษาศาสตร์ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน การเดินทางของผู้เรียนที่อยู่ไกลบางทีในรายวิชาที่เรียนตอนเช้ามักจะมาทันสายเป็นประจำทุกวันและมักจะเข้าเรียนไม่ครบทำให้อาจขาดความรู้ในเนื้อหาครั้งที่หยุดไป และสื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเช่น คอมพิวเตอร์มีปัญหาระบบขัดข้องในบางครั้ง" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"เวลาในการเรียนจำกัดเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"พื้นความรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างหลากหลาย" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"รายวิชาที่ระบุในหลักสูตรมีมากเกินไปในขณะที่เวลาสอนมีเพียง 2 วันต่อสัปดาห์" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

"พื้นฐานของผู้เรียนที่มีระดับแตกต่างกัน ภาระประจำของนักศึกษาบางคนที่มีผลต่อปัจจัย/เวลา การปฏิบัติงานสร้างสรรค์และวิชาการที่สัมฤทธิ์ผล" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 25 ธันวาคม 2559)

7. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการบริหารจัดการหลักสูตรนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

หลักสูตรควรปรับให้นักศึกษาสามารถได้ไปประกอบวิชาชีพครู โดยอาจเน้นเรียนศิลปะน้อยแล้วมาเรียนรายวิชาที่เน้นตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด และความเป็นครูทำให้สามารถนำไปใช้ได้จริง และสอนด้านวิจัยให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำวิทยฐานะหรือทำวิจัยในชั้นเรียนได้จริง ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่จากสถานที่จริง เช่น ศึกษาดูงานบ้านศิลปิน ศึกษาดูงานต่างประเทศ โดยมีคณาจารย์เป็นผู้นำทีม ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการทำงานหรือปฏิบัติงานของนักศึกษาภาคพิเศษ เพิ่มขึ้นมากขึ้น ควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนวิชาในหลักสูตรทางฝั่งคณะศึกษาศาสตร์ เพราะเนื้อหาวิชาค่อนข้างยาก และมาก ควรปรับรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง ควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาการทำงานที่ได้รับมอบหมายและระยะเวลาในการเข้าเรียน เนื้อหาที่เรียนมากเกินไปบางวิชาอาจไม่จำเป็นเท่าที่ควรทำให้วิชาเรียนกระชั้นชิดกันการสอนเป็นไปอย่างเร่งรีบ เสนอให้รายวิชาลดลงและกำหนดให้เป็นรายวิชาที่มีความต่อเนื่องกันต้องการให้มีการสอนร่วมกันของอาจารย์ทั้งสองฝั่งให้มากยิ่งขึ้น ควรจัดการสัมมนาผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอน เพิ่ม สร้างความเข้าใจและประเมิน กระบวน การจัดหลักสูตรร่วมกัน ควรมีการจัดสัมมนาหรือศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์คณาจารย์ทั้ง 2 คณะให้เกิดความเข้าใจในระบบการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

"หลักสูตรควรปรับให้นักศึกษาสามารถได้ไปประกอบวิชาชีพครู โดยอาจเน้นเรียนศิลปะน้อยแล้วมาเรียนรายวิชาที่เน้นตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด และความเป็นครูทำให้สามารถนำไปใช้ได้จริง และสอนด้านวิจัยให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำวิทยฐานะหรือทำวิจัยในชั้นเรียนได้จริง" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่จากสถานที่จริง เช่น ศึกษาดูงานบ้านศิลปิน ศึกษาดูงานต่างประเทศ โดยมีคณาจารย์เป็นผู้นำทีม" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการทำงานหรือปฏิบัติงานของนักศึกษาภาคพิเศษ เพิ่มขึ้นมากขึ้น" (นายสัญญา อีสรรมาลา มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ตุลาคม 2559)

"ควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนวิชาในหลักสูตรทางฝั่งคณะศึกษาศาสตร์ เพราะเนื้อหาวิชาค่อนข้างยาก และเยอะ และควรปรับรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559)

"หลักสูตรควรจัดให้มีใบประกอบวิชาชีพเพิ่ม" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"หากมีการเพิ่มวันหรือระยะเวลาเรียนในรายวิชาให้มากขึ้นจะเกิดความสมดุลกับเนื้อหาที่มาก" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"สถานที่และเวลาทำงานไม่เพียงพอ" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาการทำงานที่ได้รับมอบหมายและระยะเวลาในการเข้าเรียน" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"อยากให้มีการสอนร่วมกันของอาจารย์ทั้งสองฝั่งให้มากยิ่งขึ้น" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"เวลาของหลักสูตรอาจต้องขยายเป็น 2.5 ปีถึง 3 ปี เพราะเนื้อหาที่เรียนมากเกินไปบางวิชาอาจไม่จำเป็นเท่าที่ควรทำให้วิชาเรียนกระชั้นชิดกันการสอนเป็นไปอย่างเร่งรีบ" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"ควรจัดการสัมมนาผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอน เพิ่ม สร้างความเข้าใจและประเมิน กระบวนการ จัดหลักสูตรร่วมกัน" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559)

"ควรมีการจัดสัมมนาหรือศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์คณาจารย์ทั้ง 2 คณะให้เกิดความเข้าใจในระบบการทำงานให้มากยิ่งขึ้น" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 9 ธันวาคม 2559)

"อยากให้รายวิชาลดลงและกำหนดให้เป็นรายวิชาที่มีความต่อเนื่องกัน" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

8. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด อย่างไร

ความคิดเห็นของ บัณฑิต นักศึกษาอาจารย์ผู้สอนและกรรมการ/อาจารย์ประจำ โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าโดยรวมมีประสิทธิภาพมากโดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน มีการจัดการเรียนการสอนเป็นทีมทำให้เกิดคุณภาพในการเรียนการสอนในครบทุกด้าน สามารถพัฒนาผู้เรียนหรือนักศึกษาที่จบใหม่หรือผู้ที่อยู่ในอาชีพต่างๆ ทำให้เพิ่มพูนความรู้มากยิ่งขึ้นเป็นการพัฒนาศักยภาพการทำงานการดำเนินงานและการดำรงอาชีพต่อไป แต่ควรบริหารเรื่องระยะเวลาการสร้างสรรคผลงานศิลปะให้มากขึ้น เน้นในเรื่องการสร้างสรรคงานศิลปะเพื่อนำไปใช้ได้จริงทั้งพัฒนางานตนเองและนำไปสอนในวิชาชีพ

"โดยรวมมีประสิทธิภาพมากโดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน มีการจัดการเรียนการสอนเป็นทีมทำให้เกิดคุณภาพในการเรียนการสอนในครบทุกด้าน สามารถพัฒนาผู้เรียนหรือนักศึกษาที่จบใหม่หรือผู้ที่อยู่ในอาชีพ

ต่างๆ ทำให้เพิ่มพูนความรู้มากยิ่งขึ้นเป็นการพัฒนาศักยภาพการทำงานการดำเนินงานและการดำรงอาชีพต่อไป" (มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

"มีประสิทธิภาพมากเพราะนักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในการทำงาน ผู้สอนเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้รู้ จึงทำให้ได้รับความรู้อย่างเต็มที่ อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากร เจ้าหน้าที่ พยายามช่วยเหลืออย่างเต็มที่ เป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก" (มหาบัณฑิต ปี 5557 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 31 ตุลาคม 2559)

"ควรบริหารเรื่องระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมากกว่านี้เน้นในเรื่องที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อนำไปใช้ได้จริงทั้งพัฒนางานตนเองและนำไปสอนในวิชาชีพ" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"มีประสิทธิภาพมากครับ เพราะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรและนำมาปรับใช้กับงานเราได้ อาจารย์มีคุณภาพ เป็นผู้รู้ในสายวิชาอย่างแท้จริง" (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559)

"หลักสูตรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีมาก สังเกตและพิจารณาได้จากวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระของมหาบัณฑิตในแต่ละปีการศึกษา" (อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 25 ธันวาคม 2559)

"มีประสิทธิภาพ" (ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 มิถุนายน 2559)

9. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม บัณฑิตเสนอควรปรับให้มีใบประกอบวิชาชีพเพิ่มไว้ในหลักสูตร

"มีใบประกอบวิชาชีพเพิ่มไว้ในหลักสูตรก็จะดีมาก" (นางสาวจรรยา ชัยนาม มหาบัณฑิต ปี 5558 ตอบแบบสอบถามเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2559)

ผลการตอบคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการจากผู้ใช้มหาบัณฑิต พบว่าผู้ใช้มหาบัณฑิตมีข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิต ที่หน่วยงานต้องการ โดยแยกออกเป็นรายด้านต่างๆ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้ใช้มหาบัณฑิตต้องการผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมต่อวิชาชีพและสังคม ชื่อสัตย์ยุติเวลาให้หน่วยงานและรับผิดชอบหน้าที่ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เคารพในสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล

2. ด้านความรู้ ผู้ใช้มหาบัณฑิตต้องการผู้ที่มีความรู้และถ่ายทอดความรู้ได้ดี เข้าใจบริบทของสถานศึกษาในท้องถิ่น ต้องการผู้ที่มีความรู้ตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีความรู้รอบตัวด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมมีทักษะทางศิลปะที่ดี

3. ด้านทักษะทางปัญญา ผู้ใช้มหาบัณฑิตต้องการผู้ที่มีทักษะทางปัญญาสอดคล้องกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สามารถควบคุมอารมณ์ ที่ส่งผลต่องานและองค์กรได้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีไหวพริบในการ

แก้ปัญหาการ กำหนดกระบวนการในการทำงานได้เป็นอย่างดี มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ใช้มีหาบัณฑิตต้องการผู้ที่ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีความรับผิดชอบ สามารถทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือหน่วยงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้มีหาบัณฑิตต้องการผู้ที่สามารถใช้เครื่องมือสารสนเทศได้เป็นอย่างดี สามารถใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ประวัติผู้วิจัย

1. อาจารย์ ดร. อภินิศ จิตรกร

ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2555)
 M.A. (Graphic Design) California State University, Los Angeles, USA (2005)
 สด.บ. (ศิลปอุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2541)
 สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ศาสตราจารย์ญาณวิทย์ ภูญแจทอง

M.F.A. (Graphic Design) Aichi Prefectural University of Fine Arts and Music, Japan (1988)
 ศ.บ. (ภาพพิมพ์) เกียรตินิยมอันดับ 2 มหาวิทยาลัยศิลปากร (2526)
 สังกัด คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์

3. รองศาสตราจารย์ทินกร กาษรสุวรรณ

ศ.ม. (ภาพพิมพ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2539)
 ศ.บ. (ภาพพิมพ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2535)
 สังกัด คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาววิัญญา ดวงรัตน์

ศ.ม. (ศิลปะไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2543)
 ศ.บ. (ศิลปะไทย) เกียรตินิยมอันดับ 2 มหาวิทยาลัยศิลปากร (2540)
 สังกัด คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์

5. อาจารย์ ดร.อติยศ สรรคบุรานุรักษ์

ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2560)
 ศ.ม. (ประติมากรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2551)
 ศ.บ. (ประติมากรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2547)
 สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

6. อ.ฐานิศร์ เหมศาสตร์

M.F.A (Painting) Kala-Bhavan Visva-Bharati University Santiniketan, India (1986)
 กศ.บ. (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ (2520)